

Møteinnkalling

Utvalg: Kvæningen kommunestyre
Møtested: Kommunehuset
Dato: 20.12.2017
Tidspunkt: 09:30

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 77 77 88 00. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

- Sak om salg av Kjækan skole ettersendes.
- Sak 75/17 – Samarbeidsavtaler mellom UNN og kommunen til signering: Saken skal først behandles i oppvekst og omsorg den 13.12.17. Vedtaket vil bli ettersendt som innstilling til kommunestyret.

Burfjord 07.12.2017

Eirik Losnegaard Mevik
Ordfører

Dokumentet er godkjent elektronisk og inneholder derfor ingen originalunderskrift.

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 68/17	Interkommunalt samarbeid om organisering av bakvakt for turnusleger og leger uten godkjenning som allmennlege		2017/136
PS 69/17	Fastsetting av planprogram for kultuminner		2017/295
PS 70/17	Retningslinjer for praktisering av konsesjonsloven		2017/14
PS 71/17	Gebyrregulativ 2018		2017/363
PS 72/17	Godkjenning av prosjektplan for omstillingsprosjektet forankrings- og strategifase		2016/232
PS 73/17	Oppstart av kommunedelplan for idrettsanlegg, fysisk aktivitet og friluftsliv		2016/27
PS 74/17	Organisering av omstillingsprosjektet i gjennomføringsfasen		2016/232
PS 75/17	Samarbeidsavtaler mellom UNN og kommunen - til signering		2017/201
PS 76/17	Budsjett 2018 og økonomiplan 2019-2021		2017/262

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
34/17	Utvalg for oppvekst og omsorg	25.10.2017
62/17	Kvæningen formannskap	15.11.2017
68/17	Kvæningen kommunestyre	20.12.2017

Interkommunalt samarbeid om organisering av bakvakt for turnusleger og leger uten godkjenning som allmennlege

Henvisning til lovverk:

FOR-2015-03-20-231 Forskrift om krav til og organisering av kommunal legevaktordning, ambulansetjeneste, medisinsk nødmeldetjeneste mv. (akuttmedisinforskriften)

SFS 2305 (01.01.16 – 31.12.17) Sentral forbundsvis særavtale mellom KS og Den norske legeförening for leger og turnusleger i kommunehelsetjenesten med arbeidsavtale

Saksprotokoll i Kvæningen formannskap - 15.11.2017

Behandling:

Endringsforslag fra formannskapet: Kommunestyret ber administrasjonen framforhandle en avtale med nabokommune om samordnet organisering av bakvakt for turnusleger og andre leger som ikke kan ha legevakt uten bakvakt, med mål om at ordningen igangsettes senest 01.01.18. Oppstartstidspunktet koordineres med Loppa. Forslag til avtale legges fram til politisk behandling.

Administrasjonssjefens innstilling med endringsforslaget fra formannskapet ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kommunestyret ber administrasjonen framforhandle en avtale med nabokommune om samordnet organisering av bakvakt for turnusleger og andre leger som ikke kan ha legevakt uten bakvakt, med mål om at ordningen igangsettes senest 01.01.18. Oppstartstidspunktet koordineres med Loppa. Forslag til avtale legges fram til politisk behandling.

Saksprotokoll i Utvalg for oppvekst og omsorg - 25.10.2017

Behandling:

Endringsforslag fra oppvekst – og omsorgsutvalget: Siste del av første setning i innstillingen endres til: "med mål om at ordningen igangsettes 01.01.18.

Følgende legges til: Oppstartstidspunktet koordineres med Loppa.

Endringsforslaget fra oppvekst- og omsorgsutvalget ble enstemmig vedtatt. Forslag til avtale legges fram til politisk behandling.

Vedtak:

Kommunestyret ber administrasjonen framforhandle en avtale med nabokommune om samordnet organisering av bakvakt for turnusleger og leger uten godkjenning som allmennlege eller spesialist i allmennmedisin, med mål om at ordningen igangsettes senest 01.01.18. Oppstartstidspunktet koordineres med Loppa. Forslag til avtale legges fram til politisk behandling.

Administrasjonssjefens innstilling

Kommunestyret ber administrasjonen framforhandle en avtale med nabokommune om samordnet organisering av bakvakt for turnusleger og leger uten godkjenning som allmennlege eller spesialist i allmennmedisin, med mål om at ordningen igangsettes senest 01.05.18. Forslag til avtale legges fram til politisk behandling.

Saksopplysninger

Bakgrunnen for saken er nye kompetansekrav til lege i vakt. Saken følger opp vedtak i PS 13/17 der formannskapet ber administrasjonen utrede mulig legebakvakt-samarbeid med nabokommune. Loppa kommune har truffet vedtak om at det skal søkes samarbeid med Kvæningen kommune om en bakvakt-ordning.

Akuttmedisinforskriften § 7 oppstiller nye kompetansekrav til lege i vakt. Første ledd fastsetter at en lege kan ha legevakt alene, uten kvalifisert bakvakt, når legen har godkjenning som spesialist i allmennmedisin eller godkjenning som allmennlege. For sistnevnte stilles det også krav om praksis og kurs i akuttmedisin. For begge stilles det krav om gjennomført kurs i volds- og overgrepshåndtering.

Andre ledd fastsetter at kommunen plikter å etablere bakvaktordninger for leger i vakt som ikke oppfyller kravene i første ledd. Kompetansekravene i første ledd gjelder tilsvarende for leger som skal ha bakvakt. Bakvaktlege må kunne rykke ut når det er nødvendig.

Tredje ledd fastsetter at dersom det ikke er mulig for kommunen å skaffe leger som oppfyller kompetansekravene, kan fylkesmannen gjøre unntak fra kravene i første ledd. Men det kan bare gjøres unntak for leger som tiltrer i vikariater av inntil to måneders varighet og som har gjennomført minst et og et halvt års veiledet tjeneste etter forskrift om veiledet tjeneste for allmennleger § 4. Det kan ikke gjøres unntak for leger som skal ha bakvakt.

Krav til grunnkompetanse for lege etter første ledd skal være oppfylt innen 01.05.2018 mens krav til kurs er 01.05.2020, jf. § 21.

Konsekvenser

Kravet om at bakvaktlege må kunne rykke ut når det er nødvendig forutsetter tilstedevakt, slik at turnusleger og andre leger som ikke oppfyller kompetansekravene i akuttmedisinforskriften i praksis kan få bistand av bakvakt-legen når behovet melder seg. Forskriften § 9 fastsetter at «kommunen skal sørge for at legevakten er organisert og utstyrt slik at helsepersonell i vakt kan rykke ut umiddelbart», men det er ikke satt noe konkret krav til responstid verken i forskriften eller i SFS 2305. Det er uansett slik at responstiden må gi en forsvarlig tjeneste. Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin anbefaler at bakvakt bør kunne nå legevaktstasjonen raskt ved behov, og alltid innen 1 time.

Med det antall leger man har i Kvæningen, vil tilstedevakt for fastleger i bakvakt tilsi så hyppig vaktbelastning at det vil binde opp legene på en uheldig måte, og gjøre det vanskelig å beholde fastleger over tid. Det er derfor hensiktsmessig å søke å få til vaksamarbeid over kommunegrensene for å kunne dekke bakvakten mellom tilgrensende kommuner.

Hvordan kan kravet om tilstedeværende bakvakt oppfylles?

Med krav til forsvarlig responstid og en anbefaling på maksimalt 1 time, er det pr. i dag kun to kommuner som det kan være aktuelt for Kvæningen å samarbeide med om en bakvaktordning, nemlig Loppa og Nordreisa. På grunn av utfordringene knyttet til ferdsel over Kvæangsfjellet vinterstid med fare for stengt vei og kolonnekjøring, er det i praksis kun samarbeid med Loppa som er aktuelt. Når det gjelder Alta, kan det hende at kjøretiden Burfjord-Alta blir på under 1 time når den 3,4 km lange tunnelen mellom Storsandnes og Langnesbukta står ferdig høsten 2018. Men kjøretiden fra Alta til andre deler av kommunen som Baddern og Kvæangsbotten vil nok fortsatt overstige 1 time.

Det har vært en dialog mellom kommunelegen i Kvæningen (Kjell Nysveen) og kommunelegen i Loppa (Olav Gunnar Ballo) der begge mener at det er fornuftig å få til et formalisert samarbeid mellom de to kommunene som innebærer samordning av bakvaktene, slik at eksempelvis turnuslegen i Kvæningen kan ha fastlegen i Loppa som sin bakvakt og vice versa.

Fordi vaktbelastningen for den som har vakt i hver av kommunene er lav når det gjelder antall utrykninger, kan i praksis den som har primærvakt i Loppa eller Kvæningen samtidig fungere som bakvakt for legen i nabokommunen som mangler formalkompetanse til å gå selvstendige vakter. Dermed øker ikke samlet antall vakter for fastlegene i Kvæningen og Loppa, samtidig som formalkravet til bakvakt vil la seg oppfylle uten en utvidelse av antall stillingshjemler i hver av kommunene.

Praktisk organisering av vaktoppsett

En bakvaktordning som omtalt over fordrer at kommunenes legevaktoppsett koordineres. Man antar at dette best vil kunne skje ved at kommunelegene i de to kommunene samordner vaktoppsettet i god tid (senest én måned) før vaktene skal avvikles.

Økonomiske konsekvenser.

Dagens bakvaksordning, uten krav om tilstedeværelse, lønnes med 450 kr pr. vakt i såkalt trygghetstillegg, uavhengig av hverdag eller helg, mens satsene for bakvakt med krav om tilstedeværelse vil ligge vesentlig høyere. SFS 2305 § 8 (punkt 8.4) fastsetter timesatsene for beredskapsgodtgjøring for bakvaktlegen. Dette innebærer kr 2500 pr. vakt på hverdager, kr 4000 på helgedager, kr 5000 på bevegelige helligdager. Satsene er sentralt fremforhandlet og gjelder alle landets kommuner.

En vanlig uke gir følgende regnestykke for kontinuerlig bakvakt: $kr\ 150/time \times 16,5\ timer \times 5\ dager$ og $kr\ 200/time \times 24\ timer \times 2\ dager\ (lør-søn) = kr\ 22\ 000$. Dersom kommunen trenger bakvakt halvparten av vaktene i løpet av et år, utgjør dette ca. kr 571 000.

Ifølge KS skal en lege som har legevakt i en legevaktordning og samtidig er bakvakt i en annen legevaktordning ikke ha dobbel godtgjøring (både etter SFS 2305 punkt 8.3 og 8.4). Det mest naturlige er at legen da får høyeste godtgjøringssats.

Saksbehandling i Loppa kommune

Formannskapet i Loppa vedtok enstemmig i møte 02.03.17, å be administrasjonen fremforhandle en avtale med nabokommune om samordnet bakvaks organisering for turnusleger og leger uten godkjenning som allmennlege, med mål om at ordningen igangsettes senest 1.1.2018. Saken var oppe i Loppa kommunestyre 16.03.17 som referatsak og ble der tatt til orientering.

Vurdering

Belastningen ved legevakt bør normalt ikke være større enn 4-delt vakt i aktuell vaktklasse (kl. 1). Vi har kun én lege som oppfyller kompetansekravene i akutforskriften. Han kan umulig være på vakt 24-7-365. Vi må ha på plass en ordning som ivaretar kravet til bakvakt for å kunne drive en forsvarlig legevakt.

Et samarbeid med Loppa kommune om bakvaktlege framstår som en nærliggende løsning. Administrasjonen mener at dersom det vurderes at et bakvaksamarbeid som innebærer at lege som har legevakt i en legevaktordning samtidig er bakvakt i en annen kommune, er en forsvarlig ordning tatt i betraktning kravet om at bakvaktlege må kunne rykke ut umiddelbart, bør vi utrede nærmere en felles legevaktordning (og ikke bare bakvakt-samarbeid).

Videre bør vi forsøke alternative måter å rekruttere lege(r) som oppfyller kompetansekravene, for eksempel ved at vedkommende kommer til Kvænangen og har vakt én uke pluss helgen(e) før og/eller etter.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
69/17	Kvæningen kommunestyre	20.12.2017

Fastsetting av planprogram for kulturminner 2018-2027

Henvising til lovverk:

LOV-2008-06-27-71 Lov om planlegging og byggesaksbehandling § 11-13

1	00096H
2	00101H
3	00102H
4	Planprogram for kommunedelplan for kulturminner 2018-2027

Administrasjonssjefens innstilling

Kvæningen kommunestyre vedtar planprogram for kommunedelplan for kulturminner 2018-2027.

Saksopplysninger

I sak 38/17 vedtok planutvalget melding om oppstart av arbeid med kommunedelplan for kulturminner 2018-2027. Samtidig ble det vedtatt å sende forslag til planprogram for nevnte plan på høring, jf. plan og bygningslovens bestemmelser om gjennomføring av kommuneplanprosesser.

Planprogrammet var på høring i perioden 28.07.17 – 10.09.17. På grunn av ferieavvikling ble fristen forlenget med 10 dager uke. Det kom inn tre innspill, fra Fylkesmannen i Troms, Kystverket og Statens vegvesen. Disse gir uttrykk for at det er positivt at kommunen utarbeider kommunedelplan for kulturminner. Kystverket påpeker spesielt kulturhistorisk verdi av fiskerihavnene i Seglvik og på Spildra, og ønsker at en forvaltning av den kulturhistoriske verdien som representeres av disse blir inkludert i planen. Kystverket understreker at dette er viktig for ivaretagelsen av identitet og historie.

Statens vegvesen viser til Nasjonal verneplan for veger, bruer og vegrelaterte kulturminner, og viser til objekt 112 – Kjerringberget i Kvæangen kommune, som er definert som kulturminne. De viser til Norsk vegmuseum som en kompetansesenter for vegrelaterte kulturminner.

For øvrig er det ikke kommet spesifikke merknader til planprogrammet.

Vurdering

Administrasjonssjefen mener at de spesifikke kulturminnene som blir nevnt i høringssvarene blir ivaretatt i kapittel 3 Formål og kapittel 5 status og behov i planprogrammet.

For å sikre at kildene det vises til foreslår administrasjonssjefen foreslår at Nasjonal verneplan for veger, bruer og vegrelaterte kulturminner blir inkludert i planprogrammets kapittel 4 under nasjonale føringer. Norsk vegmuseum og Kystverket foreslås tilføyd som kilde i kartleggingsarbeidet i kapittel 5 som omhandler status og behov.

Med disse endringene foreslår administrasjonssjefen at kommunestyret fastsetter planprogrammet for kommunedelplan for kulturminner.

Statens vegvesen

Kvæningen kommune

9161 BURFJORD

	Kvæningen kommune Postmottak
8 - SEPT 2017	
Til behandling:	
Saksbehandler: <i>Anne BB</i>	
Til orientering	
Gradering	

Behandlende enhet:
Region nord

Saksbehandler/telefon:
Gunn Bodil Strømseng /
77851716

Vår referanse:
17/117151-2

Deres referanse:

Vår dato:
07.09.2017

Uttalelse – Planprogram for kommunedelplan for kulturminner – Kvæningen kommune

Vi viser til forslag til planprogram og varsel om oppstart for kommunedelplan for kulturminner, mottatt 28. juli 2017. *Formålet med planen er å skaffe oversikt over og verne kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon både som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning i kommunen, jfr. kulturminnelovens formål, jf. planprogram.*

Uttalelse

Statens vegvesen er positiv til at Kvæningen kommune har igangsatt arbeidet med kommunedelplan for kulturminne.

Vi viser til *Nasjonal verneplan for veger, bruer og vegrelaterte kulturminner*, for eksempel objekt 112 «Kjerringberget» i Kvæningen kommune. Se mer informasjon på vår nettside: <https://www.vegvesen.no/fag/fokusomrader/Miljo+og+omgivelser/Nasjonal+verneplan>.

Eventuelle spørsmål vedrørende trafikkareal som atkomst, parkering og lignende må behandles særskilt etter hvert som behov melder seg.

Vi har ingen øvrige kommentarer til oppstartsvarselet eller planprogrammet. Vi imøteser forslaget til planen til uttalelse, og ønsker kommunen lykke til i det videre planarbeidet.

Plan og forvaltning – Troms
Med hilsen

Gunn Bodil Strømseng
Saksbehandler

Postadresse
Statens vegvesen

Telefon: 22 07 30 00

Kontoradresse
Kirkegårdsveien 1A
9308 FINNSNES

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

Org.nr: 971032081

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Avsender: Kystverket
Postboks 1502
6025 Ålesund

17

Kvænanen kommune
Gårgu 8
9161 BURFJORD

 Kvænanen kommune Postmottak
13 SEPT 2017
Til behandling:
Saksbehandler: <i>Anne KB</i>
Til orientering
Gradering

Uttalelse fra Kystverket - Høring av planprogram for kommunedelplan for kulturminner - Kvænanen kommune - Troms fylke

Vedlagt finner du brev fra Kystverket. Er du innbygger (person), og har mottatt denne posten i din meldingsboks hos Altinn, kan du skaffe deg digital postkasse ved å gå til www.norge.no.

KYSTVERKET

Troms og Finnmark

Kvænangen kommune
Gárgu 8
9161 BURFJORD

Deres ref.:

Vår ref.:
2017/3406-2

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Jannicke Røren

Dato:
08.09.2017

Uttalelse fra Kystverket - Høring av planprogram for kommunedelplan for kulturminner - Kvænangen kommune - Troms fylke

Kystverket viser til Deres brev datert 28.07.2017 vedrørende overnevnte. Kvænangen kommune varsel oppstart av arbeidet med kommunedelplan Kulturminner 2018-2027.

Kystverkets har et eget etatsmuseum – Kystverkmusea - som har ansvar for å dokumentere og formidle norsk havnehistorie. Herfra kan og bør relevant informasjon fremskaffes. Det er også mulig å bruke Kystverkets karttjeneste Kystinfo.

Siden slutten av 1800-tallet har Kystverket (den gang Statens Havnevesen) bygget fiskerihavner langs norskekysten. I alt er det bygget nær 800 statlige fiskerihavner. De statlige fiskerihavner ligger spredt langs hele norskekysten, og varierer mye både i størrelse, beliggenhet og bruksintensivitet. Mange ulike aktører har interesser i fiskerihavnene. Kystverket er naturlig nok en av de sentrale aktørene, både som forvalter av statens privatrettslige eier- og bruksrettigheter og som offentlig forvaltningsmyndighet etter havne- og farvannsloven. Hver av disse fiskerihavnene har sin unike historie. I Kvænangen kommune ligger det i dag to statlige fiskerihavner, Spildra og Segelvik fiskerihavn.

Kystverket ønsker at en forvaltning av den kulturhistoriske verdien som representeres av overnevnte blir inkludert i planen. Dette er viktig for ivaretagelsen av identitet og historie.

Kystverket har ingen ytterligere merknader p.t på planarbeidet.

Med hilsen

Jan Morten Hansen
regiondirektør

Jannicke Røren
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Region Kystverket Troms og Finnmark

Sentral postadresse: Kystverket
Postboks 1502
6025 ALESUND

Telefon: +47 07847

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

For besøksadresse se www.kystverket.no

Bankgiro: 7694 05 06766

Org.nr.: NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Saksbehandler
Lone Allen Høgda

Telefon
77642136

Vår dato
12.09.2017
Deres dato
28.07.2017

Vår ref.
2017/5216 - 0
Deres ref.

Arkivkode
421.3

Kvæningen kommune
Gárgu 8
9162 Burfjord

 Kvæningen kommune Postmottak
13 SEPT 2017
Til behandling:
Saksbehandler: <i>Ann RB</i>
Til orientering
Gradering

Innspill til kommunedelplan for kulturminner for Kvæningen kommune

Fylkesmannen i Troms viser til kommunens varsel om oppstart med planprogram for kommunedelplanen for kulturminner i Kvæningen kommune. Frist for uttalelsene er 11. september 2017.

Planarbeidet er knyttet til Riksantikvarens prosjekt «kunnskapsløft i kulturminneforvaltningen» (KIK) som Troms fylkeskommune følger opp i fylket.

Fylkesmannen synes det er positivt at kommunen foretar en registrering av kulturminner i kommunen og har ingen ytterligere merknader til saken.

Vi ønsker dere lykke til videre og stiller til disposisjon ved behov for råd/veiledning i det videre planarbeidet. Ved henvendelser ber vi dere oppgi saksnummer 2017/5216.

Med hilsen

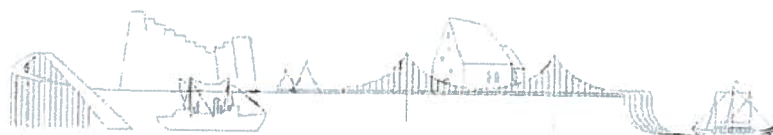
Per Elvestad
plandirektør

Oddvar Brenna
fagansvarlig

Kopi til:

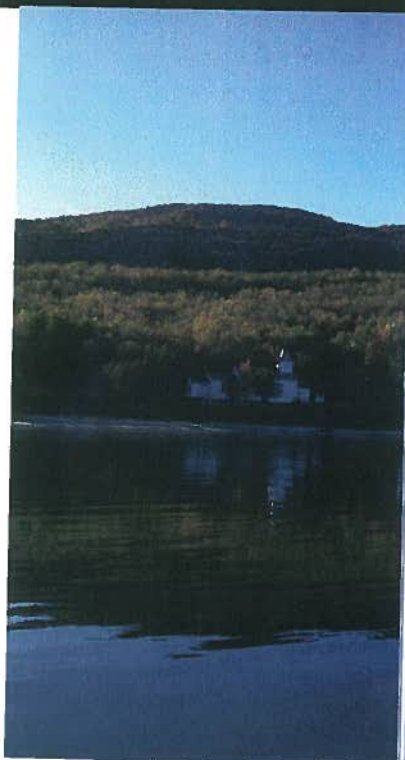
Troms fylkeskommune Postboks 6600 9296 Tromsø

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

Planprogram for ko for kulturmin

Forslag til kommunestyret

20.12.2017

Kvænavangen kommune

Innhold

1. Innledning.....	2
2. Bakgrunn	2
3. Formålet med kommunedelplan for kulturminner	3
4. Føringer	3
5. Status og behov	4
6. Organisering og medvirkning	5
7. Fremdriftsplan	6
8. Høringsinstanser.....	7
Myndigheter med innsigelsesrett:	7
Andre høringsinstanser	8
Lag og foreninger i Kvæningen	8
Grendeutvalg:.....	10
Reinbeitedistrikt	10

1. Innledning

Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer er hjemlet i plan - og Bygningsloven § 4-1. I henhold til §11- 1 kan det utarbeides kommunedelplaner for bestemte områder, tema eller virksomhetsområdet. Kommunedelplan for kulturminner- og kulturmiljøer er en tematisk plan som ivaretar kommunens, så vel som regionale og nasjonale interesser og mål knyttet til forvaltning av kulturminner og kulturmiljøer.

Ved utarbeidelse av kommunedelplaner gjelder de utredningskrav og prosessregler som er fastsatt i plan og bygningsloven. I henhold til § 4-1 skal det utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning og behov for utredninger. Forslag til planprogram skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varsel om oppstart og kunngjøring av planarbeidet.

2. Bakgrunn

Planarbeidet knyttes til kommunens deltakelse i Riksantikvarens prosjekt Kunnskapsløft i Kulturminneforvaltningen (KiK), og som i Troms koordineres og følges opp av fylkeskommunen. Kvænangen kommune har fått 100 000 kr fra Riksantikvaren til dette arbeidet. Vilkår for bruk av midlene er at:

- Kommunestyret fremlegges en prosjektplan for utarbeidelse av kommunedelplan for kulturminner på møte 22.06.2017.
- I planstrategien er det vedtatt at det i denne planperioden skal utarbeides en kommunedelplan som omfatter kultur, idrett, friluftsliv. På bakgrunn av riksantikvarens prosjekt KIK , foreslås det at det lages en egen kommunedelplan for kulturminner.
- Verneverdige kulturminner som er prioritert i den vedtatte planen legges inn i Askeladden.
- Kommunen rapporterer til Riksantikvaren med kopi til Troms fylkeskommune.

Kommunen skal ha oppdaterte oversikter/lister over prioriterte, verneverdige kulturminner i kommunen. Verneverdige kulturminner og kulturmiljøer som kommunen prioriterer, sikres i kommunedelplanen som vedtas.

3. Formålet med kommunedelplan for kulturminner

Formålet med planen er å skaffe oversikt over og verne kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon både som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning i kommunen, jfr. kulturminnelovens formål.

Planen skal først og fremst handle om nyere kulturminner som det er kommunens ansvar å legge rammer for. Det vil være mindre fokus på de fredete kulturminnene som blir forvaltet av Riksantikvaren, fylkeskommunen og Sametinget. Der fredete kulturminner blir tatt med, vil det være hvis de er i kommunens eie, eller med tanke på formidling av dem.

Kulturminnedelplan for Kvæningen kommune har som overordnet mål å sikre en helhetlig oversikt over de kulturminnerressursene kommunen har samt sikre en felles forståelse av prioriteringer og tiltak. For å oppnå dette, er følgende formål definert for kulturminnedelplanen:

- Gi en oppdatert statusoversikt over kulturminner- og miljøer i kommunen med særlig vekt på nyere tids kulturminner.
- Strukturere og tematisere kulturminner- og miljøer.
- Gjennom verdivurderinger og vektning utvikle en prioriteringsstrategi som grunnlag for videre forvaltning.
- Utarbeide en handlingsplan på bakgrunn av de prioriteringene som er gjort.
- Handlingsplanen skal være utgangspunkt for forvaltning og formidling av kommunens kulturarv.
- Kulturminnedelplanen skal være et viktig verktøy for formidlingen av kommunens kulturhistorie for tilreisende og kommunens innbyggere av alle aldre.

Planen skal gi tydelige rammer for bevaring av kulturmiljøer og kulturminner gjennom virkemidler i Plan- og bygningsloven, slik at kommunens identitet og historie bevares for ettertiden. Videre oppfølging av planen vil være å opprette hensynssoner i reguleringsplaner og/eller i kommuneplanens arealdel.

4. Føringer

Nasjonale føringer

Kulturminneloven med forskrifter , 1978

Plan - og bygningsloven med forskrifter , 2008

Stortingsmelding nr. 16 (2004 - 2005) «Leve med kulturminner»

Stortingsmelding nr. 35 (2012 - 2013) «Framtid med fotfeste»

Veileder - Kulturminner i kommunen – Kulturminneplan; Veileder fra Riksantikvaren

Kulturminner i kommunen - Håndbok for lokal registrering; Riksantikvaren

Veileder – Kulturminner, kulturmiljøer og landskap - Planlegging etter plan - og bygnings loven

Nasjonale forventninger til regional og lokal planlegging (av 12 juni 2015)

Kystverkets Landsverneplan for maritim infrastruktur (2009)

Nasjonal verneplan for veger, bruer og vegrelaterte kulturminner,

Regionale føringer

Troms fylkeskommunes handlingsplan for kvensk språk og kultur

Lokale føringer

I planstrategi for Kvæningen kommune (2016-2019) er det lagt opp til at det lages en kommunedelplan for kultur, idrett og friluftsliv, men gjennom deltakelse i KiK er det en fordel at kulturminner skilles ut av den foreslåtte kommunedelplanen og at det lages en egen kommunedelplan for kulturminner.

I forbindelse med Omdømmeprojektet i Nord-Troms ble befolkningen i Kvæningen oppfordret til å sende inn forslag til hva de verdsatte mest i sin kommune. Innsendte forslag ble samlet i dokumentet Skattebiste Kvæningen (2013) og inneholder også en rekke kulturminner og -miljøer. Disse vil tas med i det videre arbeidet.

I tillegg kommer forskrifter for landskapsvernområdene i kommunen:

Forskrift om vern av Kvæningsbotn landskapsvernområde/Baðaávžži ja Gearbbet suodjemeahcci/Niemenaikun ja Kärpikän suojeluala, Kvæningen kommune, Troms (2011)

Forskrift om vern av Navitdalen landskapsvernområde/Návetvuomi suodjemeahcci/Navetanvuoman suojeluala, Kvæningen kommune, Troms (2011)

Forskrift om Verneplan for kystregionen i Troms fylke, vedlegg 1, Skorpa - Nøklan landskapsvernområde med plantelivsfredning, Kvæningen kommune, Troms (2004)

5. Status og behov

Med kulturminner menes alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til.

Med kulturmiljøer menes områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng.

Kulturminneloven av 1978 §2.

Totalt er det registrert 486 kulturminner i Kvæningen kommune, hvorav 333 defineres som automatisk fredete kulturminner. Automatisk fredete kulturminner omfatter følgende kulturminner jf. Kulturminneloven §4:

- faste kulturminner fra før reformasjonen (1537)
- samiske faste kulturminner eldre enn 100 år

Kulturminnedelplanen for Kvæningen kommune skal i hovedsak fokusere på de kulturminnene som faller under kommunens forvaltningsansvar og defineres som nyere tids kulturminner. Med nyere tids kulturminner menes dermed ikke-samiske kulturminner som er yngre enn 1537 eller samiske kulturminner yngre enn 100 år.

I planarbeidets første fase er det viktig å skaffe seg en oversikt over hvilke kulturminner som allerede er registrert samt geografiske områder eller epoker som er mangelfulle. Behovet for feltarbeid vil bli bedømt ut fra resultatet av denne fasen.

Følgende kilder vil konsulteres:

- SEFRAK-registeret
- Kulturminnedatabasen Askeladden
- Kulturminnesøk
- Registreringsrapporter fra Troms fylkeskommune og Sametinget
- Skriftlige og muntlige kilder
- Gjenstandsdatabasen Unimus
- Nord-Troms museums arkiv og samlinger
- Kommunalt arkiv
- Norsk vegmuseum
- Kystverket

Andre potensielle arkiv vil konsulteres ved behov, så som Bundesarkiv, Statskogs arkiver,

6. Organisering og medvirkning

Planen følger plan - og bygningslovens prosessregler som sikrer medvirkning. Både planprogrammet og det ferdige planforslaget, vil bli lagt ut til offentlig ettersyn. Dette vil gi god mulighet for alle interesserte parter til å komme med innspill til planarbeidet.

Organisasjoner og enkeltpersoner vil bli bedt om å komme med innspill på hvordan kommunen bør prioritere arbeidet med kulturminneplanen, hva som kan være gode og nødvendige tiltak i handlingsplanen og hvordan kommunens videre satsing bør legges opp. Planprogrammet skal ikke ta stilling til enkeltobjekters verdi og mindre detaljer i planen, men si noe om bakgrunnen for at planarbeidet settes i gang og om planens hovedretning og hovedinnhold

Prosjektorganisering og ansvarsfordeling

Styringsgruppen for prosjektet er planutvalget.

Prosjektleder: Lise Brekmoe engasjeres som prosjektleder til gjennomføring av dette prosjektet

Prosjektansvarlig i kommunen er administrasjonssjefen. Kontaktperson i kommunen er kulturkonsulent.

Intern prosjektgruppe består av kulturkonsulent, næringskonsulent, konsulent for landbruk og utmarksnæring og arealplanlegger.

Prosjektleder har det overordnede ansvar for gjennomføringen av planprogrammet. Dette innebærer samarbeid med kommunen, lokale aktører og interessegrupper, kommunikasjon med regional forvaltning og gjennomføringer av arkiv- og feltarbeid.

Kommunens oppgaver vil være tilknyttet administrasjon så som utforming av saksfremlegg til kommunestyret, fakturering til Troms fylkeskommune og videresending av innrapporteringer fra prosjektleder.

I tillegg vil det være naturlig at kommunens tekniske etat jevnlig oppdateres om fremgangen i prosjektet. Etaten vil også få ansvaret for å legge inn kartdata for prosjektet inn i kommunens systemer.

Oppfølging fra kommunens side med tanke på potensialet i kulturminneplanen for næringsliv, skoleverket og kommunens innbyggere.

Medvirkning av lokale aktører, organisasjoner, lag, foreninger m.fl. vil sikres gjennom hele prosessen gjennom folkemøter, møtevirksomheter, aktivt bruk av media og sosiale medier. Det vil også være aktuelt å organisere vandringer i kulturhistoriske områder samt kurs i kulturminneregistreringer og invitere innbyggerne, lokale lag og foreninger m.fl. til å aktivt delta i både utvalg av kulturminner og feltarbeid.

7. Fremdriftsplan

	2017	2. Kvartal 2017	3. kvartal 2017	4. kvartal 2017	1. kvartal 2018	2. kvartal 2018	3. kvartal 2018	4. kvartal 2018
	Prosjekt-organisering	22.06						
Planprogram	Planprogram til høring (6 uker)	28.06	01.09					
	Merknadsbehandling		sept					
	Vedtak planprogram			18.10				
Plandokument	Kartlegging /analysearbeid							
	Utarbeiding plan							
	Planforslag på høring						01.09	

	(6 uker)							
	Merknads- behandling							Okt./nov
	Kommunestyret s behandling av plan							Des 2018

8. Høringsinstanser

Myndigheter med innsigelsesrett:

Troms fylkeskommune

Postboks 6600, 9296 Tromsø

postmottak@tromsfylke.no

Fylkesmannen i Troms

Postboks 6105, 9291 Tromsø

fmtrpostmottak@fylkesmannen.no

Sametinget

Ávjovárgeaidnu 50, 9730 Karasjok

samediggi@samediggi.no

Statens Vegvesen Region Nord

Postboks 1403

8002 Bodø

firmapost-nord@vegvesen.no

NVE Region Nord

Kongensgate 14-18

8514 Narvik

rn@nve.no

Kystverket

Postboks 1502

6025 Ålesund

post@kystverket.no

Reindriftsforvaltningen Vest-Finnmark

Bredbuktnesveien 50 B

9520 Kautokeino

kautokeino@reindrift.no

Nord-Hålogaland Bispedømme

Postboks 790

9258 TROMSØ

nord-haalogaland.bdr@kirken.no

Andre høringsinstanser

Halti Kvenkultursenter IKS

Hovedvegen 2

9151 Storslett

kvenkultursenter@haltinh.no**Nord-Troms museum AS**

Hovedvegen 2

9151 Storslett

kontor@ntrm.no**Fortidsminneforeningen Troms**

Postboks 942

9259 TROMSØ

chatcat206@hotmail.com**Troms historielag**

Sørreisaveien 64

9310 Sørreisa

post@tromshistorielag.no

Lag og foreninger i Kvænangen

Alteidet Grendehus

Marit Boberg, 9161 Burfjord

Badderer Grendehus,

Jorunn Haug, Badderer, 9162 Sørstraumen

Burfjord IL Hovedstyret,

Anette Blomstereng, 9161 Burfjord

anette.blomstereng@kvanangen.kommune.no**Gammene Navuona siida SA,**

Ragnhild Enoksen, Løkvikneset, 9162 Sørstraumen

Husflidsforeningen Handlaget,

May Britt Simonsen, Brødskiftet, Alteidet, 9161 Burfjord

mabrisim@online.no**Indre Kvænangen allmenning,**

Kai Petter Johansen, 9162 Sørstraumen

Jøkelfjord Bygdelag,
Styreleder Per Svein Thomassen, 9163 Jøkelfjord

Kvæningen Bondelag
Svein Olav Thomassen, Nordstraumen, 9162 Sørstraumen

Kvæningen Fiskerlag v/Roy Iver Isaksen,
Dunvik, 9185 Spildra

Kvæningen Handikapforening,
Berit Bjørnholt, 9161 Burfjord

Kvæningen Kulturhus/Flerbrukshuset,
Dagfinn Pedersen, 9161 Burfjord
kulturhuset@burfjord.no

Kvæningen Jeger- og Fiskerforening,
Oddvar Kiærbech, 9161 Burfjord

Kvæningen Næringsforening
Reidar Eilertsen-Wassnes, 9161 Burfjord

Kvæningen Pensjonistforening,
Odd Hansen, 9161 Jøkelfjord

Kvæningen Qven- og sjøsamisk forening,
Anne Gerd Jonassen, Kvæningsbotn, 9162 Sørstraumen

Kvæningen Skogeierlag
v/Hans Reidar Kaasen, Burfjorddalen, 9161 Burfjord

Kvæningen Skogsstuer
Magnar Stensvik, Kirkegårdsveien 59, 9180 Skjervøy
magnar.stensvik@nyttbyggas.com

Kvæningsbotn Grendehus, Gunn Larsen
Kjækan 9162 Sørstraumen

LHL Kvæningen,
Kjell kr. Johansen, Storeng, 9161 Burfjord

Meiland Tur & Fritidslag
Nils R. Jakobsen,
Trollveien 4, 9180 Skjervøy
post@meilandstreff.net www.meilandstreff.net

Nàvuona Sàmisearvi/Kvæningen Sameforening,
Gunn Anita Jacobsen, Kvæningsbotn, 9162 Sørstraumen

Reinfjord Bygdelag
Reidar Eilertsen, Kjosen, 9161 Burfjord
reinfjord@hotmail.com

Stajord Bygdelag,
Unni Johansen, 41562125, Stajord, 9161 Burfjord

Valan Vel,
Raimond Thomassen, Børsletta 7, 9151 Storslett.
raimond@jbelektro.no

Segelvik Velforening,
Wenche Isaksen, Jafet Lindebergsvei, , 9162 Sørstraumen

Sørstraumen Grendehus,
Geir Morten Olsen, 9162 Sørstraumen

Grendeutvalg:

Alteidet Grendeutvalg,
Hermann Ellingsen, Brødsiftet, Alteidet
hermanne@online.no

Badderer Grendeutvalg
Ingvild Johnsen, 9162 Sørstraumen
ing.vi@live.no

Burfjord Grendeutvalg,
Svein Bogstrand, 9161 Burfjord

Jøkelfjord Grendeutvalg,
Tonny Mathiassen, 9163 Jøkelfjord

Kjækan og Kvænangsbotn Grendeutvalg,
Ragnhild Enoksen, 9162 Sørstraumen

Reinfjord Grendeutvalg,
Ruth Sigurdsen, 9184 Reinfjord

Spildra Grendeutvalg,
Trond Isaksen, 9185 Spildra

Sørstraumen Grendeutvalg,
Hans Erik Isaksen, 9162 Sørstraumen
audtove@kraftlaget.no

Reinbeitedistrikt

Distrikt 32- Silvetnjårga, ved Johannes Daniel Gaup
Distrikt 40 – Orda, Per Anders Bongo
Distrikt 33-Spalca, ved Mathis Andreas Sara

Distrikt 34- Ábboráŕŕŕa, ved Mikkell Mathis M. Hætta
Distrikt 35- Fávrosorda ved Johan Isak Eira

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
58/17	Teknisk utvalg	30.11.2017
70/17	Kvæningen kommunestyre	20.12.2017

Retningslinjer for praktisering av konsesjonsloven

Henvisning til lovverk:

Konsesjonsloven

Vedlegg

- 1 Retningslinjer for praktisering av konsesjonsloven
- 2 Innspill fra Kjækan og Kvæningsbotn grendeutvalg
- 3 Innspill fra Kvæningen SV
- 4 Tidligere behandling -Særutskrift Retningslinjer for praktisering av konsesjonsloven

Saksprotokoll i Teknisk utvalg - 30.11.2017

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kvæningen kommune vedtar vedlagt reglement med retningslinjer for praktisering av konsesjonsloven.

Kvæningen kommune innfører foreløpig ikke forskrift om nedsatt konsesjonsgrense.

Administrasjonssjefens innstilling

Kvæningen kommune vedtar vedlagt reglement med retningslinjer for praktisering av konsesjonsloven.

Kvæningen kommune innfører foreløpig ikke forskrift om nedsatt konsesjonsgrense.

Saksopplysninger

Kommunestyret og Teknisk utvalg har etterlyst retningslinjer/strategi for behandling av saker etter konsesjonsloven. Teknisk utvalg vedtok i møtet 08.02.2017 at forslag til retningslinjer ble lagt ut på offentlig ettersyn og sendt på høring til aktuelle instanser. Forslaget lå ute i perioden 7. april- 1. juni. Det kom to innspill:

Kvæningen SV:

Støtter framlegget som ble sendt på høring. Videre vises det til viktigheten av å få økt sysselsetting i privat næringsliv, samt å kunne tilby billige boliger og bomiljø i alle deler av kommunen der det er infrastruktur. Formuleringene om utsettelse av boplikt støttes også for at erververne kan gjøre nødvendige investeringer for beboelse og næringsutøvelse.

Kjækan og Kvæningsbotn grendeutvalg:

Styret for Kjækan og Kvæningsbotn grendeutvalg deler kommunen sitt ønske om en eierstruktur som fører til økt næringsutvikling og legger til rette for at flere kan og vil bo i kommunen. Videre mener de forslaget bidrar til å oppnå dette. I tillegg ønskes det at kommunen fremmer forslag om nedsatt konsesjonsgrense for eiendom med bolighus og andre eiendommer til boligformål. Dette er viktig for å unngå at jordbruksseiendommer og bolighus brukes til fritidsformål slik at unge og andre som vil bosette seg i kommunen presses vekk. En slik grense må settes etter en grundig gjennomgang og vurdering.

Videre så er det gjort endringer i konsesjonsloven med tilhørende forskrifter og utsending av nye rundskriv. Ved lov 21. juni 2017 nr. 99 om endringer i konsesjonsloven, jordloven og odelsloven mv (konsesjonsplikt, odlingsjord, priskontroll, deling og driveplikt mv.) ble det vedtatt endringer i landbrukslovgivningen. Arealgrensene for konsesjonsplikt, boplikt og odlingsjord ble hevet fra 25 dekar fulldyrka og overflatedyrka jord til 35 dekar, priskontrollen ble opphevet for rene skogeiendommer, konsesjonsfriheten ved erverv av ubebygde tomter ble større (utvidet til å omfatte nausttomter, samt krev til bygging fjernet), og reglene om driveplikt oppfylt ved bortleie ble bl.a. enklere enn før. Dette har betydning for deler av innholdet i de lokale retningslinjene og er innarbeidet i dokumentet etter høringen.

Vurdering

Retningslinjene har vært annonsert på kommunens nettside, facebookside og det ble sendt brev/e-post med orientering om høringen til grendeutvalg, landbruksorganisasjonene, politiske parti og Fylkesmannen i Troms. Likevel kom det bare to tilbakemeldinger, og de støtter framlegget uten innvendinger. Dette kan tolkes som om det er relativt stor enighet i kommunen om dette temaet, men det kan også være en konsekvens av at dette er et tungt juridisk budskap som er krevende å sette seg inn i.

Praktisering av konsesjonsloven:

Det er viktig at kommunen har en entydig politikk for å unngå forskjellsbehandling. Ut i fra tidligere politiske behandling så er forslaget som foreligger om praktisering av konsesjonsloven innenfor de nasjonale rammene nokså ukontroversielt. I retningslinjene som foreslås er det et særlig fokus på bosetting på konsesjonspliktig eiendom. Framlegget vil innebære en viss innstramming av praksisen i forhold til tidligere. Det nasjonale lovverket har

likevel store begrensninger da det bare erverv av de største landbrukseiendommene som fanges opp av lovbestemt boplikt ved overdragelser innenfor familien, samt at mindre småbruk og boligtomter er unntatt konsesjonsplikt også ved erverv utenfor familien. Videre så setter det mer fokus på landbruksnæringa sitt behov for arealressurser og bevisstgjøring av ansvaret ved erverv av slike eiendommer.

Om 0-konsesjon/nedsatt konsesjonsgrense

Det var bare grendeutvalget i Kjækan og Kvænangsbotn som kom med synspunkt på kommunens adgang til å nedsette konsesjonsgrensen (« 0-konsesjonsforskrift ») og kreve boplikt også på mindre eiendom til boligformål. De hadde ønske om at kommunen innfører en slik forskrift som i større grad kan sikre bosetting. Innspillet tolkes som om det ikke gjelder all boligeiendom inkludert små tomter, men mindre landbrukseiendom/småbruk som i dag ikke omfattes av konsesjons- og boplikt. Siden mye av bosettingen i Kvænangen er på småbruk så vil en slik ordning ha en viss effekt selv om den ikke omfatter hus på ordinære tomter. Videre så har endringene av det nasjonale regelverket som ble vedtatt i sommer ført til at stadig færre eiendommer omfattes av konsesjons- og boplikt. En lokal forskrift kan derfor bidra til å tilpasse regelverket til de lokale forholdene hos oss.

Innføring av 0-konsesjonsforskrift ble grundig belyst saksframlegget i Teknisk utvalg 08.02.2017. Det vises til vedlagt særutskrift fra dette møtet for mer informasjon.

Innføring av 0-konsesjonsforskrift er et kraftig virkemiddel som får store konsekvenser for valgfriheten til huseiere og tomteeiere. Samtidig kan det medføre at vi gjør mange boliger tilgjengelig for etablerere og nye innbyggere. Særlig med tanke på at vi har et leiemarked som er meget begrenset utenom det kommunale tilbudet, samtidig som det stadig viser seg at det er et behov for leieboliger. Kvænangen er en kommune som er attraktiv til fritidsbruk. Så lenge huseiere ikke hindres i å benytte bolighus til fritidsformål så vil mange bolighus benyttes til dette og stå tomme store deler av året. Nedsatt konsesjonsgrense kan løse utfordringer vi har med bosetting og bruk av eksisterende boligmasse til fritidsformål. På den annen side så er det et kraftig virkemiddel som begrenser handlefrihet og kan oppleves som et lite tidsriktig virkemiddel.

Administrasjonen har hatt kontakt med andre kommuner som har lokal forskrift om nedsatt konsesjonsgrense. Erfaringer er stort sett positive i forhold til at det har en effekt på bosetting og tilbudet av boliger i distriktkommuner. En lokal forskrift om nedsatt konsesjonsgrense vil derfor kunne bidra til å løse noen av utfordringene vi har i Kvænangen, men det vil koste en del i form av redusert frihet for eiere av slik eiendom. Fra andre kommuner viser det seg at de fleste innretter seg etter regelverket og finner løsninger i tråd med det, mens vedtak i noen saker kan oppleves som urimelig for den enkelte. Særlig for folk som har sterk tilknytning til familiegården så kan det være tøft når kommunen krever at den selges til andre eller leies ut til fastboende når de selv ikke har anledning til å bosette seg der.

Kvænangen skal også i nær framtid utarbeide en boligpolitisk plan som gjerne vil si mer om hvilke virkemidler vi ønsker å benytte for å sikre bosettingen. Funnene og strategiene i det arbeidet vil også kunne være et viktig bakteppe i forhold til spørsmålet om nedsatt konsesjonsgrense og utforming av en slik forskrift. Det er viktig at en slik sak er grundig fundamentert. Administrasjonen vil derfor ikke anbefale å utarbeide lokal forskrift om nedsatt konsesjonsgrense/0-konsesjonsforskrift foreløpig.

Oppsummering

I første omgang ønsker administrasjonen å komme videre i saken om retningslinjer for konsesjonsbehandling på landbrukseiendom. Administrasjonen legger derfor frem forslag til retningslinjer uten at det er tatt høyde for eventuell forskrift om nedsatt konsesjonsgrense. Dette er et spørsmål som kan tas opp igjen og retningslinjene kan da oppdateres i tråd med eventuelle vedtak dersom det er politisk ønske om det.

Kvæningen kommune

**Kommunale retningslinjer for praktisering av Lov om konsesjon ved
erwerb av fast eiendom i Kvæningen**

Forslag til behandling etter høring.

Sist oppdatert 14.11.2017

1. Innledning

Kvæningen kommune ønsker å ha en eierstruktur som fører til økt næringsutvikling og legger til rette for økt bosetting. Måltrettet bruk av konsesjonsloven kan bidra til å nå disse målene. Vi har en småbruksstruktur der de fleste landbrukseiendommene har forholdsvis små innmarksarealer, men det finnes noen større bruk, og mange av eiendommene har store utmark. Antall bruk i drift har gått nedover og mye av produksjonskapasiteten utnyttes ikke optimalt i dag. Vi må likevel ivareta arealressursene i et langsiktig perspektiv. Eierstrukturen er viktig for å kunne øke landbruksproduksjon og eventuell annen næringsfremmende utnyttelse i fremtiden.

Eiendommer som ikke er i drift benyttes til boligformål og fritidsformål. Det er stor etterspørsel etter fritidsboliger i Kvæningen. Vi ser en økende andel av bolighusene benyttes til fritidsformål. Flere av bygdene våre mangler veiforbindelse, og mange av disse bygdene har vært fraflyttet eller hatt svært få fastboende i lang tid. En tendens vi også ser er at stadig flere eiendommer eies av personlige sameier. Over tid ser vi også at antall eiere innen hvert sameie øker. Et stort antall eiere av enkelteiendom vanskeliggjør tiltak på eiendommen og på naboeiendommer.

Noen sentrale lover legger grunnlaget for bruk og bevaring av landbrukseiendommer: odelsloven, konsesjonsloven, jordloven, Plan og bygningsloven, arveloven og sameieloven. Konsesjonslovens virkemidler må derfor behandles i lys av øvrig lovverk. Videre så er det gjort en rekke presiseringer gjennom rundskriv og veiledninger som omhandler anvendelse av loven.

2. Lovgrunnlaget:

Konsesjonsloven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese:

1. framtidige generasjoners behov.
2. landbruksnæringen.
3. behovet for utbyggingsgrunn.
4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftinteresser.
5. hensynet til bosettingen.

Aktuell lov og rundskriv

- LOV 2003-11-28 nr 98: Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom (Konsesjonsloven) mv.
- FOR 2003-12-08 nr 1434: Forskrift om konsesjonsfrihet for visse erverv v fast eiendom, egenerklæring ved konsesjonsfrihet og om fulldyrket jord
- M-3/2017 Konsesjon, priskontroll og boplikt.

3. Rettigheter som krever konsesjon

Utdrag fra konsesjonsloven § 3. (særlige rettigheter som omfattes av loven):

Lovens regler om konsesjon gjelder også stiftelse og overdragelse av leierett og annen lignende bruksrett over fast eiendom med mindre retten er stiftet for en tid av høyst 10 år, uten adgang for brukeren til å kreve kontraktstiden forlenget ut over dette tidsrom.

Mange slike tilfeller vil kunne være omfattet av de fritaksgrunnene som fremgår av konsesjonsloven §§ 4 og 5.

4. Unntak fra konsesjon

Det er en rekke overdragelser som ikke trenger konsesjon. Enten på grunn av eiendommens karakter (§ 4) eller erververens stilling (§ 5). Disse to paragrafene pluss § 6 (bopliktens innhold) er klare *rettsregler* som ikke gir rom for tolkning eller skjønn.

I mange tilfeller skal konsesjonsfriheten dokumenteres med en egenerklæring. De viktigste tilfellene:

- Eiendommer som ligger i områder som er avsatt til bygg og anlegg i kommuneplanens arealdel.
- Ubebygde enkelttomter for boliger hytter og naust inntil 2 dekar som ligger i arealdelens landbruks-, natur- og friluftsområder (LNF). Bebygde eiendommer som er under 100 dekar totalt og har under 35 dekar fulldyrka eller overflatedyrka jord.
- Eiendommer som erverves av nær familie eller odelsberettigete. Om eiendommen har mer enn 35 dekar fulldyrka og overflatedyrka jord eller mer enn 500 dekar skog og har, har hatt eller er gitt tillatelse til oppføring av en helårsbolig, er dette betinget av at den nye eieren forplikter seg til å bosette seg på eiendommen innen et år og bebo den i fem år sammenhengende. *Dette kalles «lovbestemt boplikt».*

Egenerklæringen fylles ut av søker. Skjemaet attesteres av kommunen og meldes elektronisk til Kartverkets tinglysingsavdeling.

For bebygde eiendommer under to dekar, og en del spesielle ervervstyper som fremgår av *Forskrift om konsesjonsfrihet mv.* er det ikke nødvendig med egenerklæring.

5. Konsesjonsbehandling

Ved konsesjonsvurderingen skal det tas utgangspunkt i søkers formål med ervervet. Dette formålet skal vurderes i forhold til relevante samfunnsinteresser som gjør seg gjeldende i saken, jf. konsesjonslovens formål gitt i §1. Gjelder ervervet eiendom som skal benyttes til landbruksformål, skal det legges særlig vekt på forholdene som er nevnt i § 9. Det kan settes vilkår med hjemmel i § 11.

Søknaden kan innvilges, avslås eller innvilges på slike vilkår som er påkrevd for å fremme lovens formål. Ingen har krav på å få konsesjon, men konsesjon skal gis med mindre det er saklig grunn til å avslå.

§ 9. (særlige forhold for landbrukseiendommer)
Ved avgjørelsen av søknad om konsesjon for erverv av eiendom som skal nyttes til landbruksformål skal det legges særlig vekt på:

1. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,

2. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,
3. om erververen anses skikket til å drive eiendommen,
4. om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.

Konsesjon skal i alminnelighet ikke gis dersom det ved ervervet oppstår sameie i eiendommen, eller antallet sameiere økes.

Det kan gis konsesjon til selskaper med begrenset ansvar. Det skal legges vekt på hensynet til dem som har yrket sitt i landbruket.

Første ledd nr. 3 og § 9 a gjelder ikke sak der nær slekt eller odelsberettiget søker konsesjon fordi de ikke skal oppfylle boplikten etter § 5 andre ledd. I slik sak skal det i tillegg til første ledd nr. 1, 2 og 4 blant annet legges vekt på eiendommens størrelse, avkastningsevne og husforhold. Søkerens tilknytning til eiendommen og søkerens livssituasjon kan tillegges vekt som et korrigerende moment..

§ 9 a. (priskontroll ved erverv av landbrukseiendom)

Ved avgjørelse av en søknad om konsesjon på erverv av bebyggd eiendom med mer enn 35 dekar fulldyrka og overflatedyrka jord som skal nyttes til landbruksformål, skal det i tillegg til momentene som er nevnt i § 9, legges særlig vekt på om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling. En slik vurdering av prisen skal også gjennomføres ved erverv av ubebyggd eiendom som skal nyttes til landbruksformål, med mindre eiendommen er en ren skogeiendom. Priskontrollen skal likevel ikke gjennomføres dersom ved erverv av bebyggd eiendom med brukbart bolighus dersom den avtalte prisen er under fastsatt beløp. (3,5 millioner kroner).

§ 11. (vilkår for konsesjon)

Konsesjon etter loven kan gis på slike vilkår som i hvert enkelt tilfelle finnes påkrevd av hensyn til de formål loven skal fremme. Det kan lempes på vilkårene etter søknad. Kongen skal ut fra hensynet til bosetting, helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskap ta stilling til om det er påkrevd å stille vilkår om boplikt, og om boplikten skal være en personlig plikt for eier.

Aktuelle rundskriv

- M-3/2017 Konsesjon, priskontroll og boplikt
- M-3/2002 Priser på landbrukseiendommer ved konsesjon

5.1 Prisutvikling

Kjøpsprisen på konsesjonspliktige landbrukseiendommer skal vurderes for å sikre en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling til beste for yrkesutøverne i landbruket. Det er særlig viktig for at yngre kjøpere skal ha mulighet til å skaffe seg en landbrukseiendom og nedbetale den gjennom god drift. Da er det nødvendig at prisnivået på landbrukseiendommer ikke er høyere enn det som reflekterer verdien av eiendommens driftsgrunnlag og den verdi eiendommen har som bosted, samtidig som det ikke stilles krav om urimelig høy egenkapital. Priskontrollen tar utgangspunkt i avkastningsverdien av jord og skog, og kostnadsverdien av bygninger. Hvordan prisberegningen skal foregå beskrives svært nøyaktig i rundskrivene. Dette er det ikke mulig å fravike, men beregningen skal være gjenstand for en egen vurdering. Det skal bl.a. skjeles til egenkapitalbehov, og resultatet må sammenholdes med erfaringstall som ellers finnes. Kapitaliseringsrentefoten er siste gang fastsatt til 4 % for både jord og skog.

For landbrukseiendommer som ligger i et attraktivt boområde og blir drevet som deltidsbruk, er det anledning til å legge til en boverdi på inntil kr 1 500 000. Boverdi kan bare legges til dersom eiendommen skal bebos og har bolighus av brukbar standard. Videre så skal det etter nye retningslinjer ikke utøves priskontroll på eiendom med bolighus dersom avtalt pris er lavere enn 3,5 millioner kroner. Disse verdiene fremgår av rundskriv.

For å kunne frarå eller nekte konsesjon, er det ikke noe krav at avtalt kjøpesum skal være vesentlig høyere enn det en kommer fram til i verdiberegning og erfaringstall. Dersom en på denne måten kommer fram til at prisen er for høy, kan avtalt kjøpesum ikke aksepteres.

Ved verdivurdering av pris i Kvæningen benyttes følgende veiledende maksimalsatser:

- **Fulldyrka jord gode driftsforhold: Øvre ramme 6000 kr/dekar for særlig gode arealer, men normal middelvei ligger på 1800,- kr/da**
- **Overflatedyrka jord og fulldyrka jord med mindre gode driftsforhold: I særlige tilfeller kan verdien settes til 2000 kr/dekar, men normal middelvei ligger på 600,- kr/dekar**
- **Innmarksbeite: Øvre ramme 1500 kr/dekar for særlig gode arealer, men middelvei ligger på 500,- kr/dekar**
- **Produktiv skog: Kapitalisert avkastning basert på balansekvantum og gjeldende kapitaliseringsrentesats fastsatt i rundskriv fra Landbruksdirektoratet. Ved spesiell struktur og ensidig alderssammensetning bør venteverdi legges til grunn. (Netto nåverdi av stående volum og framtidig tilvekst)**
- **Dyrkbare arealer kan gis et tillegg på 200-600 kr/dekar, men det forutsetter at dyrking er påregnelig og gir en driftsmessig god løsning.**

5.2 Bosettingshensyn

Etter konsesjonsloven § 1 første ledd nr 5 og § 9 første ledd nr. 2 er bosettingshensynet et forhold som det skal legges særlig vekt på. Det må gå fram av saken om det er behov for å opprettholde eller styrke bosettingen i området. Det vil også ha betydning om det er påregnelig at andre vil bosette seg på eiendommen.

En økning i folketallet i Kvæningen er ønskelig. Attraktive boligeiendommer er et virkemiddel som kan bidra til å nå dette målet. En rekke landbrukseiendommer står i dag ubebodde eller nyttes til fritidsformål. Boplikten er et av flere virkemidler kommunen har for å opprettholde bosettingen på bygdene. Bosettingshensynet vil derfor veie tungt i alle konsesjonssaker i Kvæningen. Det er likevel en del områder i kommunen som mangler vegtillkommst og er uten eller med liten fast bosetting.

Den lovbestemte boplikten er knyttet til overdragelser mellom nær slekt og odelsberettigede for eiendommer av en viss størrelse (se pkt. 4 om unntak for konsesjonsplikt). Hvis slike eiere ikke tilflytter eiendommen innen 1 år, må vedkommende søke konsesjon. Slike søknader behandles etter konsesjonsloven § 9 fjerde ledd. Av bestemmelsen går det tydelig fram hvilke momenter som skal vektlegges. Den lovbestemte boplikten ble ved siste lovendring kraftig innskjerpet ved at muligheten for å søke fritak ble erstattet av konsesjonsplikt. Kommunen ser derfor ikke behov for å ha ulike retningslinjer på praktisering boplikten, enten den oppstår som følge av overdragelser innenfor eller utenfor slekta. Søkerens tilknytning til eiendommen og søkerens livssituasjon skal likevel tillegges vekt som et korrigerende moment i saksbehandlingen.

I ordinære søknader på erverv utenom slekta kan kommunen i utgangspunktet sette vilkår om

boplikt for bebygde landbrukseiendommer større enn 100 dekar og/eller mer enn 35 dekar fulldyrka og overflatedyrka jord. Konesjonsloven § 11 annet ledd fastsetter at kommunen ut fra hensynet til en helhetlig ressursforvaltning, bosetting og kulturlandskap skal ta stilling til om det er påkrevd å stille vilkår om boplikt, og om boplikten skal være en personlig plikt for eier. Dersom det legges opp til en annen ordning enn personlig boplikt, må dette framgå tydelig i vilkåret.

Personlig boplikt vil normalt være en samfunnsmessig bedre løsning i et langsiktig perspektiv enn om andre enn eieren bor der. Dette gir vanligvis en mer stabil bosetting, økt aktivitet i lokalsamfunnet og større investeringer på eiendommen. På eiendommer som blir bebodd av eier, er det også større sikkerhet for at kulturlandskapet blir ivaretatt. For å kunne godkjenne upersonlig boplikt, må det kunne dokumenteres at disse samfunnsinteressene ivaretas like godt ved at andre bor på eiendommen.

Søkere som i konsesjonssøknaden har avkrysset for at de vil bosette seg på eiendommen innen ett år og bebo den i minst fem år sammenhengende, innvilges normalt konsesjon med vilkår om tidsbegrenset boplikt. Vilkår om driveplikt er bare aktuelt dersom det kreves personlig driveplikt. Generell driveplikt blir ivaretatt av jordloven og kan oppfylles ved utleie av arealene.

For at alle skal behandles likt, er det viktig at mislighold av boplikten følges opp av kommunen. Som vesentlig mislighold regnes normalt overskridelse av fristen for bosetting med 4 – 6 måneder. Etter en konkret og individuell behandling kan kommunen pålegge eieren om å søke konsesjon når misligholdet er vesentlig. Retningslinjer for praktisering av bosettingshensynet i konsesjonsloven §§ 1 og 9 og boplikten i § 11:

I Kvæningen praktiseres boplikt ved behandling av konsesjonssøknader etter følgende bestemmelser:

- Med bakgrunn i ønsket om å opprettholde bosettingen og hindre at et økende antall landbrukseiendommer blir benyttet som fritidseiendommer, samt å holde mest mulig av arealressursene på lokale eierhender, skal boplikten håndheves strengt.
- Det innvilges derfor ikke konsesjon til fritidsformål for eiendom med bolighus. Unntak gjelder eiendommer som mangler vegtilkommst, og ligger i områder uten eller med liten fast bosetting. Dette gjelder Meiland, Valan, Skorpa, Nøklan, Seglvik, Olderfjord, Reinfjord, samt isolerte landbrukseiendommer som ligger langt fra øvrig vegnett. Her skal boplikten håndheves liberalt og konsesjon skal normalt gis selv om eiendommen ikke tas i bruk til landbruks- eller boligformål. Ved avslag må det være påregnelig at andre er villige til å bosette seg på eiendommen.
- Vilkår om personlig boplikt etter § 11 skal normalt sett gjelde for fem år i likhet med den lovbestemte boplikten ihht § 5.
- I særlige tilfeller kan det gis konsesjon på vilkår om upersonlig boplikt dersom søknaden har en saklig grunn, samt at det blir godtgjort at bosetting, helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskap blir ivaretatt på en like god måte som om

eieren bor der selv. Det må legges fram en leieavtale for våningshuset sammen med konsesjonssøknaden, og seinest innen den lovfesta 1-årsfristen for tilflytting. Eier forplikter seg til å leie ut huset så lenge det er et marked for dette, minimum i fem år. Dersom eier selv bosetter seg på eiendommen er boplikten begrenset til fem år fra registrert tilflytting i folkeregisteret.

- Søker ønsker utsettelse av boplikt når tidligere eier har boret. Dersom eiendommen er uten kårbolig innvilges konsesjon med personlig boplikt senest ett år etter at boretten ikke lenger benyttes.
- Søker ønsker utsettelse av boplikt pga at bolighuset er i dårlig stand eller lite tidsmessig. Konsesjon innvilges med vilkår om tilflytting innen to år slik at huset kan restaureres. Plan for restaurering må legges fram samtidig med konsesjonssøknad.
- Søker som har andre rimelige og relevante grunner som akutt sykdom, utdanning ol. Konsesjon innvilges med vilkår om tilflytting når situasjonen kan påregnes endret. Maksimalt 5 år om gangen.
- Ved konsesjon på tilleggsareal av driftsmessig betydning settes det normalt vilkår om fortsatt bosetting på egen eiendom i fem år sammenhengende.
- Mislighold av boplikt skal kontrolleres fortløpende og minst en gang i året. Sakene skal følges opp: Etter en konkret og individuell behandling skal kommunen pålegge eieren å søke konsesjon når misligholdet er vesentlig. Som vesentlig mislighold regnes normalt overskridelse av fristen for bosetting med 4 – 6 måneder.

5.3 Driftsmessig gode løsninger

Det er et mål å skape et robust landbruk med stabile arbeidsplasser og god lønnsomhet. Dette innebærer bl.a. at en må tilstrebe en bruksstruktur som gir grunnlag for å redusere kostnadene og tilpasse driften til endringer i jord- og skogbrukets rammebetingelser. Eiendomsstørrelsen og den fysiske utformingen av teigene er viktige faktorer for å få dette til. Det skal derfor legges vekt på om ervervet innebærer en «driftsmessig god løsning». Mange av brukene i Kvæningen er små og styrking av driftsgrunnlaget gjennom kjøp av tilleggsareal vil bidra til at eiendommer kan drives med bedre lønnsomhet.

Både jordloven og konsesjonsloven legger vekt på å skape ressurssterke bruk, men ikke for enhver pris. I jordlovens formålsparagraf brukes formuleringen «tjenlig, variert bruksstruktur». I visse tilfeller kan det være rett lovanvendelse å avslå konsesjon på bruksrasjonalisering fordi eiendommen skal bestå som eget bruk.

I Kvæningen praktiseres bestemmelser om driftsmessig gode løsninger etter følgende bestemmelser:

- Kommunen skal styrke drivverdige enheter der det er behov for mer jord for å drive formålstjenlig. Dersom nabobruk av en viss størrelse og drivverdighet har interesse av å kjøpe tilleggsareal så kan bolighus deles fra på egen tomt med vilkår om at øvrig areal selges til nabobruk. Det kan godtas at en

«romslig» tomt beholdes, normalt ikke større enn 5 dekar. Dersom fradelingen ikke har til formål å redusere eiendommen til å ikke være konsesjonspliktig lenger, så kan utmarksareal beholdes. Det skal legges vekt på at arealene gir en arronderingsmessig god plassering i forhold til driftsenheten på mottakerbruket. Avstanden fra driftssenter bør ikke overstige 10 km for innmarksareal.

- Ved søknader om bruksrasjonalisering av eiendommer med tjenlig bebyggelse skal det likevel vurderes om eiendommen fortsatt bør opprettholdes som selvstendig bruk. Hensynet til bosetting skal tillegges stor vekt i denne vurderingen, herunder økt bosetting på robuste bruk.

5.4 Skikkethet

Det skal legges vekt på om erververen «anses skikket» til å drive eiendommen. Ettersom spørsmålet skal vurderes i starten av en eierperiode, skal dette behandles med varsomhet. Det kreves ingen formell landbruksfaglig utdanning. Kommunen ser ikke behov for å lage noen egne retningslinjer.

5.5 Hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskap

Eierne har et ansvar for å bruke ressursene til beste for seg, sine og samfunnet. Dessuten skal eiendommen helst overlates til neste generasjon i bedre stand enn man mottok den. En landbrukseiendoms ressurser er bygningsmassen og arealenes evne til å produsere fornybare varer som melk, poteter, tømmer og kjøtt, og ikke-fornybare som f.eks. grusleveranser. I tillegg kommer en rekke opplevelsesverdier knyttet til rekreasjon og turisme som landskapsbilde, turveier, kulturminner, jakt, fiske, bær og sopp m.m. I de senere år har også samfunnet og markedet satt stadig økende krav til at dokumenterte miljøverdier skal ivaretas.

I Kvæningen praktiseres hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskap etter følgende bestemmelser:

- Kvæningen kommune legger til grunn at fast bosetting av eieren selv gir de beste forutsetningene for å benytte og vedlikeholde eiendommens ressurser.
- Eiendom i LNFR-områder med landbruksressurser av betydning skal forbeholdes folk som skal drive landbruksproduksjon. Det gjelder både jord, skog og øvrige areal og produksjonsressurser. Dersom det søkes konsesjon for erverv av slik eiendom til formål som ikke er landbruk eller som kan vanskeliggjøre framtidig bruk til landbruksformål så skal slike søknader normalt avslås. Eventuelt kan det i samsvar med søker avtales at ressursene deles fra og selges til annen drivverdig landbrukseiendom i rimelig avstand.
- For landbrukseiendom med svakt og lite drivverdig ressursgrunnlag kan konsesjon til andre formål vurderes. Konsesjon til boligformål skal normalt innvilges. Slike erverv skal ikke vanskeliggjøre fremtidig drift, og bosettingshensynet skal vektlegges der det er aktuelt jfr. pkt. 5.2.
- Det bør tilstrebes lokal eierskap til arealressursene. Dette må også sees i lys av jordlovens delingsbestemmelser. Det tillates ikke at bolighus på

landbrukseiendom deles i fra og selges mens jord, skog og utmark beholdes til fritid, jakt eller rekreasjonsareal.

5.6 Sameier og selskaper

Det følger av konsesjonsloven § 9 annet ledd at konsesjon «*i alminnelighet ikke skal gis dersom det ved ervervet oppstår sameie i eiendommen, eller antallet sameiere økes*».

Unntaket er ektefelle og samboer. Eiere av ansvarlige selskap anses som ordinære sameiere. Landbruksforvaltningen har erfaring med at sameieformen ofte er uheldig for driften av eiendommen, da det vanskeliggjør evnen til å ta beslutninger og dermed begrenser bruk og utvikling. Kvæningen har mange eiendommer som eies av sameier. I mange tilfeller så omfatter ikke erverv av eiendom §9 om landbruksformål. De fleste sameier oppstår gjennom arv og gjerne på eiendommer der det ikke foreligger planer om landbruksdrift. Det vil likevel være en ulempe i fremtiden når eierforholdene fordeles på mange parter.

Tredje ledd slår fast at «*det kan gis konsesjon til selskaper med begrenset ansvar*».

Bestemmelsen er aktuell for bl.a. aksjeselskaper. Sentrale myndigheter har i de senere år stoppet flere omdanninger til AS på eierskap til tradisjonelle landbrukseiendommer (rammer ikke ulike typer driftsselskaper). Begrunnelsen er konsesjonsloven og dens forarbeider som har et nasjonalt mål om at landbrukseiendommer i størst mulig grad eies av fysiske personer som selv bebor og driver eiendommene. Dette har vist seg å være en rasjonell og stabil eierform. Aksjeselskaper bryter med sentrale tradisjoner rundt den selveiende bondestand. Lovens forarbeider åpner for selskapsformen i saker der det er behov for å utnytte ressursene gjennom felles tiltak.

- **I Kvæningen skal søknader om opprettelse av nye og utvidelse av eksisterende sameier på konsesjonspliktige erverv fortrinnsvis unngås. For erverv som omfattes av § 9 skal det vurderes særlig strengt, og normalt avslås. Unntak gjelder for ektefeller og lignende som erverver eiendom sammen.**
- **Selskap og foreninger kan innvilges konsesjon dersom det er nødvendig og i samsvar med formålet med ervervet. For eksempel utbygging og utvinning av ikkefornybare ressurser. Det bør ikke erverves større areal enn det som omfattes av formålet. Normalt sett bør slike områder omdisponeres til andre formål i henhold til plan og bygningsloven før eiendommen overdras til formålet. I slike tilfeller kan det kreves at saken avklares i henhold til annet lovverk/plansituasjon parallelt med konsesjonsbehandlingen eller at det settes vilkår om planmessig avklaring innen gitt tid. Øvrig areal bør selges som tilleggsareal til nærliggende landbrukseiendom.**

6. Rullering

Enhver tids gjeldende Lov, forskrift og statlige rundskriv gjelder fremfor de kommunale retningslinjene. Dokumentet forutsettes rullert ved endringer i overordna regelverk eller dersom det gis politiske føringer om dette.

Tryggve Enoksen, Løkvikneset 10,
9162 Sørstraumen

Tlf. 77769660
E-post: tryggve@lokvik.com

Til Kvæningen Kommune,
v/ Teknisk etat,
9161 Burfjord

 Kvæningen kommune Postmottak
02 JUN 2017
Til behandling:
Saksbehandler:
Til orientering
Gradering

Kommunale retningslinjer for praktisering av Lov om konsesjon.

Kvæningen SV deler administrasjonens vurderinger i framlegget til kommunale retningslinjer for praktisering av Lov om konsesjon.

Det viktigste for en kommune med stadig synkende innbyggertall, må være å få økt sysselsetting innen privat næringsliv. Da er det viktig å kunne tilby billige boliger og gode bomiljø i alle deler av kommunen der det er investert i offentlig infrastruktur, og der det er muligheter til å legge til rette for ny bosetting.

Derfor støtter vi også forslagene om utsettelse av boplikt på konsesjonspliktige eiendommer. Disse vil gi nye eiere mulighet til å gjøre nødvendige investeringer slik at eiendommene kan bli beboelige og forhåpentligvis også tilrettelagt for næringsutøvelse.

Løkvik 01.06.2017

Tryggve Enoksen

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
4/17	Teknisk utvalg	08.02.2017

Retningslinjer for praktisering av konsesjonsloven

Henvisning til lovverk:

Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv.

Vedlegg

- 1 Forslag til kommunale retningslinjer for praktisering av konsesjonsloven

Saksprotokoll i Teknisk utvalg - 08.02.2017

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kvæningen kommune legger «Forslag til retningslinjer for praktisering av konsesjonsloven i Kvæningen» ut til offentlig ettersyn og sender det på høring til lokale landbruksorganisasjoner, grendeutvalg, politiske parti i Kvæningen og Fylkesmannen i Troms. Samtidig bes det også om synspunkt gjennom høringsrunden på om kommunen skal innføre nedsatt konsesjonsgrense for eiendom med bolighus og tomter til boligformål. Dette må eventuelt innføres som en egen forskrift og vil følge forvaltningslovens krav til utarbeiding av forskrifter. De kommunale retningslinjene må eventuelt tilpasses dette, og vil da ikke bli vedtatt før forskrift om nedsatt konsesjonsgrense er ferdigbehandlet.

Administrasjonssjefens innstilling

Kvæningen kommune legger «Forslag til retningslinjer for praktisering av konsesjonsloven i Kvæningen» ut til offentlig ettersyn og sender det på høring til lokale landbruksorganisasjoner, grendeutvalg, politiske parti i Kvæningen og Fylkesmannen i Troms. Samtidig bes det også om

synspunkt gjennom høringsrunden på om kommunen skal innføre nedsatt konsesjonsgrense for eiendom med bolighus og tomter til boligformål. Dette må eventuelt innføres som en egen forskrift og vil følge forvaltningslovens krav til utarbeiding av forskrifter. De kommunale retningslinjene må eventuelt tilpasses dette, og vil da ikke bli vedtatt før forskrift om nedsatt konsesjonsgrense er ferdigbehandlet.

Saksopplysninger

Konsesjonsloven av 28. november 2003, samt forskrift om konsesjonsfrihet mv. og en rekke statlige rundskriv danner grunnlaget for kommunens behandling av saker etter denne loven. Den enkelte kommune kan utøve sin egen landbrukspolitikk innen rammene av loven, rundskriv mv. Hovedbegrunnelsen for å vedta kommunale retningslinjer er å få en prinsipiell politisk drøfting av den lokale tilpasningen og få en mest mulig lik og forutsigbar behandling av sammenlignbare saker og sikre kontinuitet og rettssikkerhet.

Fra Kommunestyret og teknisk utvalg er det etterlyst retningslinjer for behandling av søknader om konsesjon for kjøp av eiendom. Bakgrunnen for dette er utfordringene vi har i tilknytning til bosetting og verdiskaping Kvænangen. Vi har hatt en nedgang i folketallet og antall landbrukseiendommer i selvstendig drift har falt kraftig. I økende grad er bolighus og landbrukseiendommer eid av folk som bor utenfor kommunen. Noe som også er bidrar negativt i forhold til aktiv bruk og forvaltning av eiendom er at noen eiendommer blir stående som uskifta bo ved dødsfall og/eller fordels på mange arvinger. Det er ønskelig å snu denne utviklingen i en positiv retning. Samfunnsutviklingen styres av mange ulike faktorer, men to sentrale forhold kan kommunen gripe direkte inn i gjennom aktiv bruk av konsesjonslovens bestemmelser. Den kan legge til rette for en bedre eierstruktur som vil bidra til bedre driftsvilkår for landbruksnæringen, og lovens bestemmelser om boplikt kan bidra til å hindre at bolighus blir brukt til fritidsbolig.

Om konsesjonsloven

«Konsesjon» betyr tillatelse til erverv av fast eiendom. «Erverv» er et fellesord for alle måter man kan overta en eiendom på; kjøp, arv, gave osv.

Formålet med konsesjonsloven er *å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese:*

- 1. framtidige generasjoners behov*
- 2. landbruksnæringen.*
- 3. behovet for utbyggingsgrunn, hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftsinnteresser*
- 4. hensynet til bosettingen*

Alle konsesjonssøknader skal vurderes opp mot formålet med loven. Når eiendommer skal benyttes til landbruksformål, herunder jord, skog og utmark så skal lovens § 9 vurderes særskilt.

§ 9. (særlige forhold for landbrukseiendommer)

Ved avgjørelsen av søknad om konsesjon for erverv av eiendom som skal nyttes til landbruksformål skal det legges særlig vekt på:

- 1. om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling,*
- 2. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,*
- 3. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,*
- 4. om erververen anses skikket til å drive eiendommen,*

5. om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.

Konsesjon skal i alminnelighet ikke gis dersom det ved ervervet oppstår sameie i eiendommen, eller antallet sameiere økes.

Det kan gis konsesjon til selskaper med begrenset ansvar. Det skal legges vekt på hensynet til dem som har yrket sitt i landbruket.

Første ledd nr. 1 og 4 gjelder ikke sak der nær slekt eller odelsberettiget søker konsesjon fordi de ikke skal oppfylle boplikten etter § 5 annet ledd. I slik sak skal det i tillegg til første ledd nr. 2, 3 og 5 blant annet legges vekt på eiendommens størrelse, avkastningsevne og husforhold. Søkerens tilknytning til eiendommen og søkerens livssituasjon kan tillegges vekt som et korrigerende moment.

§ 11. (vilkår for konsesjon)

Konsesjon etter loven kan gis på slike vilkår som i hvert enkelt tilfelle finnes påkrevd av hensyn til de formål loven skal fremme. Det kan lempes på vilkårene etter søknad.

Kongen skal ut fra hensynet til bosetting, helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskap ta stilling til om det er påkrevd å stille vilkår om boplikt, og om boplikten skal være en personlig plikt for eier.

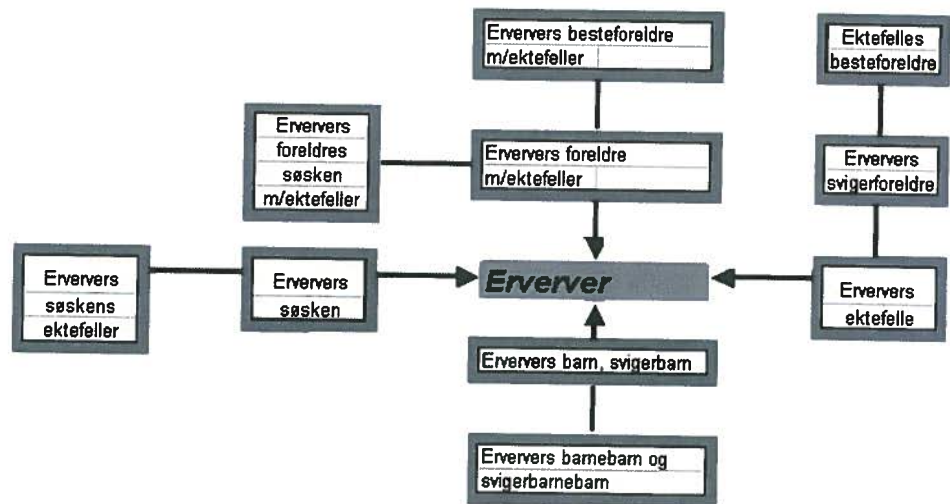
Når oppstår konsesjonsplikt?

De fleste eiendoms erverv er unntatt plikt for å søke konsesjon. Noen av disse krever imidlertid egenerklæring om konsesjonsfritak. Unntak fra konsesjonsplikten kan oppstå enten som følge av slektskap eller på grunn av eiendommens størrelse og karakter. Konsesjon er derfor nødvendig i følgende tilfeller:

- Erverv av konsesjonspliktig eiendom.
 - Bebygd eiendom >100 da totalareal eller > 25 da dyrka mark (foreslått økt til 35 da av LMD)
 - Ubebygd landbruksareal >0 da (areal som ikke er satt til byggeområde i plan).
 - Ubebygde tomter bolig og fritid > 2 da.
- Slektning som ikke kan oppfylle lovbestemt boplikt ved erverv av bebygd eiendom >25 da dyrka mark eller > 500 dekar produktiv skog.
- Tomter som ikke bebygges innen 5-års frist.

Overtakelser innenfor familien og lovbestemt boplikt

Ved erverv av konsesjonspliktig eiendom innen familien så er det ikke nødvendig å søke konsesjon. Figuren viser hvem man kan erverve konsesjonsfritt fra.

Ved er konsesjonsfritt erverv innenfor familien så utløses det lovbestemt boplikt på eiendommer som er bebygd og har mer enn 25 dekar dyrka mark eller mer enn 500 dekar produktiv skog. Dersom man ikke oppfyller den lovbestemte boplikten på slik eiendom, så må det søkes konsesjon. Da kan kommunen vurdere saken nærmere i en konsesjonsbehandling og sette konkrete vilkår. Det foreligger et lovforslag der departementet foreslår å øke grensen fra 25 dekar dyrka mark til 35 dekar, men dette er ikke vedtatt. Kvæningen har i underkant av 70 eiendommer som vil utløse lovbestemt boplikt ved overtakelse innenfor familien.

Boplikt som vilkår for konsesjon

Kommunen kan fastsette boplikt som et vilkår for å innvilge konsesjon. Dette kan gjøres for ved erverv av alle konsesjonspliktige eiendommer uavhengig av grensene som fremgår av den lovbestemte boplikten innenfor familien.

0-konsesjon

Etter søknad fra kommunen kan Landbruksdirektoratet vedta lokale regler. Dette gjøres ved at fritaket fra konsesjonsplikt for erverv av eiendom med bolighus eller eiendom som er lagt til boligformål i reguleringsplan settes til side. Dette innebærer at det kan settes boplikt på mindre eiendommer enn det som fremgår av den lovbestemte boplikten. Denne boplikten kan ikke være personlig jfr. § 7, 3. ledd.

Vurdering

Kvæningen kommune ønsker å ha en eierstruktur som fører til økt næringsutvikling og legger til rette for økt bosetting. Måltrettet bruk av konsesjonsloven kan bidra til å nå disse målene. Vi har en småbruksstruktur der de fleste landbrukseiendommene har forholdsvis små innmarksarealer, men det finnes noen større bruk, og mange av eiendommene har store utmarksareal. Antall bruk i drift har gått nedover og mye av produksjonskapasiteten utnyttes ikke optimalt i dag. Vi må likevel ivareta arealressursene i et langsiktig perspektiv. Eierstrukturen er viktig for å kunne øke landbruksproduksjon og eventuell annen næringsfremmende utnyttelse i fremtiden.

Eiendommer som ikke er i drift benyttes til boligformål og fritidsformål. Det er stor etterspørsel etter fritidsboliger i Kvæningen. Vi ser en økende andel av bolighusene benyttes til fritidsformål. Flere av bygdene våre mangler veiforbindelse, og mange av disse bygdene har vært fraflyttet eller hatt svært få fastboende i lang tid. En tendens vi også ser er at stadig flere eiendommer eies av sameier. Over tid ser vi også at antall eiere innen hvert sameie øker. Et stort antall eiere av enkelteierdom vanskeliggjør tiltak på eiendommen og på naboeiendommer. Dette

er en utfordring både i planarbeid, utmarksforvaltning, tilrettelegging for friluftsliv og annen aktivitet som forutsetter grunneiers tillatelse eller initiativ.

Noen sentrale lover legger grunnlaget for bruk og bevaring av landbrukseiendommer: odelsloven, konsesjonsloven, jordloven arveloven og sameieloven. Konsesjonslovens virkemidler må derfor behandles i lys av øvrig lovverk. Videre så er det gjort en rekke presiseringer gjennom rundskriv og veiledninger som omhandler anvendelse av loven.

For å ivareta en lik og forutsigbar behandling av enkeltsaker så bør det utarbeides lokale retningslinjer som legger føringer for det lokale skjønnsrommet i lovverket. Administrasjonen har utarbeidet et forslag til retningslinjer. Det er utformet som et orienteringsskriv med tilhørende retningslinjer. Selve retningslinjene er plassert i rammer med uthevet skrift. I samme prosess bør det også vurderes om vi også skal fastsette egen forskrift om nedsatt konsesjonsgrense for å skape sterkere virkemidler som ivaretar hensynet til bosetting.

Innføring av nedsatt konsesjonsgrense (0-konsesjon)

Innføring av 0-konsesjon vil medføre at vi kan fastsette boplikt på alle eiendommer med bolighus og tomter som er etablert til boligformål. Reint juridisk så blir dette gjort gjennom en lokal forskrift med hjemmel i lovens § 7 som setter ett eller flere unntak i konsesjonslovens §§ 4 og 5 til side for :

1. bebygd eiendom som er eller har vært i bruk som helårsbolig,
2. eiendom med bebyggelse som ikke er tatt i bruk som helårsbolig, herunder eiendom med bebyggelse under oppføring, i områder som i reguleringsplan etter plan- og bygningsloven er regulert til boligformål,
3. ubebygd tomt som er regulert til boligformål. En slik forskrift kan fastsettes å gjelde ulike erverv.

Ved erverv av slik eiendom der erverver ikke skal bosette seg på eiendommen så må det søkes konsesjon. Boplikten etter denne bestemmelsen er ikke personlig. Dette innebærer at boplikten vil oppfylles ved at boligen leies ut til andre som har eiendommen til fast bosted i henhold til folkeregisterloven.

En slik forskrift trenger ikke omfatte alle unntakene. I Kvænangen så er det overdragelser av bebygd eiendom som vil være viktig å fange opp, og for at man skal ha vesentlig effekt så må også konsesjonsfritaket for overdragelser av slik eiendom innenfor familien settes til side.

På landsbasis er det i dag 51 kommuner som har slik forskrift i en eller annen form. I all hovedsak så ligger de på Østlandet og Sørlandet, gjerne i fjellbygder og langs sjøen. Generelt sett så har det vært en nedgang i antall kommuner de seinere årene. I Nord-Norge er det bare Gratangen og Hamarøy som har gjeldende forskrift. Utformingene og omfanget av forskriftene varierer i de ulike kommunene. Det er bare et fåtall som har forskrifter som omfatter overdragelser innenfor familien.

Det er utført noen undersøkelser om effekten av nedsatt konsesjonsgrense. Professor Aanesland ved universitetet for miljø- og biovitenskap gjennomførte i 2004 en studie hvor formålet var å kartlegge om lokal forskrift bidrar til formålet om å forhindre at eiendommer som bør brukes som helårsbolig blir brukt til fritidsformål. Denne studien ble gjort før den nåværende konsesjonsloven ble gjort gjeldende fra 2004. I rapporten er konklusjonen at det er relativt sett ikke flere bebodde helårsboliger i kommuner med lokal forskrift enn i kommuner uten. Forfatteren konkluderte etter dette med at «...myndighetene ikke oppnår det de ønsker med boplikt.» D.v.s. at lokal forskrift om boplikt på boligeiendom ikke bidrar til formålet om å hindre at eiendom som bør brukes til helårsbolig blir brukt til fritidsformål.

Forbord og Storstad har i rapport 11/08 (Norsk senter for bygdeforskning) undersøkt samme tema. Deres funn er bl.a at et utvalg kommuner uten boplikt har like stor andel bosatte eneboliger som kommuner med boplikt i hele kommunen. Forbord og Storstad mener likevel ikke at deres forskning kan brukes til å konkludere med at «boplikt ikke virker». Storstad uttaler bl.a at «...jeg er helt sikker på at om vi hadde gått inn i kommune etter kommune og sett på lokale effekter så hadde vi funnet at boplikten har effekt».

Vi må likevel påregne at det vil ha en effekt, da det vil være systematiske forskjeller mellom kommuner som har valgt å innføre nedsatt konsesjonsgrense og andre kommuner. De kommunene som velger å innføre ei slik ordning har sannsynligvis større etterspørsel etter bolighus til fritidsformål i utgangspunktet. Et annet viktig moment er at før 2009 var det ikke anledning til å kreve boplikt i forbindelse med overdragelse innenfor familien for bolig på tomter og mindre landbrukseiendommer. Dermed har ikke denne ordningen hatt tid til å virke så lenge at vi ser de store utslagene i statistikken. Videre så er det bare et fåtall kommuner (ca. 10) som har innført boplikt på overdragelser innen familien på eiendom som ikke omfattes av den lovbestemte boplikten (dvs større landbrukseiendom).

Fordeler:

- Boplikt kan bidra til å opprettholde bosetting gjennom at priser på eiendom med bolighus holdes nede samtidig som det ikke vil være mulig å benytte bolighus til fritidsformål uten et kommunalt vedtak om dette. Boligkjøpere slipper å konkurrere med et stort antall interessenter i fritidsboligmarkedet. Det gjør at folk med vanlige inntekter og nyetablerere/ungdom har råd til å kjøpe bolig i disse områdene. Det vil også styrke tilbudet av tilgjengelige boliger for leiemarkedet.
- Boplikt kan medføre at folk som ønsker å overta slik eiendom innretter seg og strekker seg lenger for å finne et levebrød i Kvæanganen. Dette vil kunne gi en direkte effekt på verdiskaping og folketallet og dermed bidra til opprettholdelse av bomiljø og grunnlag for tjenesteyting som brøyting, barnehage, skole, butikk, mm.
- Etter hvert som arealgrensene for konsesjonsplikt og boplikt stadig øker i det nasjonale lovverket så vil det ikke lenger være tilpasset småbruksstrukturen vi har i Kvæanganen. Nedsatt konsesjonsgrense vil bidra til at konsesjonsloven fortsatt kan være et effektivt verktøy for å ivareta god eierstruktur, bosetting og landbrukets ressursgrunnlag.

Ulemper:

- Lokale særordninger medfører at vi vil være i utakt med omgivelsene og øvrig forvaltning. Eiendomsoverganger blir i mange tilfeller mer komplisert for hjemmelshavere og meglere. Det stiller store krav til kommunal oppfølging og vil medføre en økt saksmengde for kommunen.
- Det kan bli mange eiendommer som vil være vanskelig å omsette. Dette kan medføre at eiendommer i større grad blir stående til forfall som følge av at det ikke skjer eierskifte.
- Tvang er generelt ikke noe godt middel for å oppnå ønsket utvikling. Det er et sterkt inngrep i folks råderett samtidig som det er usikkerhet rundt effekten. Skal vi påregne en effekt så må også unntaket for slektskap settes til side. Særlig for folk som har sterk tilknytning til familiegården så kan det være tøft å kreve at den selges til andre.

Oppsummering og konklusjon:

Forslag til retningslinjer for praktisering av konsesjonsloven i Kvæningen vil kunne bidra til en enhetlig politikk og bedre styring fra kommunen sin side over tid. Om det skal innføres nedsatt konsesjonsgrense vil være et svært prinsipielt spørsmål som bør vurderes etter en bred medvirkning. Administrasjonen tar ikke stilling til om vi bør innføre slik forskrift i denne omgang. Det bes om at utvalget gjør en grundig vurdering av dette spørsmålet. Forslag til «*Kommunale retningslinjer for praktisering av Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom i Kvæningen*» er tilpasset nasjonalt regelverk og er foreløpig ikke tilpasset en eventuell nedsatt konsesjonsgrense.

Administrasjonen anbefaler at dokumentet legges ut til offentlig ettersyn og sendes på høring før det tas opp til vedtaksbehandling. Aktuelle høringsorganer er lokale landbruksorganisasjoner, grendeutvalg, politiske parti i Kvæningen og Fylkesmannen i Troms.

Samtidig bes det også om synspunkt gjennom høringsrunden på om kommunen skal innføre nedsatt konsesjonsgrense for eiendom med bolighus og tomter til boligformål. Dette må eventuelt innføres som en egen forskrift og vil følge forvaltningslovens krav til utarbeiding av forskrifter. De kommunale retningslinjene må eventuelt tilpasses dette og vil da ikke bli vedtatt før forskrift om nedsatt konsesjonsgrense er ferdigbehandlet.

Kjækan og Kvænangsbotn grendeutvalg,
Ragnhild Enoksen,
Løkviknesset 20,
9162 Sørstraumen

31. mai 2017

Kvænangen kommune,

9161 BURFJORD

Forslag til Kommunale retningslinjer for praktisering av Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom i Kvænangen. Høringsuttalelse.

Styret for Kjækan og Kvænangsbotn grendeutvalg deler fullt ut Kvænangen kommune sitt ønske om en eierstruktur som fører til økt næringsutvikling og legger til rette for at flere kan og vil bo i kommunen. Grendeutvalget mener at forslaget til kommunale retningslinjer for praktisering av Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom i Kvænangen legger opp til målrettet bruk for å oppnå dette. Vi håper derfor at kommunestyret vedtar forslaget.

For å stimulere til økt bosetting i bygdene, ber styret for Kjækan og Kvænangsbotn grendeutvalg om at kommunen kommer med forslag til nedsatt konsesjonsgrense for eiendom med bolighus og tomter til boligformål. Dette er viktig for å unngå at jordbrukseiendommer og bolighus brukes til fritidsformål slik at unge og andre som vil bosette seg i kommunen presses vekk. Men en grense må settes etter nøye vurderinger og ikke bare som mer eller mindre tilfeldige tall. Da kan nedsatt konsesjonsgrense virke mot sin hensikt.

Vi regner med at kommunen vil utrede spørsmålet om hvor konsesjonsgrensen skal settes og utarbeider forslag til forskrift i tråd med forvaltningslovens krav. Vi forventer også at saken deretter sendes ut på høring, med tallfestet forslag om nedsatt konsesjonsgrense.

Med vennlig hilsen
Kjækan og Kvænangsbotn grendeutvalg

Ragnhild Enoksen
Leder

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
70/17	Teknisk utvalg	30.11.2017
71/17	Kvæningen kommunestyre	20.12.2017

Vedlegg

1 Gebyrregulativ 2018

Gebyrregulativ 2018

Saksprotokoll i Teknisk utvalg - 30.11.2017

Behandling:

Administrasjonssjefens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kvæningen Kommunestyre vedtar fremlagt gebyrregulativet for 2018.

Administrasjonssjefens innstilling

Kvæningen Kommunestyre vedtar fremlagt gebyrregulativet for 2018.

Saksopplysninger

Næring, utvikling og teknisk har utarbeidet et forslag til nytt gebyrregulativ. Dette gebyrregulativet inneholder kommunale avgifter, gebyrer og betalingssetser som gjelder for alle tekniske etats tjenester.

Endringene er for å få et oversiktlig og ryddigere gebyrregulativ, og for at gebyrene skal samsvare med medgått arbeidstid og arbeidsmengde.

Gebyrregulativet ligger vedlagt.

Vurdering

Det har kommet nye gebyrer iht. dispensasjon, «søknad om dispensasjon m/ høring» og «søknad om dispensasjon u/ høring». Dette er for å gi et mer differensiert gebyr, siden saker som sendes på høring vanligvis krever mer tid og arbeid. I forhold til nabokommunene blir gebyrsatsene tilnærmet like.

I mange tilfeller så søker frivillige lag og foreninger om tiltak som omfattes av gebyrregulativet. Slike foreninger har oftest en svak økonomi, og finansieres gjerne av loddsalg og medlemskontingenter. Ofte er slike tiltak av allmenntilgode formål. Det er derfor foreslått at lag og foreninger gis 90% reduksjon i gebyret for saker etter Plan og bygningsloven, matrikkelloven, konsesjonsloven og jordloven.

Gebyrene for plansaksbehandling er satt vesentlig opp. Dette samsvarer med at det blir stadig større krav til plansaksarbeidet både med hensyn på utredningskrav, vurderinger og tekniske krav til digitale løsninger. Dette medfører økende krav til kompetanse i kommunen og at vi må utvikle og vedlikeholde IT-løsninger som er påkrevd for å være med i den digitale utviklingen som vi har i samfunnet. Det er lagt opp til en differensiering av gebyrene for plansaksbehandling for å ivareta en rettferdighet i forhold til sakens omfang og arbeidsmengde for kommunen, samt planens kommersielle verdi for søker. Det er også gjort endringer i gebyrene for dispensasjonsbehandling. Her er det differensiert mellom småsaker av ikke prinsipiell karakter og større prinsipielle saker som ofte krever involvering(høring) av sektormyndigheter. Prinsipielle saker har en sats på kr. 5000,-. Dette er gjerne lavt med tanke på at mange av disse sakene kan være meget arbeidskrevende for kommunen. Kvæningen kommune har et lite oppdatert planverk. Mye av aktiviteten og utviklingen i kommunen skjer gjennom dispensasjoner. Det er derfor ikke ønskelig å øke prisen for raskt fra dagens takst på kr. 3820.

Gebyrene for kart- og oppmålingstjenester er i liten grad endret. De er tatt noe ned for arealendring av tomter (forretningstypene arealoverføring og grensejustering). Dette er gjort for at gebyrene ikke skal oppleves som urimelig høye i forhold til den allmenne oppfatningen av arealenes markedsverdi. Kommunen har fått mye kritikk for at disse gebyrene oppleves høye. I forhold til kommunene ellers i regionen og landet så har Kvæningen lave gebyr for kart og oppmålingstjenester. Det samme gjelder også andre kommuner i Nord-Troms.

Kommunen har innført redusert gebyrsats når det blir målt opp flere tomter samtidig iht. rekvisisjon. Rettferdiggjort ved at det blir mindre arbeidskrevende for kommunen.

I henhold til retningslinjene for kommunale næringsarealer i pkt.7.2 skal årlig festeavgift/kortsiktig leiepris settes til 5 % av selvkostverdi på det tidspunktet leie-/festeforholdet etableres. I industrifeltet er det byggeklare tomter i et ferdigregulert område med vei, vann, kloakk. Selvkostprisen inkluderer erverv av areal, regulering, prosjektering, infrastruktur, administrasjon, oppmåling, dokumentavgift, tinglysing. Dette industrifeltet er etablert på slutten

av 1980-tallet, så flere av disse parameterne er umulig å tallfeste nøyaktig, og verdien må derfor fastsettes skjønnsmessig og ut i fra erfaringstall. Som et utgangspunkt kan man sammenligne kostnadene for opparbeidelse av boligfeltet på Stormo II, som kom på ca. kr. 280 000,- pr. dekar, kr 280,- pr. kvm. Undersøkelser viser at kostnadene for opparbeidelse av industriområder varierer veldig i forhold til størrelse, beliggenhet og graden av opparbeidelse, det opereres med priser mellom kr. 220 – 1085,- pr. kvadratmeter. Alta kommune operer med selvkostpris for industriareal pr kr. 785,- pr. kvm og kr. 1084 pr. kvm for forretningstomter, jf. gebyrregulativ vedtatt i 2017. Alta kommune har vedtatt følgende festeavgift for industriområder, for avtaler som er inngått før 2008, pkt. 3.3.3 i Gebyrregulativet:

- Industritomter i tettstedet **kr 9,91 pr. m² pr. år**
- Industritomter i nærområdet **kr 6,41 pr. m² pr. år**
- Industritomter i distriktet **kr 1,88 pr. m² pr. år**

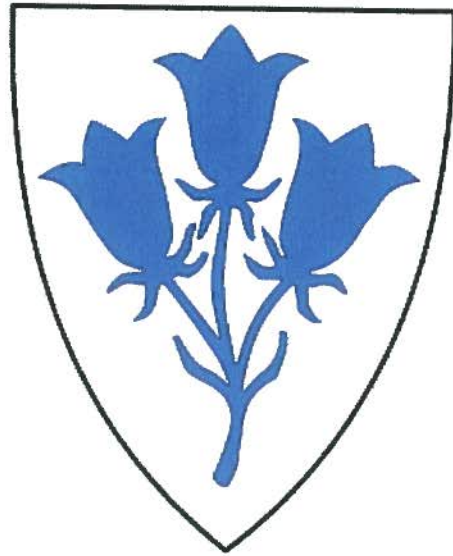
I Nordreisa kommune ligger salgsprisen for industriområder/næringsområder på mellom kr. 100,- til 300,- pr. kvm. Skjervøy kommune har i Gebyrregulativet fastsatt en pris på kr. 150,- pr. kvm.

Administrasjonssjefen anbefaler at man legger seg på et lavere prisnivå, da Burfjord industriområde er opparbeidet for 30 år siden, selvkostprisen vil være basert på skjønnsmessige tall. Industriefeltet er preget av slitasje og langtids fellesbruk, samt at det har vært lite utbygging i området. Det er ikke laget bebyggelsesplan for feltet.

Administrasjonssjefen anbefaler at Kvæningen kommune legger seg på et prisnivå på kr. 100,- pr. kvm i Burfjord Industriområde, med utgangspunkt i denne prisen blir årlig festeavgift på kr. 5,- pr. kvm.

Inntektene i dag er under selvkost, grunnet at befolkningstallet i kommunen fører til lavt aktivitetsnivå. Inntektene vil variere med omfang av sakstyper.

I forhold til gebyrinntektene for byggesak i 2016, er det grovt beregnet at inntektene vil øke med ca. 30 000,- i året. Ellers er økningen av gebyrinntekter forholdsvis svak.

KVÆNANGEN KOMMUNE

Kommunale avgifter, gebyrer og
betalingssatser

Næring, utvikling og teknisk

Vedtatt i kommunestyret xx.xx.xxxx

Innhold

URIMELIG GEBYR OG FRITAK FRA GEBYR	2
REDUSERT GEBYR FOR FRIVILLIGE LAG OG FORENINGER	2
ANDRE AKTUELLE GEBYRREGULATIV	2
BYGGESAK	3
KART OG OPPMÅLING:	4
OPPRETTING AV MATRIKKELENHET:	4
GRENSEJUSTERING:	5
AREALOVERFØRING:	5
KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING:	5
KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER KOORDINATBESTEMT ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER:	5
PRIVAT GRENSEAVTALE MED OPPMÅLING (EKSISTERENDE GRENSE IHHT SKYLDDELING, UTSKIFTING)	5
REGISTRERING AV JORDSAMEIE	6
TIDSRISTER FOR OPPMÅLING	6
AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER MATRIKULERING	6
UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV	6
TINGLYSING	6
TIDSPUNKT FOR INNKREVING	6
EIENDOMSDATA -MEGLERPAKKE	7
DELING AV EIENDOM OG KONSESJON	7
PLANSAKSBEHANDLING.....	7
GEBYRSATS FOR MINDRE ENDRINGER IHT. PBL §§ 12-14 ANNET LEDD.....	9
TILBAKEBETALING AV GEBYR FOR PLANSAKSBEHANDLING	9
DISPENSASJONER FRA KOMMUNEPLAN, REGULERINGSPLAN, PLANKRAV ELLER BESTEMMELSER I PLAN- OG BYGNINGSLOVGIVNINGEN.....	9
SALG OG BORTFESTE AV KOMMUNAL GRUNN	10
FELLINGSAVGIFT HJORTEVILT	10
HUSLEIEGEBYRER.....	10
VANN- OG AVLØPSGEBYRER	11
SATSER FOR LEIE AV TEKNISKE TJENESTER OG VERKTØY	14

URIMELIG GEBYR OG FRITAK FRA GEBYR

I særlige tilfeller kan administrasjonssjefen (eller den han/hun har gitt fullmakt) fastsette et passende gebyr, hvis gebyret er urimelig i forhold til det arbeidet og de kostnader kommunen har hatt. På samme grunnlag kan også Rådmannen (eller den han/hun har gitt fullmakt) helt eller delvis gi fritak for betaling av kommunale gebyrer i en konkret sak. Rådmannen (eller den han/hun har gitt fullmakt) kan gi helt eller delvis gi fritak for betaling av kommunale gebyrer i en konkret sak for mindre næringsaktører der gebyret virker særlig tyngende for virksomheten.

REDUSERT GEBYR FOR FRIVILLIGE LAG OG FORENINGER

For allmennyttige tiltak av ikke kommersiell karakter i regi av frivillige lag og foreninger, reduseres gebyret med 90 % for saker etter plan og bygningsloven, matrikkelloven, konsesjonsloven og jordloven.

ANDRE AKTUELLE GEBYRREGULATIV

Følgende gebyrer er ikke inkludert i dette dokumentet, da det finnes egne gebyrregulativer for disse:

Renovasjon

Feieravgifter

Kaiavgift

Gebyrregulativet rulleres årlig

BYGGESAK

Søknad med krav til ansvarsrett. PBL § 20-1	5000
Søknad uten krav til ansvarsrett. PBL § 20-4	4100
Riving av bygg med krav til ansvarsrett. PBL § 20-1	1025
Riving av bygg uten krav til ansvarsrett. PBL § 20-4	1025
Søknad om rammetillatelse. PBL §§ 20-1 og 20-4	6000
Søknad om igangsettingstillatelse nr. 1. PBL §§ 20-1 og 20-4	1900
Igangsetting, pr. påfølgende.	1300
Søknad om personlig ansvarsrett som selvbygger. SAK 10 § 6-8	1100
Søknad om bruksendring PBL § 20-1	3700
Endringssøknad	1100
Avbrutt tiltak:	50% av fastsatt gebyr.
Avviksbehandling	900
Søknad om dispensasjon, m/ høring	5000
Søknad om dispensasjon, u/høring	1000
Søknad om midlertidig brukstillatelse	2000
Ulovlig byggearbeid	Som for ny søknad + medgått tid.
Timepris for medgått tid	1100
(^kun hvis det ikke er fastsatt andre gebyrer, jf gebyrforskrift)	
Utslippstillatelse for bolig og fritidsbolig	2000

KART OG OPPMÅLING:

Det kreves ett samlet gebyr for oppmålingsforretning og matrikkelføring.

OPPRETTING AV MATRIKKELENHET:

Oppretting av grunneiendom og festegrunn samt matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn med oppmåling

0-500m² **10000**

501-2000m² **17000**

Deretter pr. 1000m² for areal 2001-20000m² **1000**

Overskytende etter medgått tid.

Punktfeste **6000**

For bebygd og kartlagt punktfeste (uten markarbeid) beregnes 50 % gebyr

Landbrukseiendom måles etter medgått tid, minstesats kr 3000,-.

Rabatt på oppmålingsgebyr for flere tomteinmålinger i samme rekvisisjon:	Rabatt fra full pris
Første 2 tomter	0%
Påfølgende 3-5 tomter	30%
Fra 6. tomt	50%

Oppretting av anleggseiendom

0-2000m³ **16000**

2001 – økning pr. påbegynte 1000m³ **1100**

Oppretting av matrikkelenhet uten oppmålingsforretning

Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning.
(midlertidig forretning, Kontorforretning) **3000**

I tillegg kommer gebyr for å utføre oppmålingsforretning i samsvar med pkt. 9.1.1 - 9.1.6. innen fristen på 3 år.

Seksjonering av eiendom:

Oppretting/oppmåling av uteareal på eierseksjoner **7500**

GRENSEJUSTERING:

Grunneiendom

0-250m² 3000

251-500m² 5000

Anleggseiendom

0-250m³ 3000

251-1000m³ 5000

AREALOVERFØRING:

Grunneiendom

0-250m² 4000

251-500m² 6000

Deretter pr overskytende 500m² 500

Anleggseiendom

0-250m² 4300

251-500m² 6000

KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN TIDLIGERE ER
KOORDINATBESTEMT VED OPPMÅLINGSFORRETNING:

Inntil 2 punkter 3000

For hvert nytt punkt eller påbegynt 100m grenselengde 500

KLARLEGGING AV EKSISTERENDE GRENSE DER GRENSEN IKKE TIDLIGERE ER
KOORDINATBESTEMT ELLER KLARLEGGING AV RETTIGHETER:

Inntil 2 punkter 4000

For hvert nytt punkt eller påbegynt 100m grenselengde 500

PRIVAT GRENSEAVTALE MED OPPMÅLING (EKSISTERENDE GRENSE IHHT SKYLDDELING,
UTSKIFTING)

For inntil 2 punkter eller 100m grenselengde 4000

For hvert nytt punkt eller påbegynt 100m grenselengde 500

REGISTRERING AV JORDSAMEIE

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.

Minstegebyr kr 3000,-.

TIDSRISTER FOR OPPMÅLING

Tidsfristen som er fastsatt i matrikkelforskriften § 18 første ledd løper ikke i perioden 15. oktober til 1. juni pga. fare for snø og tele som umuliggjør oppmåling.

AVBRUDD I OPPMÅLINGSFORRETNING ELLER MATRIKULERING

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, eller ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold, settes til 1/3 av gebyrsatsene

UTSTEDELSE AV MATRIKKELBREV

Matrikkelbrev inntil 10 sider	175
Over 10 sider	350

(*fastsatt i § 16 matrikkelforskriften)

TINGLYSING

Tinglysingsgebyr og dokumentavgift som forskutteres av kommunen kreves inn fra rekvirent av forretning.

TIDSPUNKT FOR INNKREVIING

Gebyr kreves normalt inn i forkant av forretningen.

EIENDOMSDATA -MEGLERPAKKE

Bygningsdata	Kr 200
Eier og naboliste	Kr 200
Ledningskart	Kr 200
Målebrev	Kr 200
Godkjente bygningstegninger	Kr 500
Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest	Kr 400
Gjeldende planstatus med bestemmelser	Kr 300
Kommunale avgifter og gebyrer	Kr 200
Legalpant	Kr 100
Opplysninger om konsesjonsplikt og priskontroll	Kr 200

DELING AV EIENDOM OG KONSESJON

Søknad om deling iht. PBL 20-1 pkt. m)	1000
Deling iht. jordlovens § 12	2000

For søknader i strid med plan påløper også dispensasjonsgebyr.

Søknad om konsesjon: 2% av kjøpesum, men minimum kr 1500 og maks kr 5000

Det betales ett gebyr når det deles fra flere tomter i samme søknad fra en eiendom. Når det søkes om konsesjon fordi eieren ikke skal oppfylle lovbestemt boplikt (slektskapskonsesjon), jf. konsesjonsloven § 5 andre og tredje ledd og § 9 fjerde ledd, skal det ikke betales gebyr. Det skal betales ett gebyr ved søknad om konsesjon for en eiendom selv om der er flere erververe av samme eiendom

PLANSAKSBEHANDLING.

Oppstartsmøte

Oppstartsmøte er gratis.

Redusert gebyr og fritak for gebyr

Ønsker kommunen at planområdet utvides skal det kun betales gebyr for den del søker ønsker å regulere.

Annet

Ved skriftlig tilbaketrekking av en sak og før den legges ut til offentlig ettersyn, skal 1/3 av gebyret tilbakebetales.

Det samme gjelder når en sak må anses som uaktuell som følge av manglende oppfølging av saken fra forslagsstiller.

Dersom det faste utvalget for plansaker ved sin 1. gangs behandling av saken velger å ikke legge planen ut til offentlig ettersyn skal 1/3 av gebyret tilbakebetales.

Fremsetter kommunal planmyndighet et alternativt forslag til det innsendte utkastet og dette blir vedtatt, kan gebyret reduseres med inntil 1/3 dersom det gir vesentlig redusert utbyggingspotensial / utbyggingsareal i forhold til det private forslaget

Konsekvensutredninger

For planer som faller inn under forskrift om konsekvensutredninger for planer etter PBL (FOR-2017-06-21-854), skal det betales et tilleggsgebyr på **kr 15000**.

I de tilfeller kommunens behandling av saken medfører kostnader knyttet til innhenting av ekstern fagkyndig bistand skal dette betales av forslagsstiller. Det forutsettes at slike kostnader avklares mellom kommunen og forslagsstiller på et tidligst mulig stadium i prosessen.

Planprogram

For behandling av planprogram betales et gebyr på **kr 10000,-**
Gebyret skal være betalt før det gjøres vedtak.

Gebyrsatser for reguleringsplaner (områderegulering og detaljregulering)

Samlet gebyr for reguleringsplaner blir summen av pkt. A, B og eventuelt C og D.

A) Basisgebyr behandling av reguleringsplan kr 15000,-

B) Arealgebyr etter planområdets areal

For hvert påbegynt arealintervall på 1.000 m² **kr 1 000,-**

C) Bygningsgebyr etter bebyggelsens areal

Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng innen planområdet. Både eksisterende bebyggelse som skal bli stående og ny bebyggelse skal regnes med. For hver m² bebygd areal (BYA) skal det betales et tillegg **kr 5,- pr m²** Gebyret beregnes ut fra maks utnyttelsesgrad på byggearealer.

D) Tilleggsgebyr

Kommunen kan kreve et tilleggsgebyr per time dersom forslagsstiller fremmer endringsforslag underveis.

E) Unntak

Følgende forslag til reguleringsformål er fritatt for arealgebyr:

- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur som skal være til offentlig formål, jf. PBL § 12-5 nr. 2, jf. § 12-7 nr. 14 når aktuell myndighet forestår reguleringsarbeidet.
- Friområder som skal være til offentlig formål, jf. PBL § 12-5 nr. 3, jf. § 12-7 nr. 14. Unntaket gjelder kun for den del som ikke skal bebygges.
- Landbruks-, natur- og friluftformål samt reindrift, samlet eller hver for seg, herunder områder for jordbruk, skogbruk, reindrift, naturvern, jordvern, særlige landskapshensyn, vern av kulturmiljø eller kulturminne, friluftsområder og sæterområder.
- Vern av kulturmiljø eller kulturminne, jf. PBL § 12-5 nr. 5, dersom bevaringshensynet er til hinder for ny arealbruk, eller arealutvidelser eller totalfornyelse (hovedombygging), eller dersom gebyret vil være til hinder for vurdering av bevaringsmessige aspekter.
- Andre ikke kommersielle og allmenntilgode formål kan vurderes fritatt.

GEBYRSATS FOR MINDRE ENDRINGER IHT. PBL §§ 12-14 ANNET LEDD

For mindre endringer i vedtatte reguleringsplaner **kr 6000,-**

Gebyret betales også i saker der kommunen avslår en søknad, og velger å ikke bruke sin kompetanse til å foreta en mindre endring.

TILBAKEBETALING AV GEBYR FOR PLANSAKSBEHANDLING

Dersom det faste utvalget for plansaker ved sin første gangs behandling av saken velger å ikke legge planen ut til offentlig ettersyn skal 1/3 av gebyret tilbakebetales.

Fremsetter kommunal planmyndighet et alternativt forslag til det innsendte utkastet og dette blir vedtatt, kan gebyret reduseres med inntil 1/3 dersom det gir vesentlig redusert utbyggingspotensial/ utbyggingsareal i forhold til det private forslaget.

DISPENSASJONER FRA KOMMUNEPLAN, REGULERINGSPLAN, PLANKRAV ELLER BESTEMMELSER I PLAN- OG BYGNINGSLOVGIVNINGEN.

For behandlingen av søknad om dispensasjon fra plan- og bygningslovgivningen og fra planbestemmelser betales gebyr etter følgende tabell:

Enkle/ubetydelige dispensasjoner som kommunen kan vurdere på egen hånd og i ubetydelig grad påvirker sektormyndighetene direkte og ikke krever høring **kr 1000,-**.

Normale dispensasjoner, der høring er påkrevd eller der dispensasjonen er prinsipiell og krever betydelig vurdering/utredning før vedtak **kr 5000,-**. Ved avslag sendes ikke saken på høring, men gebyret kreves inn uavhengig av dette.

Særlig omfattende dispensasjoner kan faktureres med tillegg for medgått tid.

SALG OG BORTFESTE AV KOMMUNAL GRUNN

Gebyr for kommunale boligtomter:

Kommunen tar ikke betalt for grunnen, for den planmessige avklaringa og annen tilrettelegging. I henhold til kommunestyrevedtak 12/32, datert 27.06.2012 så skal erverver betale følgende gebyr:

Oppmåling og matrikkelføring iht. satser for oppretting av matrikkelenhet
Tinglysningsavgifter. 2x tinglysingsgebyr a kr 525 + dokumentavgift. (Tinglysing av nytt
bruksnummer og tinglysing av skjøte)

Engangsgebyr tilkobling kommunal vannledning: Se gebyrregulativ vann og avløp

Engangsgebyr kommunal avløpsledning: Se gebyrregulativ vann og avløp

Dersom det skal kjøpes tilleggsarealer til kommunale boligtomter prises dette med kr 100/m². Erverver må i tillegg dekke kostnader til nødvendig saksbehandling, oppmåling, matrikkelføring og tinglysing etter gjeldende satser.

Næringstomter:

100,- pr. m² v/salg

Årlig festeavgift: 5,- pr. m².

FELLINGSAVGIFT HJORTEVILT

Satser for fellingsavgift fastsettes årlig av kommunen i samme vedtak som fellingstillatelsen innenfor rammene fra Miljødirektoratet. I jaktåret 2017/2018 er satsene slik

Dyr	Sats
Elg, ungdyr/voksen	537
Elg kalv	316

HUSLEIEGEBYRER

Grunnpris pr. m ²	01.01.2018
Ordinære boliger	71,95
Eldreboliger u/70	70,47
Eldreboliger o/70	63,59

Øvrige gebyrer (gjelder for enkelte leiligheter)

Stipulert strøm pr. m ²	15
Fiber (hvis inkludert i leieavtalen)	500
Vask pr. m ²	5,55
Møbler pr. m ²	6

VANN- OG AVLØPSGEBYRER

Saksprotokoll, Kvæningen kommunestyre den 19.12.2016 med virkning fra 01.01.2017

Vedtak

Kommunalt vanngebyr får ingen økning. Avløpsgebyret øker med 5 %.

Rammer for gebyrberegning

- Gebyrene skal ikke overstige kommunens kostnader, men kan avregnes over en 4 års periode.
- Overslag over forventede kostnader (drifts- og kapitalkostnader) for de nærmeste 4 årene skal foreligge før gebyrenes størrelse fastsettes.
- Gebyrberegning baseres på Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter av 31. mai 1974 samt nasjonale og kommunale forskrifter om vann- og avløpsgebyrer.

Engangsgebyr for tilknytning

Engangsgebyr betales ved tilknytning til offentlig vann- og/eller avløpsledningsnett. Engangsgebyret skal være likt for alle abonnenter og skal betales ved første gangs tilknytning.

Engangsgebyr for tilknytning til kommunal vannledning **kr 12 731,40 eks. mva /**
kr 15 914,30 inkl. mva

Engangsgebyr for tilknytning til kommunal avløpsledning **kr 19 716,90 eks. mva /**
kr 24 646,10 inkl. mva

Kommunen kan fastsette avvikende engangsgebyr for tilknytning, jfr. pkt. 5.5 i Forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Kvæningen kommune.

Årsgebyr

Årsgebyret består av et abonnementsgebyr og et forbruksgebyr.

Abonnementsgebyr

Abonnementsgebyret er årsgebyrets faste del som skal dekke kommunens faste kostnader for vann- og/eller avløpstjenestene.

De faste kostnadene for år 2017 utgjør følgende andel av de totale års kostnader for:

- Vann: 48,25 %
- Avløp: 43,84 %

Abonnementsgebyret differensieres etter brukerkategori:

- Abonnementsgebyr for næring betales av næringseiendommer, offentlige virksomheter, borettslag og bolig med mer enn to boenheter.
- Abonnementsgebyr for forsamlingshus, idrettsforeninger, frikirkesamfunn, kirke, grendehus og andre lag og foreninger som driver sine hus på ikke kommersielt grunnlag.
- Abonnementsgebyr for bolig betales av øvrige abonnenter, og er delt inn i to brukerkategorier, en for fritidsbolig/hytte og en for bolig.

Alle abonnenter i en brukerkategori betaler likt abonnementsgebyr.

Gebyret for næringseiendommer fastsettes på grunnlag av fjorårets vannforbruk, basert på kommunens kapitalkostnader.

Abonnementsgebyr:	Vann	Vann	Avløp	Avløp
	Kr/inkl. mva	Kr/eks. mva	Kr/inkl. mva	Kr/eks. mva
Hytte/fritidsbolig	2546,50	2037,20	3943,41	3154,73
Bolig	2546,50	2037,20	3943,41	3154,73
Forsamlingshus mv. 10% Bolig	254,65	203,72	394,34	315,47
Næring	5092,60	4074,10	7886,69	6309,35

Forbruksgebyr

Forbruksgebyret er et variabelt gebyr og beregnes på grunnlag av målt eller stipulert vannforbruk, begge basert på nedenstående enhetspris:

Forbruksgebyr				
	Enhetspris for vann:		Enhetspris for avløp	
	Kr/inkl. mva	Kr/eks. mva	Kr/inkl. mva	Kr/eks. mva
	15,28	12,22	23,71	18,97

Målt forbruk (vannmåler)

Forbruksgebyret baseres på faktisk vannforbruk (vannmåler) og pris pr. m³.

Avløpsmengde regnes lik vannmengde. Unntak fra dette må dokumenteres av abonnenten, jfr. § 8 i Forskrift om vann- og kloakkgebyrer i Kvænangen kommune.

Forbruksgebyr ved bruk av vannmåler

- Vann: Enhetspris (12,22 kr/m³) x målt forbruk/eks. mva
- Avløp: Enhetspris (18,97 kr/m³) x målt forbruk/ eks. mva

Stipulert forbruk (areal i m² x 1,25m³/m²)

Forbruksgebyret baseres på stipulert forbruk og pris pr. m³.

Stipulert forbruk (m³) beregnes slik:

Bruksareal (BRA) (m²) x spesifikt forbruk (m³/m²)

- Arealet beregnes som bruksareal BRA (m²) etter NS 3940
- Spesifikt forbruk er satt til **1,25 m³/m²** (BRA)

Forbruksgebyr/- Boliger: Eks. mva

- Vann: Enhetspris (12,22 kr/m³) x stipulert forbruk (m³)
Stipulert forbruk (m² * 1,25m³/m²)
- Avløp: Enhetspris (18,97 kr/m³) x stipulert forbruk (m³)
Stipulert forbruk (m² * 1,25m³/m²)

Forbruksgebyr/- Hytte/Fritidshus: Eks. mva

- Vann: Enhetspris (12,22 kr/m³) x stipulert forbruk (m³)
- Avløp: Enhetspris (18,97 kr/m³) x stipulert forbruk (m³)

Vannmåler

Abonnenter eier vannmåleren. Alle kostnadene for installasjon, drift, avlesning m.m. dekkes av abonnenten.

SATSER FOR LEIE AV TEKNISKE TJENESTER OG VERKTØY

Følgende satser gjøres gjeldende fra og med 1.1. 2018. EKS. MVA.

KOMMUNALE TJENESTER:

Kommunen leier kun ut utstyr og tjenester ved ledig kapasitet eller når tjenesten ikke kan kjøpes på det lokale marked.

1. TJENESTER:

Timepris for mann i ordinær arbeidstid kr. 574,00.- pr. time. Etter endt arbeidstid og i helgene kr.830,00.- Minstesats 2 timer.

2. BERGBORREMASKIN:

Kr. 957,00.- pr. leie +kr. 957,00.- pr. påbegynte døgn over ett døgn.

3. STIMKJELE OG HØYTRYKKSSPYLER VOGN:

Tidsforbruk regnes fra forberedelse til arbeidet igangsettes medregnet transport tur retur, og til verktøy som er benyttet er klargjort for nytt oppdrag, som tillegg kommer medgått tid hos kunde.

Utstyr som stimkjele, spylevogn leies kun ut med 2 mann.

Rigg + første arbeidstime: kr. 1148,00 + 1784,00 = kr. 2932,00.-

Etter endt arbeidstid/helger: kr. 1661,00 + 2298,00 = kr. 3959,00.-

Stimkjele: kr. 638,-

4. HOPPETUSSE:

Kr. 510,00.- pr. leie + kr. 510,00.- pr. påbegynte døgn over ett døgn.

5. PUMPER:

Vanntinepumpe og bøttepumpe med slanger kr. 255,00.- pr. leie + kr. 255,00.- pr. påbegynte døgn over ett døgn.

Bensindrevet slampumpe kr. 446,00.- pr. leie + kr.446,00.- pr. påbegynte døgn over ett døgn.

6. FYLLING AV TRYKKLUFTFLASKER:

Kr 110,00.- pr. fylling. (Godkjente flasker.)

7. KLORKALSIUM:

Kr. 6,00 pr. kg.

8. KAMERA FOR AVLØP:

Leies kun ut med mann.

Kr. 697.- pr. leie + Kr. 697 pr. påbegynte time.

9. ASFALT OG BETONGSAGING:

Kr. 957,00.- pr. leie + kr. 957,00 pr. påbegynte time.

VED TILBAKELEVERING:

Utstyr regnes ikke for tilbakelevert verksted før det er kontrollert av kommunalt tilsatte og kvittert inn.

Motoriserte verktøy skal være kontrollert oppfylt for drivstoff og olje ved tilbakelevering.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
72/17	Kvæningen kommunestyre	20.12.2017

Prosjektplan for omstillingsprosjektet strategi- og forankringsfase

Henvisning til lovverk:

<http://www.innovasjon Norge.no/no/regional-omstilling>

<http://www.tromsfylke.no/#/innhold/tjenester/planlegging/planer-og-strategier/>

Vedlegg

- 1 Vedtak fylkesrådet 109/17
- 2 Prosjektplan for forankrings- og strategifasen
- 3 Utviklingsanalyse -Proneo AS

Administrasjonssjefens innstilling

1. Kvæningen kommune gjennomfører omstillingsprosjektets strategi- og forankringsfase i henhold til fremlagt prosjektplan. Strategi- og forankringsfasen gjennomføres innenfor rammen av midler til omstillingsprogrammet og i henhold til vedtak i fylkesrådssak 109/17. Det avsettes kr. 666 000,- til denne fasen.
2. Kvæningen kommune samtykker i vurderingene og anbefalingene i utviklingsanalyse av Kvæningen kommune av Proneo AS. Utviklingsanalysen brukes som grunnlag for utarbeidelse av omstillingsplan og handlingsplan for 1. år.

Saksopplysninger

Kvæningen kommune har søkt om omstillingsstatus på grunn av negativ utvikling i demografiske og næringsmessige forhold over lang tid. Fylkesrådet har i sak 109/17 bevilget omstillingsstatus for perioden 2017-2019, med mulighet for forlengelse. Innovasjon Norge har det nasjonale ansvaret for kvalitetssikring og oppfølging av omstillingsområdene.

Omstillingsprosessen skal organiseres i fire faser: 1. Avklaringsfasen, 2. Strategi- og forankringsfasen, 3. Gjennomføringsfasen og 4. Avslutningsfasen.

Troms fylkeskommune har hatt ansvaret for avklaringsfasen, og har i den fasen utarbeidet en konsekvensanalyse for Kvæningen kommune. Rapporten ble ferdigstilt i mars 2017, og finnes på kommunens hjemmesider <http://www.kvaenangen.kommune.no/kvaenangen-i-utvikling.6039946-434149.html>. Rapporten oppsummerer at hovedutfordringen i Kvæningen en stor offentlig sektor som holder liv i samfunnet, det er få store bedrifter i privat sektor som kan fungere som drivere for næringsutvikling. Sysselsettingen totalt i kommunen har gått ned de siste ti årene (ca .11,5%) og naturbaserte næringer har allerede opplevd en sterk nedgang (i 2013). Ser man fremover vil være viktig at Kvæningen kommune tilrettelegger for vekst i eksisterende næringsliv, og etablering av en bredere næringsstruktur.

Troms fylkeskommune har i fylkesråd sak 109 /17 innvilget Kvæningen kommune omstillingsstatus i inntil 3 år og bevilget inntil 3.mill. til strategi- og forankringsfasen, med mulighet til forlengelse. Formannskapet vedtok i sak 50/17 å slutte seg til omstillingsprosjektet i henhold til vedtak i sak 109/17 i fylkesrådet, og delegerte myndighet til ordfører og administrasjonssjef å organisere prosjektet i strategi- og forankringsfasen. Formannskapet oppnevnte Eirik Losnegaard Mevik og Jan Helge Jensen som medlem til et interimsstyre, og tillegg har ordfører har oppnevnt følgende medlemmer til interimsstyret:

- Espen Vidjeland
- Tor Johnny Josefsen
- Monika Berg
- Ida Karlstrøm
- Liv Reidun Olsen som varamedlem.

Dette styret fungere som styringsgruppe i prosjektet, inntil kommunestyret velger et omstillingsstyre.

Administrasjonssjefen har utarbeidet en prosjektplan for strategi og forankringsfasen, og har utnevnt næringskonsulent Anne Berit Bæhr som prosjektkoordinator/leder i denne fasen. Prosjektplanen er laget i forhold til PLP mal fra Innovasjon Norge. Prosjektplanen definerer mål, ramme og oppgaver i denne fasen, samt tidsplan og ressursplan i prosjektet, vedlegg 1. Beslutningspunkt, milepæler og hovedaktiviteter beskrives i prosjektplanens kapittel 3 og 6. Prosjektets strategi- og forankringsfase startet i juni 2017 og foreslåes avsluttet i mars 2018. Det legges opptil at omstillingsprogrammet går over i gjennomføringsfasen i april 2018. Interimsstyret har behandlet og godkjent prosjektplanen på møte 14.11.2017.

I henhold til vedtaket i formannskapet har administrasjonssjefen innhentet tilbud og engasjert Proneo AS til utarbeidelse av utviklingsanalyse. Utviklingsanalysen vil være utgangspunktet for planene i gjennomføringsfasen i prosjektet.

Vurdering

Omstillingsprosjektets strategi- og forankringsfase omfatter følgende oppgaver

- En utviklingsanalyse som skal være grunnlaget for omstillingsplan
- Forslag til omstillingsplan for perioden 2018 – 2020 (evt. 2023) med 3 – 5 innsatsområder med tilhørende mål.
- Forslag til handlingsplan 1. år i omstillingsperioden
- Forslag til organisering av omstillingsarbeidet i Kvæningen

Administrasjonssjefen har i henhold til vedtaket i formannskapet engasjert Proneo AS til utarbeidelse av utviklingsanalyse. Proneo AS har analysert hvilke styrker Kvæningen har for næringsutvikling, hvor utviklingspotensialet for å skape nye arbeidsplasser er størst, og har gitt anbefalinger til hvilke strategier Kvæningen bør ha for å få best mulig effekt av omstillingsmidlene.

Basert på offentlige rapporter, spørreundersøkelse og intervjuer, anbefaler Proneo AS tre strategier/satsingsområder for omstillingsarbeidet:

- Opplevelsesnæring (herunder blant annet reiseliv, matopplevelser og kulturnæring)
- Attraktivitet (herunder blant annet tilrettelegging for primærnæringer og bistand til gründere)
- Utvikling og samarbeid i eksisterende næringsliv (bransjeuavhengig satsing)

Interimsstyret har behandlet analysen og går inn for at den brukes som kunnskapsgrunnlag til omstillingsplan og handlingsplan. Administrasjonssjefen anbefaler at utviklingsanalysen tas til etterretning, og brukes som kunnskapsgrunnlag i den videre planprosessen.

For å sikre kontinuitet i arbeidet, anbefaler interimsstyret at Proneo AS engasjeres i den videre planprosessen. Kvæningen kommune har i ved utlysning av anbudskonkurransen for strategisk utviklingsanalyse pr. 28.07.2017 tatt forbehold om at «Det kan bli aktuelt å kjøpe tjenester i forbindelse med utarbeidelse av omstillingsplan og handlingsplan.» Proneo AS har i tilbuds brevet av 25.08.2017 angitt en timepris på kr. 1100,- og den prisen har vært med i den helhetlige vurdering og vektning av pris ved sammenligning av tilbudene. Administrasjonssjefen vurderer at dette er innenfor reglene for offentlig innkjøp og har tatt denne kostnaden med i kostnadsoverslaget for prosjektet. Det er søkt om midler fra Innovasjon Norge for å dekke 50 % av de eksterne kostandene.

Administrasjonssjefen understreker at det er viktig at næringslivet deltar i den videre planleggingsprosessen for omstillingsplanen. Grunnlaget for arbeidet er lagt i utviklingsanalysen og på folkemøtet 26.10, hvor målsetninger og konkrete tiltak til de foreslåtte innsatsområder ble diskutert. Utviklingsanalysen vil være et utgangspunkt for den videre planprosessen.

Administrasjonssjefen foreslår følgende prosess for å sikre medvirkning fra næringsaktører og andre interessenter i denne fasen:

15.12 Frokostmøte- næringslivet inviteres til å gi innspill på visjon for prosjektet og mål for de ulike satsingsområder

30.01 Næringsmøte – næringslivet inviteres til møte om omstillingsplan

13.03 Frokostmøte – høringsmøte

I foreslått prosjektplan er det tatt høyde for medvirkningsprosess og videre engasjement av Proneo AS. Proneo AS deltar på noen av dialogmøtene og på noen møter i interimsstyret/omstillingsstyret. Disse kostnadene er tatt med i foreslått budsjett, rammen for denne fasen er foreslått til kr. 666 000,- Midlene til denne prosjektfasen tas fra tildelingen fra Troms fylkeskommune, og midler fra Innovasjon Norge. Administrasjonssjefen har sendt søknad til Innovasjon Norge for dekning av kostnader til ekstern konsulent i denne fasen.

I tildelingen av omstillingsstatus forutsetter Troms fylkeskommune at Kvæningen kommune har 25 % egenfinansiering pr. år. Kommunestyret har i sak 17 /17 bevilget kr. 1000 000,- av næringsfondet til omstillingsprosjektets år 1. Dette forutsettes at Kvæningen kommune dekker tilsvarende beløp også i år 2 og 3.

SAKSPROTOKOLL

Utvalg: Fylkesrådet
Møtedato: 09.05.2017
Utvalgssak: 109/17

Resultat: Innstilling vedtatt

Arkivsak: 16/4648-5
Tittel: KVÆNANGEN KOMMUNE - VURDERING AV
OMSTILLINGSSTATUS

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Troms fylkeskommune innvilger omstillingsstatus til Kvæningen kommune i inntil tre år, fra 2017 til og med 2019.
2. Etter treårsperioden vil Troms fylkeskommune gjøre en evaluering av om omstillingsstatus skal forlenges i tre nye år.
3. Troms fylkeskommune finansierer omstillingsarbeidet i Kvæningen kommune (strategifasen + år 1) med inntil kr 3.000.000,- dette skal tilsvare en finansieringsandel på 75 %. Midlene bevilges fra kap. 553.65, omstillingsprogram ved akutte endringer i arbeidsmarkedet. Midlene settes av, men tilskudd for omstillingsår 1 utstedes ikke før strategifasen er gjennomført.
4. Kvæningen skal nå gå i gang med strategifasen der omstillingsplan og handlingsplan for år 1 skal utarbeides. Kvæningen kan bruke en andel av innvilgede midler til strategifasen, kommunen bes utarbeide prosjektplan og budsjett for strategifasen og sender søknad om midler til denne fasen via regionalforvaltning.no.
5. Det forutsettes at Kvæningen kommune stiller med resterende 25 % av finansieringen som egenandel.
6. Kommunen bevilges ikke kommunalt næringsfond så lenge den har omstillingsstatus.
7. Det forutsettes at omstillingsarbeidet gjennomføres i tråd med Innovasjon Norges veileder på nettsiden www.regionalomstilling.no.

PROSJEKTPLAN

Strategi- og forankringsfase for omstillingsprosjektet i Kvæningen

PS 50/17 i formannskap

Kort beskrivelse av prosjektet.

I denne fasen skal det utarbeides en utviklingsanalyse for Kvæningen. På bakgrunn av utviklingsanalysen skal det utarbeides omstillingsplan for perioden 2018 – 2023 og en handlingsplan for første år av omstillingsperioden. Omstillingsplanen skal være styringsverktøyet for omstillingsstyret og omstillingsleder i gjennomføringsfasen, og vil være det oppdraget som kommunestyret gir til omstillingsorganisasjonen.

Burfjord, 14. november 2017

*Eirik Losnegaard Mevik
Ordfører
Prosjektansvarlig*

*Frank Pedersen
Administrasjonssjef*

1. MÅL OG RAMMER

1.1 Bakgrunn

Statistiske tall viser at utviklingen i Kvæningen kommune har vært preget av nedgang i innbyggertall og arbeidsplasser over flere tiår. Rapport om omstillingsbehov i kommunene i Troms (Vareide m/fl. 2015) konkluderer med at Kvæningen kommune har både demografisk og næringsmessig omstillingsbehov. Omstillingsbehovet er et resultat av en negativ utvikling over lengere periode. Det forutsettes at Kvæningen kommune satser på næringsutvikling og bostedsattraktivitet for å skape vekst og utvikling i kommunen.

Troms fylkeskommune oppsummerer i Konsekvensanalysen for Kvæningen kommune fra mars 2017 at hovedutfordringen i Kvæningen er en stor offentlig sektor som sysselsetter en veldig stor andel av befolkningen, og at det er få store bedrifter i privat sektor som kan fungere som drivere for næringsutvikling. Sysselsettingen totalt i kommunen har gått ned de siste ti årene (ca.11,5%) og spesielt naturbaserte næringer har opplevd en sterk nedgang (i 2013). Troms fylkeskommune understreker at det være viktig at kommunen bidrar til å tilrettelegge for vekst og nyetablering i privat sektor.

Kvæningen kommune har fått status som omstillingskommune med øremerkede midler til ekstraordinær innsats på næringsutvikling. Troms fylkeskommune har bevilget tre millioner kroner per år i en treårsperiode. I tillegg skal Kvæningen kommune stille med en million kroner årlig i samme periode, slik at total ramme for omstillingsarbeidet blir fire millioner kroner per år i treårsperioden. Troms fylkeskommune har mulighet til å forlenge sin bevilgningsperiode med tre år, slik at total tidsramme på omstillingsarbeidet kan bli inntil seks år. Midlene skal brukes til å skape vekst i privat næringsliv og på den måten oppnå noen samfunnsmessige effekter som bedre demografi og folketallsutvikling.

1.2 Effektmål (Hvorfor)

De langsiktige effektene er økt sysselsetting i privat sektor og et mer robust næringsliv i Kvæningen.

1.3 Resultatmål for hovedprosjekt (Hva)

Økt sysselsetting i privat sektor og utvikling av et mindre sårbart næringsliv gjennom å legge til rette for nyetableringer, vekst i eksisterende næringsliv og en bredere og mer robust næringsstruktur enn i dag.

Målet er å skape 50 (årsverk) arbeidsplasser i løpet av 6 år, 20 i første 3 års periode og 30 i siste 3 års periode

1.4 Resultatmål for aktuell fase (Hva)

Målet for gjeldende prosjektfase er å utarbeide en omstillingsplan for hele omstillingsperioden. Omstillingsplanen skal være styringsdokument for omstillingsorganisasjonen og –styret i gjennomføringsfasen. Planen skal inneholde

- et konkret mål for omstillingsarbeidet
- et begrenset antall innsatsområder, normalt tre til fire stykker
- mål og rammer for hvert innsatsområde
- hovedaktivitetene innenfor hvert innsatsområde

Omstillingsplanen skal utvikles med utgangspunkt i en utviklingsanalyse. Utviklingsanalysen gir en kort beskrivelse av kommunens strategiske konkurransefortrinn og utviklingsmuligheter, den skal identifisere sentrale betingelser for en vellykket omstilling og presentere forslag til konkrete omstillingsprosjekter. Utviklingsanalysen skal utgjøre kunnskapsgrunnet for det videre arbeidet med å lage omstillingsplan og handlingsplaner for omstillingen, og brukes i kommunens arbeid med strategisk næringsplan.

Dette prosjekt skal utarbeide:

- En utviklingsanalyse som skal være grunnlaget for omstillingsplan
- Forslag til omstillingsplan for perioden 2018 – 2020 (evt. 2023) med 3 – 5 innsatsområder med tilhørende mål.
- Forslag til handlingsplan 1. år i omstillingsperioden
- Forslag til organisering av omstillingsarbeidet i Kvæningen

1.5 Rammer og avgrensning

Prosjektet må være ferdig senest 10.04.2018, og fungerer som et forarbeid til neste fase i prosjektet som starter i april 2018.

2. PROSJEKTORGANISASJON

Formannskapet har i sak 50/17 delegert myndighet til ordfører og administrasjonssjef å organisere prosjektet inntil det gjøres nye vedtak i kommunestyret.

Prosjekteier	Kvæningen kommune
Prosjektansvarlig	Eirik Losnegaard Mevik
Prosjektleder	Anne Berit Bæhr
Prosjektmedlemmer	Administrasjonssjefens ledergruppe i Kvæningen kommune
Interimsstyre	Eirik Losnegaard Mevik, prosjektansvarlig og leder interimsstyre Jan Helge Jensen Thor Jonny Josefsen Espen Vidjeland Monica Berg Ida Karlstrøm Varamedlem: Liv Reidun Olsen <u>Observatører:</u> Ingrid Mathisen, Innovasjon Norge Tore Østgård, Troms fylkeskommune Frank Pedersen, administrasjonssjef
Ressursgruppe	Interimsstyret vurderer behovet for å etablere ressursgruppe (-r) .

Formannskapet har i sak PS 50/17 delegert myndighet til interimsstyret. Interimsstyret rapporterer til formannskapet inntil oppdraget overføres til det kommunale utviklingselskapet. Styret i utviklingselskapet rapporterer til prosjekteier.

PROSJEKTOPPFØLGING

3.1 Beslutningspunkt

Følgende oversikt viser viktige beslutningspunkt og beslutningsorganer i prosjektet.

BPnr	Dato	Beslutning
	09.05.17	Vedtak i fylkesråd om omstillingstatus til Kvæningen kommune
	28.06.17	Igangsettelse av strategi- og forankringsfasen FSK
	13.09.17	Administrasjonssjefen inngår kontrakt for utviklingsanalyse
	20.10.17	Oppnevning av interimsstyre- Ordfører - delegert vedtak
	14.11.17	Interimsstyre inngår kontrakt for videre engasjement av Proneo
	20.11.17	Styregodkjenning av salg av aksjer i AS- styret i Kvæningshagen verdde
	28.11.17	Prosjektplan godkjennes i formannskap og utviklingsanalysen orienteres i formannskapet med diskusjon og innspill
	06.12.17	Styret utlyser stilling
	20.12.17	Ekstraordinær generalforsamling i AS velger nytt styre
	20.12.17	Kommunestyret vedtar organisering av omstillingsprogrammet

	06.02.18	Styret ansetter omstillingsleder
	06.02.18	Styret behandler forslag til omstillingsplan
	21.02.18	Kommunestyret behandler omstillingsplan 1. gang
	13.03.18	Styret behandler omstillingsplan og handlingsplan
	Mars/april 2018	Kommunestyret vedtar omstillingsplan og gjennomføringsfasen igangsettes

3.2 Milepæler

Denne oversikten viser viktige hendelser i prosjektet. Tidspunkt for møter med styringsgruppen er anført med møtetid.

#	Dato	Hendelse	Møtetid SG
	20.06.17	Prosjekt møte om prosjektet	10-12
	28.06.17	Igangsettelse av strategi- og gjennomføringsfasen	
	28.08.17	Frist tilbud på Strategisk utviklingsanalyse	
	13.09.17	Kontrahering av konsulent	
	06.10.17	Spørreundersøkelsen	
	04-06.10.17	Gjennomføre intervjuer	
	26.10.17	Folkemøte	18-20
	27.10.17	Interimsstyremøte	9-11
	03.11.17	Utviklingsanalysen leveres	
	14.11.17	Utviklingsanalysen behandles i interimsstyre og plan for gjennomføring av planprosess for omstillingsplan godkjennes. Inngåelse av kontrakt med Proneo	09-12
	06.12.17	Styret lyser utlysning av stilling	09-12
	15.12.17	Frokostmøte info – og prosessmøte – visjon , hovedmål	09-10.30
	23.-24.01.18	INTRO kurs for omstillingsstyret	12.00-12.00
	30.01.18	Næringsmøte- info og prosessmøte (tiltak)	18-20
	01.02.18	Proneo AS leverer 1. utkast av omstillingsplan og handlingsplan 1. år.	
	06.02.18	Styret behandler omstillingsplan og sender til behandling i kommunestyret	09-12
	21.02.18	1. gangs behandling av omstillingsplan i kommunestyret	
	06.03	Frokostmøte	
	13.03.18	Styret behandler omstillingsplan med justeringer i forhold til høring/ 1. gangs behandling i kommunestyret	9-12
	10.04.18	Strategi- og forankringsfasen avsluttes og gjennomføringsfasen igangsettes i henhold til vedtatt omstillingsplan og	

Det planlegges 5 møter i interimsstyret, 27.10, 14.11, 06.12., 06.02 og 13.03 a 3-4 timer. Andre møter i interimsstyret avtales særskilt. I denne prosjektfasen gjennomføres det et folkemøte 25.10 , to frokostmøter, 14.12. og 06.03 og et møte for næringslivet (evt.

folkemøte) 30.01 . Det forutsettes at interimstyret deltar. I tillegg gjennomføres det INTRO kurs i samarbeid med IN ca. 10-12 timer

4. MÅLGRUPPER, INTERESSENER OG KOMMUNIKASJONSSTRATEGI

4.1 Interessenter/målgrupper

Denne oversikten viser interessenter og målgrupper som kan ha interesse av omstillingsprosjektet og som har også påvirkes av prosjektet.

Aktør	Aktørens interesse av prosjektet	Grad av påvirkning på prosjektet	Prosjekttiltak/ aktiviteter
Kommunestyret	Overordnet ansvar for omstillingen	Stor	Holdes orientert – kommunestyre må bli presentert rapporten, og omstillingsplan behandles to ganger i kommunestyret
Formannskapet	Stor	Stor	Holdes orientert gjennom informasjon fra ordfører.
Hovedutvalg for Teknisk og hovedutvalg Oppvekst og omsorg	Middels	Middels	Orienteringssak i utvalgene, avtales med lederne i utvalgene
NUT	Delegert ansvaret for gjennomføring av strategi- og forankringsfase	Stor.	NUT gjennomfører prosjektet i denne fasen.
Lokale næringsaktører	Variierende.	Stor/ Middels	Må engasjeres for å få forankring gjennom web, intervju, frokostmøte, fellesmøter og et spesifikt møte
Lokale næringsorganisasjoner og næringsforeninger	Middels	Middels	Må holdes kontinuerlig orientert gjennom dialog og medlemsmøter, evt. høring av omstillingsplan

Aktør	Aktørens interesse av prosjektet	Grad av påvirkning på prosjektet	Prosjekttiltak/ aktiviteter
Reindrift	Middels	Liten	Distriktsstyrene holdes orientert om prosjektet gjennom orientering, evt høring av omstillingsplan
Nord Troms regionråd	Middels	Middels/Liten	Ordfører /administrasjonssjef orienterer om prosjektet på møter
Regionale prosjekter	Middels	Liten	Prosjektlederne inviteres til frokostmøter og evt. andre møter
Administrasjonssjefen	Stor	Stor	Må holdes kontinuerlig orientert
Administrasjonssjefens ledergruppe	Middels	Middels	Holde orienteringer i ledergruppen
Troms fylkeskommune	Stor	Stor	Holdes kontinuerlig orientert
Innovasjon Norge	Stor	Middels	Holdes kontinuerlig orientert
Lokalpressen – aviser og radio	Middels	Liten	Holdes orientert gjennom invitasjon til møter og pressemeldinger
Fagforeningene	Stor/middels?	Middels/liten	Etablere kontakter som orienteres

4.2 Kommunikasjonsstrategi

Prosjektfasen har startet i juni 2017 og vil gå frem til mars /april 2018. Formannskapet har igangsatt strategi- og forankringsfasen med utgangspunkt i vedtak i sak 50/17. I denne fasen er det viktig å med toveis kommunikasjon gjennom møter og presentasjoner. Fokus må være å få frem hva omstillingsprosjektet kan bidra med, å sikre at denne blir forstått som en ekstraordinær innsats i næringsutviklingen, at oppgaven er å avgrense og konkretisere de mest interessante områder og planlegge hvordan en kan bidra til å utvikle disse. Det er viktig å få konsensus om dette.

Prosjektansvarlig vil være ansvarlig for ekstern kommunikasjon, mens prosjektleder vil være ansvarlig for intern kommunikasjon i prosjektet.

5. RISIKOVURDERING

5.1 Risikofaktorer og risikohåndtering

I det følgende vurderes risikofaktorer som oppfattes viktige for prosjektet i denne fasen. Det foreslåes hvilke mottiltak som skal gjennomføre for å redusere risikoen.

S=sannsynlighet for at risikofaktor inntreffer

K=konsekvens for vellykket gjennomføring av prosjektet

RF= risikofaktor $R \times F$

1=liten betydning/påvirkning,

5=stor betydning/alvorlig påvirkning

Risikofaktor	S	K	RF	Mottiltak
Næringsaktører/næringslivet kjenner seg ikke igjen i utviklingsanalysen, og ønsker ikke å være med omstillingsprogrammet	4	5	20	<ul style="list-style-type: none"> - Involvering av næringsaktører i analysedelen - Prosjektet må styres av næringslivet - Aktiv informasjon om prosjektet og muligheter til næringsaktører, delta på møter - Bidra til kobling mellom eksisterende utviklingsprosjekter og omstillingsprogrammet - Involverer næringsorganisasjoner i arbeidet - Særskilte møter med næringsaktører i utarbeidelsen av omstillingsplan
Folk oppfatter programmet som unødvendig og «nok et prosjekt/tiltak uten mål og mening»	3	5	15	<ul style="list-style-type: none"> - Interimsstyret/omstillingsstyret bør være ambassadører for omstillingsprosjektet - Informasjon om prosjektet til politikere, næringsliv og publikum - Utarbeide en omstillingsplan som svarer til utfordringene i kommunen/næringslivet - Skape tillitt til programmet og organisasjon
Manglende forankring av prosjektet i kommuneorganisasjon – politisk og administrativt	2	5	10	<ul style="list-style-type: none"> - Informasjon internt i organisasjonen - Skape eierskap i kommunestyret – ved orienteringer og behandling i politiske organer - Orienteringssak i politiske organer - Behandling i kommunestyret
Liten tillitt til omstillingsorganisasjon				<ul style="list-style-type: none"> - Ansette riktig person til ledelse av programmet - Riktig navn og benevnelse av programmet - Besøke og søke om råd fra andre som har gjennomført omstillingsprosjekt.

Risikofaktor	S	K	RF	Mottiltak
				<ul style="list-style-type: none"> - Omstillingsprosjektet bør bli en arena for veiledning og fellesskap/samarbeid - veiledning og fellesskap/samarbeid - Styring av delegeres prosjektet til omstillingsstyret -
Lite ressurser til gjennomføring av strategi- og forandringsfasen	1	5	5	<ul style="list-style-type: none"> - Det avsettes nok ressurser til gjennomføring av denne fasen - Det søkes om eksterne midler fra Innovasjon Norge til
Omstillingsplanen ikke blir godkjent i kommunestyret	2	5	5	<ul style="list-style-type: none"> - Omstillingsplanen behandles 2 ganger i kommunestyret
Vanskelig å rekruttere riktig kompetanse og person som omstillingsleder	3	5	15	<ul style="list-style-type: none"> - Evt . engasjere et rekrutteringsselskap

6. GJENNOMFØRING AV STRATEGI- OG FORANKRINGSFASE

6.1 Hovedaktiviteter

6.1.1 Hovedaktivitet 1 Utviklingsanalyse

Hensikt

Få kunnskap og innsikt om utfordringer og muligheter i Kvæningen

Oppgaver

- Gjennomføre utviklingsanalyse
- Forankre analysen i interimsstyret, formannskap og kommunestyret, næringsaktører og samarbeidspartnere
- Skaffe oversikt over andre aktuelle analyser som er gjort

Resultat

Utviklingsanalyse som kunnskapsgrunnlag for videre satsing innen næringsutvikling,

6.1.2 Hovedaktivitet 2 Utarbeide omstillingsplan

Hensikt

Lage en omstillingsplan og handlingsplan for 1. år som styringsdokument for omstillingsprogrammets gjennomføringsfase.

Oppgaver

- utarbeide plan i forhold til malene fra Innovasjon Norge
- Engasjere ekstern konsulent
- definere visjon, mål og strategier for omstillingsperioden
- velge satsingsområder på bakgrunn og definere tiltak
- lage handlingsplan for 2018.

Resultat

Kommunestyret vedtar en omstillingsplan for hele perioden i mars 2018

6.1.3 Hovedaktivitet 3 Organisering

Hensikt

Etablere en hensiktsmessig omstillingsorganisasjon for gjennomføring av omstillingsprogrammet

Oppgaver

- Omorganisere Kvæningshagen verdde AS til et kommunalt aksjeselskap
- Styret i Kvæningshagen verdde godkjenner kommunens aksjekjøp og inviterer til ekstraordinær generalforsamling
- Generalforsamling endrer på navn og eventuelt endrer på vedtekter
- Generalforsamling oppnevner nytt styre for selskapet, dette styret vil fungere som omstillingsstyre
- Kvæningen kommunestyre gir oppdraget med å gjennomføre omstillingsarbeidet til selskapet
- Gjennomføre INTRO kurs i samarbeid med Innovasjon Norge for styret i januar

Resultat

Kommunestyret gir det kommunale utviklingselskapet for ansvaret for å gjennomføre omstillingsprosjektet.

6.1.4 Hovedaktivitet 4 Ansettelse av omstillingsleder

Hensikt

Rekruttere en kvalifisert og engasjert leder for omstillingsarbeidet

Oppgaver

- Interimsstyre definerer arbeidsoppgaver, kvalifikasjonskrav og
- Engasjere et rekrutteringsselskap
- Det kommunale utviklingselskapet utlyser stilling
- Rekrutteringsprosess,
- Styret ansetter omstillingsleder

Resultat

Omstillingsleder på plass når prosjektet går over i gjennomføringsfasen

6.2 Tids- og ressursplan

Denne viser tidsplan og ressursbruk for de ulike hovedaktivitetene og milepælene i prosjektet

		Sep	okt	nov	des	jan	feb	Mar	Apr	Øko	Ansvarlig
HA 1	Utviklingsanalyse			3.11						216 ' - 50' 20'	Kontrakt med Proneo
HA 2	Utarbeidelse omstillingsplan og handlingsplan					06.2				100 ' 60'	Interimsstyre
	Høringsprosess omstillingsplan						13.3				
	Vedtak omstillingsplan										
HA 3	Interimsstyre leder prosjektet i henhold til prosjektplan							11.04		100 ' 30'	Kvæningen kommune
	Omorganisering av AS				6.12						Kvæningen Kommune
	Utnevning av Omstillingsstyre				20.12						General-forsamling
	Organisering av omstillingsprogram				20.12						Kommune-styret
	INTRO kurs						23.-24.1				10'
HA 4	Stillingsannonse				6.12						Interims-styret
	Utlysning				6.12					20'	AS
	Rekruttering				15.1					30'	Omstillings-styret
	Ansettelse av omstillingsleder						6.02				Omstillings-styret
	Omstillingsleder på plass										

7. ØKONOMI

Formannskapet har i sak 50/17 pkt 3. vedtatt « Strategi- og forankringsfasen gjennomføres innenfor rammen av midler til omstillingsprogrammet, i henhold til vedtak i fylkesrådssak 109/17. Det avsettes kr. 600 000,- til strategi- og forankringsfasen»

Kostnader		Finansiering	
Kostnadsart/	Beløp	Finansieringstype og kilde	Beløp
Honorar konsulenter inkl.	316 000,00	Omstillingsprosjektet	452 500,00
Reiser og opphold	150 000,00	Innovasjon Norge	213 500,00
Møteutgifter	50 000,00		
Lønn kommunen	100 000,00		
Rekruttering	50 000,00		
Sum	666 000,00	Sum	666 000,00

8. KONTRAKTER OG AVTALER

Kvæningen kommune har inngått avtale med Proneo AS for gjennomføring av utviklingsanalyse. Interimsstyret har til hensikt å inngå avtale med Proneo AS for videre engasjement i forbindelse med utarbeidelse av omstillingsplan og handlingsplan for 1. år.

Det vurderes om det skal inngås en kontrakt med ekstern konsulent i forbindelse med rekruttering av omstillingsleder.

Kvæningen kommune har inngått avtale med de private aksjeeierne i Kvæningshagen Verdde AS for kjøp av aksjer.

Utviklingsanalyse
Kvæningen kommune

Verdal, 3. november 2017

Innholdsfortegnelse

1. Sammendrag	4
2. Metode og gjennomføring	5
<i>Kilder</i>	5
<i>Informasjon og forankring</i>	5
3. Bakgrunn for omstillingen i Kvæningen	6
3.1 <i>Kvæningens omstillingsbehov</i>	6
3.2 <i>Om omstillingsarbeid</i>	6
3.3 <i>Omstilling i Kvæningen – mål og ambisjoner</i>	6
4. Kvæningen i et regionalt perspektiv	8
4.1 <i>Om Kvæningen</i>	8
4.2 <i>Næringsutvikling, attraktivitet og vekstkraft</i>	8
4.2.1 <i>Kommune-NM</i>	8
4.2.2 <i>Utdanningsnivå</i>	9
4.3 <i>Befolkningsutvikling og demografi</i>	9
4.4 <i>Syssetting, næringsstruktur og arbeidsledighet</i>	10
4.5 <i>Bo- og arbeidsmarked</i>	10
4.6 <i>Vurdering</i>	11
5. Komparative fortrinn for næringsutvikling i Kvæningen	13
5.1 <i>Produksjonsfaktorer</i>	13
5.1.1 <i>Råstoff og naturressurser</i>	13
5.1.2 <i>Menneskelige ressurser og arbeidskraft</i>	14
5.1.3 <i>Teknologi og kompetanse</i>	14
5.1.4 <i>Kapitaltilgang</i>	14
5.1.5 <i>Nærhet til markeder</i>	14
6. Utviklingsmuligheter rundt eksisterende næringsliv	16
6.1 <i>Næringsmiljø i Kvæningen</i>	16
6.1.1 <i>Industri</i>	16
6.1.2 <i>Handel og tjenesteytende næringer</i>	16
6.1.3 <i>Reiseliv og opplevelsesbaserte næringer</i>	17
6.1.4 <i>Primærnæringer</i>	17
6.1.5 <i>Lokalt nærings samarbeid</i>	18
6.2 <i>Nye næringsmuligheter</i>	18
6.3 <i>Vurderinger</i>	19
7. Kvæningen kommunes rolle som tilrettelegger	21
7.1 <i>Utviklingsbehov i det kommunale servicetilbudet</i>	21
7.2 <i>Kommunal nærings service, næringsbygg og næringsarealer</i>	21
7.3 <i>Utvikling av senterstruktur og kommunikasjoner</i>	22
7.4 <i>Utvikling av en lokal entreprenørskapskultur</i>	22
7.5 <i>Kommunalt omdømme</i>	22

8. Innsatsområder – anbefalinger og prioriteringer	24
<i>Innsatsområde 1 – Opplevelsesnæring</i>	24
<i>Innsatsområde 2 – Attraktivitet</i>	24
<i>Innsatsområde 3 – Utvikling og samarbeid i eksisterende næringsliv</i>	25
Litteraturliste	26
Vedlegg	27
<i>Vedlegg 1. Spørreundersøkelse – spørsmålsstillinger</i>	27
<i>Vedlegg 2. Intervjuguide</i>	28
<i>Vedlegg 3. Oversikt over intervjuobjekter</i>	29
<i>Vedlegg 4. Kvæningen i Kommune-NM</i>	30

1. Sammendrag

Kvæningen kommune har blitt tildelt omstillingsmidler fra Troms fylkeskommune i tre år, med mulighet for forlengelse i tre år til. Bakgrunnen for tildelingen er blant annet en svært høy andel sysselsatte i offentlig sektor (bare 1 av 3 jobber i privat sektor), fallende folketall over mange år og en utfordrende demografi. For å snu trendene skal omstillingsmidlene brukes til å skape arbeidsplasser i privat sektor i Kvæningen og gjøre kommunen mindre avhengig av de offentlige arbeidsplassene.

Denne utviklingsanalysen er utført av Proneo AS på oppdrag fra Kvæningen kommune. Oppdraget har vært å analysere hvilke styrker Kvæningen har for næringsutvikling, hvor utviklingspotensialet for å skape nye arbeidsplasser er størst og gi noen anbefalinger til hvilke strategier Kvæningen bør ha for å få best mulig effekt av midlene. Utviklingsanalysen er en del av kunnskapsgrunnlaget for planverket som skal styre bruken av omstillingsmidlene.

Kvæningen er en kommune rik på naturressurser. Tradisjonelt har primærnæringene stått svært sterkt, med en tradisjon for å kombinere fiskeri og landbruk. Primærnæringen er fortsatt viktig, men antall sysselsatte i næringene har gått vesentlig nedover.

Å utnytte naturressursene til verdiskaping vil bli viktig for Kvæningen også i årene som kommer. Reiselivet blir pekt som en bransje med stort utviklingspotensial i Kvæningen, både med utgangspunkt i kommunens beliggenhet og naturressurser som kan brukes i reiselivssammenheng. Kommunen har også sterk tilstedeværelse av oppdrettsnæringen og denne har blitt stadig viktigere i den lokale verdiskapingen.

Vi tror det eksisterende næringslivet i Kvæningen har et utviklingspotensial. Erfaringsmessig vil et omstillingsprosjekt kunne bidra til å fange opp og utvikle ideer i eksisterende næringsliv som ikke har blitt tatt tak i tidligere. Særlig tror vi tjenesteytende næringer, både som underleverandør til større bedrifter, til hytteeiere i kommunen og som leverandør av produkter og tjenester utenfor kommunen, har utviklingspotensial.

Flere vi har intervjuet peker på at entreprenørskapskulturen i Kvæningen er for svak. Mange er vant til å klare seg selv via egen bedrift, men for få har valgt å satse større og vokse utenfor egen kommune. Dette er noe Kvæningen kommune må ta tak i. Kommunen bør bruke omstillingsprosjektet til å starte på et langsiktig arbeid for å bygge kultur for nyetableringer og næringsmessige satsinger.

Basert på intervjuene, anbefaler vi tre strategier/satsingsområder for omstillingsarbeidet:

- Opplevelsesnæring (herunder blant annet reiseliv, matopplevelser og kulturnæring)
- Attraktivitet (herunder blant annet tilrettelegging for primærnæringer og bistand til gründere)
- Utvikling og samarbeid i eksisterende næringsliv (bransjeuavhengig satsing)

Verdal, 3. november 2017

2. Metode og gjennomføring

Omstillingsprogrammet i Kvæningen kommune ved kommuneadministrasjonen er oppdragsgiver og bestiller for oppdraget med å lage utviklingsanalysen. Proneo AS fikk oppdraget etter en anbudskonkurranse i regi av Innovasjon Norge. Kontaktperson i Kvæningen kommune har vært næringskonsulent Anne Berit Bæhr.

Arbeidet med strategisk utviklingsanalyse har fulgt Innovasjon Norge sin veileder¹ for gjennomføring av strategisk utviklingsanalyse. Arbeidet ble utført i perioden 26. september – 31. oktober 2017.

Arbeidet med utviklingsanalysen er utført som en forstudie, med mål om å utarbeide en utviklingsanalyse for Kvæningen. Analysen skal videre inngå som grunnlag for utarbeidelse av en omstillingsplan for Kvæningen i perioden 2018 – 2020.

Kilder

Utviklingsanalysen er utarbeidet på grunnlag av ulike kilder, hvorav de to viktigste har vært en nettbasert spørreundersøkelse og dybdeintervjuer med 27 personer utført under besøk i Kvæningen 4 – 6. oktober, i tillegg til et par suppleringsintervjuer per Skype/telefon. For en fullstendig liste over intervjuobjekter, se vedlegg 3.

Spørreundersøkelsen ble sendt ut 28. september, med svarfrist 6. oktober. De ca. 150 mottakerne var et utvalg av næringsdrivende, ledere i lag og foreninger og grendelag, kommunepolitikere og offentlig ansatte. Vi mottok i overkant av 40 svar på den nettbaserte spørreundersøkelsen, en svarprosent på 27.

Andre kilder har vært relevante offentlige dokumenter og forskningsartikler, gjengitt i litteraturlisten.

26. oktober ble det avholdt folkemøte i Burfjord, med om lag 55 deltagere. Folkemøtet ble brukt til å informere og innhente relevant informasjon til utviklingsanalysen.

Informasjon og forankring

I hele strategi- og forankringsfasen som er perioden frem til omstillingsarbeidet er over i ordinær drift skal informasjon og forankring til relevante aktører prioriteres. Både spørreundersøkelsen og dybdeintervjuene har blitt brukt til å informere og forankre omstillingsarbeidet i Kvæningen i lokalsamfunnet. Også folkemøtet har vært en viktig informasjonskanal i denne fasen av omstillingsarbeidet.

¹ <http://www.innovasjonnorge.no/no/regional-omstilling/verktoy/utviklingsanalyse/>

3. Bakgrunn for omstillingen i Kvæningen

3.1 Kvæningens omstillingsbehov

Omstillingsmidlene til Kvæningen kommune kommer som følge av flere negative utviklingstrekk i kommunen.

Hentet fra oppdragets konkurransegrunnlag: «Troms fylkeskommune oppsummerer i Konsekvensanalysen for Kvæningen kommune fra mars 2017 at hovedutfordringen i Kvæningen er en stor offentlig sektor som sysselsetter en veldig stor andel av befolkningen, og at det er få store bedrifter i privat sektor som kan fungere som drivere for næringsutvikling. Sysselsettingen totalt i kommunen har gått ned de siste ti årene (ca. 11,5%) og naturbaserte næringer har allerede opplevd en sterk nedgang (i 2013). Troms fylkeskommune understreker at det være viktig at kommunen bidrar til å tilrettelegge for vekst og nyetablering i privat sektor.»

I tillegg har Kvæningen kommune opplevd kontinuerlig befolkningsnedgang, og dette i sum gjør at Troms fylkeskommune har bevilget omstillingsmidler til Kvæningen kommune.

3.2 Om omstillingsarbeid

Lars Kobro, Knut Vareide (begge Telemarksforskning) og Morten Hatling (SINTEF) laget rapporten Suksessrike distriktskommuner². Rapporten oppsummerer en studie av 15 distriktskommuner og hva som skaper vekst og utvikling i norske distriktskommuner. Denne rapporten er noe av det forskningsmessige grunnlaget for omstillingsprosjekter. I rapporten har man definert utvikling som en sum av tre dimensjoner: næringsattraktivitet, bostedsattraktivitet og besøksattraktivitet. Disse tre faktorene spiller alle inn for et steds utvikling og man må oppnå suksess innenfor en eller flere av disse aspektene for å oppnå utvikling og vekst.

Å få tildelt omstillingsmidler betyr i praksis at det skal gjøres en ekstraordinær innsats for næringsutvikling i en tidsbegrenset periode, for Kvæningen i første omgang i tre år. Midlene skal brukes til å skape vekst i privat næringsliv og på den måten oppnå noen samfunnsmessige effekter som bedre demografi og folketallsutvikling. Selv om prosjektet skal komme næringslivet til gode, er det Kvæningen kommune som eier og er ansvarlig for resultatene i prosjektet. Omstillingsprosjektet er et forsøk på å øke Kvæningens næringsattraktivitet, og på den måten skape utvikling. Det er likevel viktig at man også understøtter omstillingsarbeidet ved å forsøke og øke Kvæningen sin bosteds- og besøksattraktivitet.

Omstillingsmidlene skal brukes til bedriftsinterne utviklingsprosjekter, samarbeidsprosjekter og tilretteleggingsprosjekter i tidlig fase. Bedriftene søker omstillingsorganisasjonen om tilskudd til sine utviklingsprosjekter. Prosjektene skal organiseres etter Innovasjon Norges PLP-mal.

3.3 Omstilling i Kvæningen – mål og ambisjoner

Troms fylkeskommune har bevilget tre millioner kroner per år i en treårsperiode. I tillegg skal Kvæningen kommune stille med en million kroner årlig i samme periode, slik at total ramme for omstillingsarbeidet blir fire millioner kroner per år i treårsperioden. Troms fylkeskommune har mulighet til å forlenge sin bevilgningsperiode med tre år, slik at total tidsramme på omstillingsarbeidet kan bli inntil seks år.

² TF-rapport 303-2012, «Suksessrike distriktskommuner»

Den økonomiske rammen for prosjektet bør danne grunnlag for hvilke ambisjoner og forventninger man kan ha for omstillingsarbeidet. Midlene skal i henhold til Innovasjon Norges regler³ brukes til å utvikle bedriftsrettede prosjekter i tidlig fase, og skal ikke brukes til investeringer eller til ordinære, kommunale driftsoppgaver.

For å få til et vellykket omstillingsprosjekt, er det etter vårt syn viktig at man i Kvæningen klarer å bli omforente om hvilke mål og ambisjoner man skal ha for omstillingsarbeidet, at forventningene til omstillingsarbeidet blir avklarte og forankret i lokalmiljøet og at man sørger for at mål og ambisjoner står i samsvar med de tildelte midlene for arbeidet.

Som vist i Troms fylkeskommunes konsekvensutredning, er hovedbegrunnelsen for tildelingen av omstillingsmidler til Kvæningen at om lag 2/3 av de sysselsatte i Kvæningen jobber i offentlig sektor. Å øke den private sysselsettingen i kommunen bør derfor være en naturlig del av målet for Kvæningens omstillingsarbeid. Basert på vår erfaring fra andre omstillingsområder, vil sysselsettingsmålet for omstillingsarbeidet i Kvæningen typisk ligge på mellom 15 og 30 arbeidsplasser i treårsperioden.

³ <http://www.innovasjon Norge.no/no/regional-omstilling>

4. Kvæningen i et regionalt perspektiv

Dette kapitlet forsøker å sette Kvæningen som samfunn i et større, regionalt perspektiv. Troms fylkeskommunes konsekvensutredning presenterer mange av de viktigste statistikkene for Kvæningen på en god måte. Vi ønsker ikke å gjengi alle disse tallene i utviklingsanalysen, men vil presentere noen av de aller viktigste nøkkeltallene for at utviklingsanalysen kan leses som et selvstendig dokument. For videre fordyping i statistikk og tall om Kvæningen, henviser vi til konsekvensutredningen.

4.1 Om Kvæningen

Kvæningen er den nordligste kommunen i Troms fylke. Nabokommuner er finnmarkskommunene Loppa i nord, Alta og Kautokeino i øst og tromskommunene Skjervøy og Nordreisa i vest.

Kommunen har et totalt landareal på 2 109 km² og hadde per 1.januar 2017 1 233 innbyggere. Kommunesenteret i Kvæningen er Burfjord.

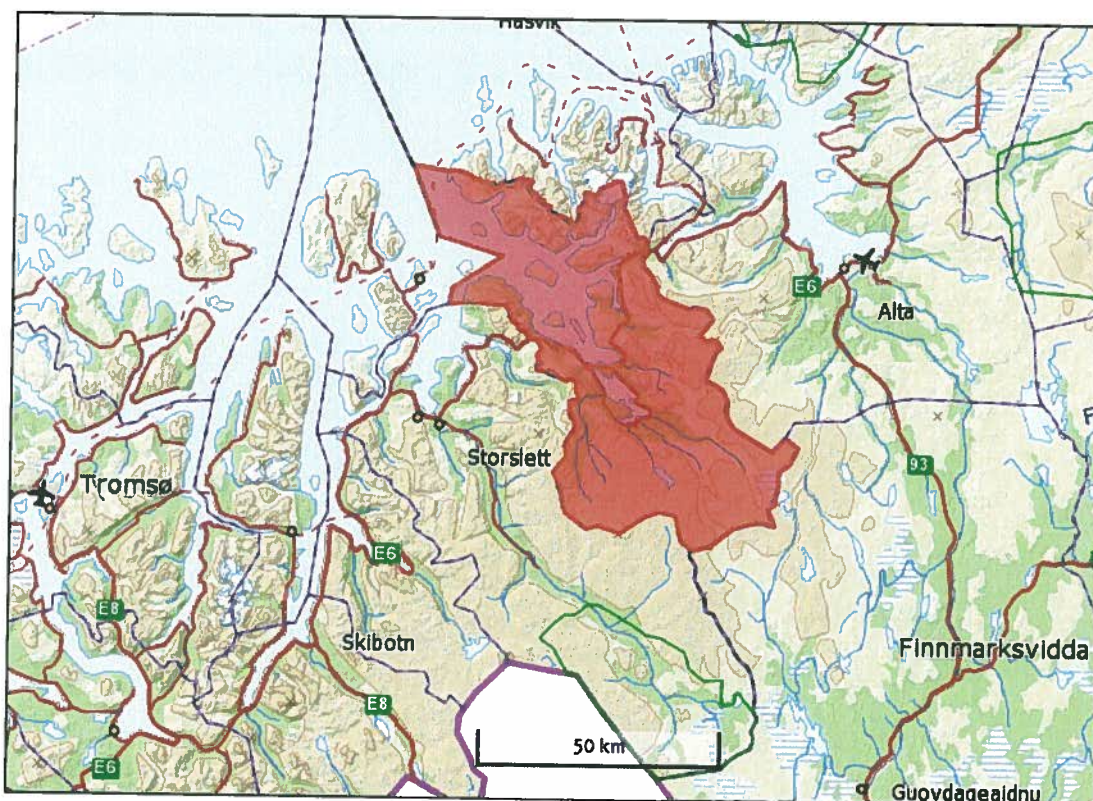

Fig. 1 Kvæningen kommunes areal. Kilde: Statens kartverk

4.2 Næringsutvikling, attraktivitet og vekstkraft

4.2.1 Kommune-NM

NHO gjennomfører hvert år kommune-NM, der landets (per oktober 2017) 426 kommuner blir rangert etter noen vektede offentlige statistikker. I kommune-NM 2017 ble Kvæningen rangert som nummer 405 i Norge og nummer 18 (av 24) i Troms. En fullstendig liste over Kvæningens plassering i kommune-NM 2017 finnes i vedlegg 4.

Kvæningen scorer relativt sett dårligst i kategoriene som går på kommunal økonomi, privat næringsliv og arbeidsmarked.

Rangeringen fra NHO er ingen fasit over tilstanden i en kommune, men at Kvæningen scorer såpass lavt, særlig i kategoriene privat næringsliv og arbeidsmarked, bekrefter de utfordringene som konsekvensutredningen peker på.

4.2.2 Utdanningsnivå

Utdanningsnivået i Kvæningen er relativt lavt, både sammenlignet med landsgjennomsnittet og sammenlignet med resten av Troms.

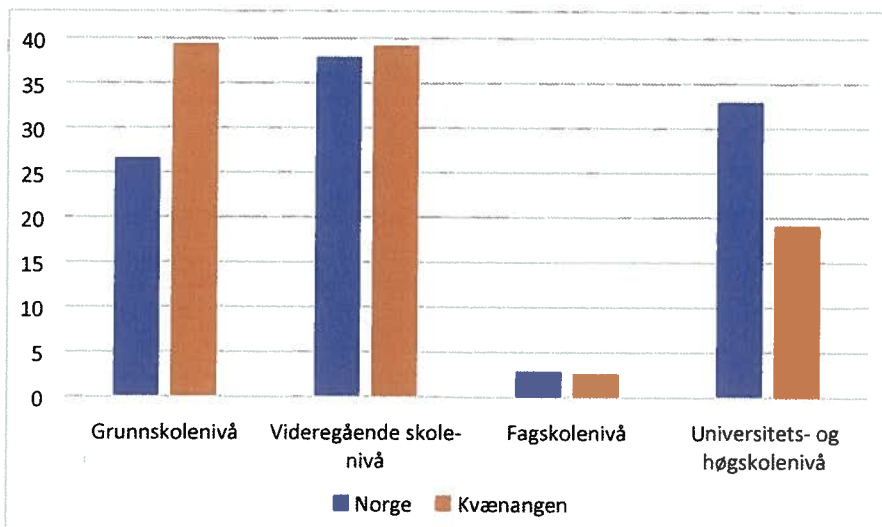

Fig. 2 Utdanningsnivå i Norge og Kvæningen

Figuren viser høyeste utdanningsnivå for befolkningen i Kvæningen, sammenlignet med landsgjennomsnittet. Andelen med høyere utdanning er under 20% i Kvæningen mot et landsgjennomsnitt på over 30%. For andelen med videregående skole som høyeste utdanning ligger Kvæningen omtrent likt med landsgjennomsnittet, mens andelen som har grunnskole som høyeste utdanningsnivå er vesentlig høyere enn landsgjennomsnittet.

Det private næringslivet i Kvæningen er i stor grad praktisk rettet og det lave formelle utdanningsnivået kan derfor sees på som en naturlig konsekvens av hvilken kompetanse næringslivet trenger. Samtidig påpekes det av mange at det praktiske, uformelle kompetansenivået er høyt i kommunen, men at det ikke blir gjenspeilet i offentlige statistikker. En stor del av de i Kvæningen som har tatt høyere utdanning jobber i kommunen.

4.3 Befolkningsutvikling og demografi

Befolkningsutviklingen i Kvæningen har vært nedadgående mer eller mindre kontinuerlig siden starten på 1950-tallet, da Kvæningen hadde om lag 2500 innbyggere.

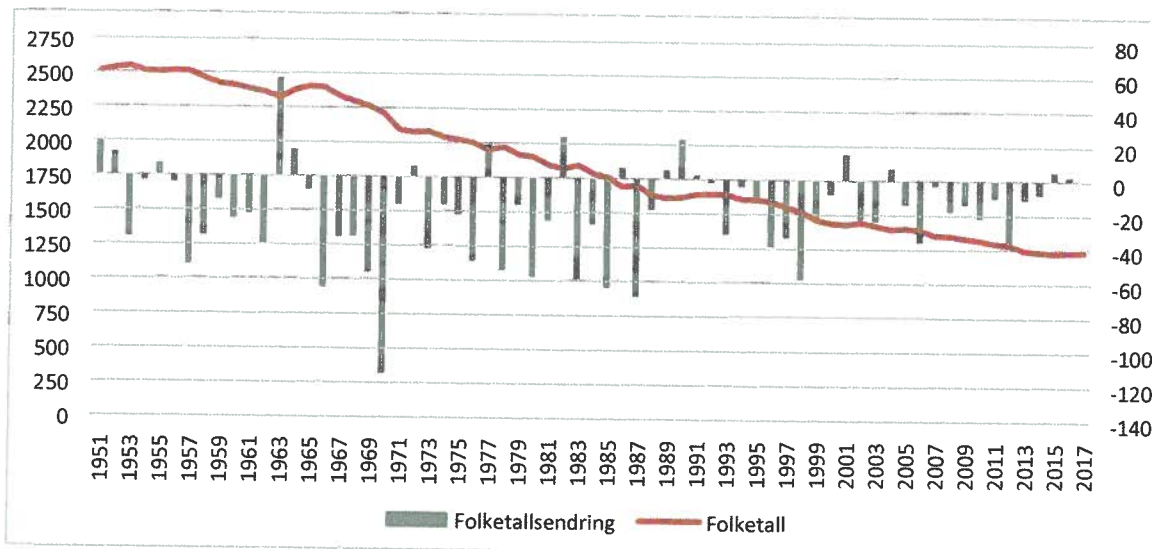

Fig. 3 Befolningsutviklingen i Kvæningen. Kilde: SSB

Den oransje linja viser folketallet i Kvæningen per 1. januar hvert år. De grå søylene viser årlig befolkningsendring, målt i netto endring per år (vist på høyre y-akse). Som figuren viser, har det vært folketallsnedgang de aller fleste årene siden 1950-tallet. De siste årene har folketallet stabilisert seg.

SSBs folketallsprognoser spår også en videre folketallsnedgang i Kvæningen og at innbyggertallet vil falle under 1200 i løpet av kommende tiårsperiode.

Den demografiske situasjonen i kommunen er utfordrende, med en stadig større andel eldre i kommunen. Det vil bli stadig flere å «forsørge» for de i Kvæningen i arbeidspåre, samtidig som tilgangen på arbeidskraft vil gå nedover.

4.4 Sysselsetting, næringsstruktur og arbeidsledighet

Konsekvensutredning peker på noen av de viktigste utviklingstrekkene innenfor sysselsetting for Kvæningen kommune.

Antallet sysselsatte i kommunen har gått ned med over 10% de siste ti årene. Særlig dramatisk har nedgangen vært innenfor primærnæringene. To av tre som jobber i Kvæningen, jobber innenfor offentlig sektor (primært Kvæningen kommune). Dette gjør at hele lokalsamfunnet er ekstra sårbart for trangere økonomiske budsjetter og nedskjæringer i kommunens arbeidsstokk.

I følge NAV, var antall registrert arbeidsledige i Kvæningen på 2,5% i september 2017. Dette er akkurat på landsgjennomsnittet, men noe høyere enn gjennomsnittet for Troms fylke, som er på 1,7%. Dette tallet har vært vedvarende lavt for Kvæningen de siste årene og det fremstår som at det ikke er noen store arbeidsledighetsutfordringer i kommunen.

4.5 Bo- og arbeidsmarked

Som beskrevet i kapittel 4.1, er Kvæningen den nordligste kommunen i Troms, med tett integrasjon også nabokommuner i Finnmark, særlig Alta. Under intervjuene fremhevet flere at Kvæningen har vært og er en egen bo- og arbeidsmarkedsregion. Samtidig viser statistikkene (hentet fra SSB) at om lag 150 pendler ut av kommunene, mens 50 pendler inn i kommunen. Arbeidsmarkedsintegrasjonen ligger på medianen for kommunene i Troms fylke.

Pendletallene har vært stabile de siste ti årene. Noe av denne pendlingen ut av kommunen er studenter som tar seg deltidsjobb på studiestedet, men i stor grad foregår pendlingen til Alta, Tromsø og Nordreisa. Pendlingen inn til kommunen kommer fra Alta og Nordreisa. For å reise mellom Nordreisa og Kvæningen må man kjøre over Kvæangsfjellet, noe som kan være en utfordring vinterstid. Veien er mye stengt på grunn av vær i vinterhalvåret og dette vanskeliggjør tettere bo- og arbeidsmarkedsintegrering mellom disse kommunene.

Særlig arbeidsmarkedsintegrasjonen til Alta fremstår som viktig. E6 mellom Alta og Kvæningen har blitt og holder på å bli vesentlig oppgradert, noe som trolig vil knytte kommunene enda tettere sammen. I tillegg ligger ny tunnel under Kvæangsfjellet inne som prioritert tiltak i Nasjonal transportplan 2018-2029. Dersom dette tiltaket blir realisert, vil Kvæningen også komme tettere på resten av Troms.

Kvæningen er også en betydelig hyttekommune, med over nesten 400 registrerte fritidsboliger i kommunen. En stor andel av de som eier fritidsbolig i Kvæningen, bor til daglig i Alta.

En gruppe som ikke vises i de offisielle bo- og arbeidsmarkedsstatistikkene er de om lag 400 reindriftseierne som driver gjestenæring i Kvæningen i sommerhalvåret. Disse har sommerbeitet sitt i Kvæningen og bor og jobber i denne perioden i kommunen, men er registrert i andre kommuner enn Kvæningen.

4.6 Vurdering

Statistikkene for Kvæningen er gjennomgående negative og viser et samfunn med utviklingsutfordringer i årene som kommer. Samtidig er ikke statistikken vesentlig forskjellig fra andre distriktskommuner av samme størrelse. Særlig i mange små distriktskommuner langs kysten av Troms og Finnmark ser man tilsvarende utviklingstrekk som i Kvæningen. Dette tyder på at utviklingen man ser i Kvæningen er en del av en større nasjonal trend snarere enn en lokal utfordring.

Antallet sysselsatte har blitt drastisk redusert i Kvæningen de siste ti årene, samtidig som arbeidsledigheten har vært lav. Forklaringen på dette må være at folk i yrkesaktiv flytter ut av kommunen og at andelen pensjonister dermed øker. Pendlemulighetene finnes, særlig til Alta og Nordreisa, men tradisjonelt har Kvæningen vært en egen bo- og arbeidsmarkedsregion. Dette er med på å forsterke sårbarheten. SSBs framskrivninger tilsier ytterligere nedgang i antall sysselsatte i Kvæningen frem mot 2025 og dette vil føre til ytterligere folketallsnedgang dersom man ikke klarer å kompensere med økt pendling.

Bedre veistandard langs E6 gir både større muligheter for pendling til og fra Kvæningen, og et større, naturlig geografisk nedslagsfelt for lokale bedrifter i kommunen. Ved å knytte seg tettere på nabokommunene vil man kunne kompensere for noe av den forventede nedgangen i sysselsettingen i kommunen. Kvæningen fremstår som stadig mer integrert med nabobyen i nord, Alta. Å dra enda større nytte av den positive utviklingen som har vært i Alta, fremstår som en stor, generell mulighet for Kvæningen.

Vi ønsker ikke å legge veldig vekt på de negative statistikkene i utviklingsanalysen, primært fordi at denne analysen skal peke på utviklingsmuligheter snarere enn å grave seg ned i negative statistikker. At Kvæningen er en del av en større regional trend, gjør at utfordringene kommunen står overfor er mer komplekse og mer utfordrende enn om Kvæningens problemer hadde vært utelukkende lokale.

Samtidig er troen på at denne trenden lar seg motvirke ved hjelp av lokal skaperkraft hele grunnlaget for et omstillingsarbeid og en utviklingsanalyse. Intervjuobjektene vi har snakket med har større framtidstro for Kvæningen-samfunnet enn det bildet konsekvensutredningen og annen offentlig statistikk skulle tilsa. Å være optimistisk og å ha engasjement for eget hjemsted, er positivt for et omstillingsarbeid som på mange måter kan sees på som en samfunnsdugnad.

5. Komparative fortrinn for næringsutvikling i Kvæningen

5.1 Produksjonsfaktorer

5.1.1 Råstoff og naturressurser

Kvæningen har tradisjonelt vært en stor fiskerikommune. Antallet fiskere er redusert vesentlig i Kvæningen de siste tiårene. I stor grad skyldes dette strukturendringer i fiskeribransjen, men flere av intervjuobjektene påpeker også at fiskemengdene i de indre delen av Kvæningen har gått noe ned. I de ytre delene av Kvæningen opplyses det om svært store fangster de siste årene og fiskeressursene i Kvæningen fremstår derfor som et stort fortrinn for kommunen totalt sett. Tradisjonelt er det fangst av torsk som har vært den viktigste fangstkilden, men det finnes også andre, økonomisk lønnsomme arter i kommunen. Tilgangen på villfisk oppleves som et konkurransefortrinn for næringsutvikling i Kvæningen, men det er en utfordring for kommunen at de største fiskebestandene finnes i ytterdelen av Kvæningen. Det gjør det minst like praktisk for de aktive fiskerne å bo i en nabokommune som i Kvæningen.

På grunn av næringstilgangen i sjøen i Kvæningen, god gjennomstrømming av sjøvann og lune værforhold, har det også blitt etablert flere oppdrettsanlegg i kommunen. Per i dag er det 5 aktive oppdrettsanlegg i kommunen. MTB (maksimalt tillatt biomasse) for Kvæningen er nådd, og deler av kommunen er vernet/fritatt for oppdrett, blant annet på grunn av fiskeri og hensynet til villaks. Potensialet for mer oppdrett i kommunen er likevel til stede dersom man klarer å løse utfordringene bransjen står overfor og kommunen åpner opp nye arealer eller MTB blir økt.

Kvæningen har også mye turistvennlig natur. Enkelte aktører bruker tilgangen på fisk som en attraksjon og tilbyr muligheter for fisketurisme. God tilgang på fisk oppleves som eksotisk, særlig i et kontinentalt perspektiv, og er en salgbar turistattraksjon.

Kvæningen har også fjellområder som fremstår som attraktive i et reiselivsperspektiv. Lyngsalpene er blitt en merkevare innenfor skiturisme og Kvæningen har fjellområder som bør kunne ha potensial til å utvikles til å bli tilsvarende merkevarer. Den forholdsvis tilgjengelige Øksfjordjøkelen, en av svært få isbreer som kalver direkte i sjø, har også potensial til å bli en mer kjent attraksjon enn den er i dag.

Det ligger også muligheter for mer snøscooterturisme med utgangspunkt i Kvæningen. Man har med dagens snøscooterløyper, og eventuelt tilrettelegging av flere løyper, mulighet til å koble seg på scooterløyper i Alta fra Kvæningen.⁴

Kvæningen har også store beiteressurser tilgjengelig. Svært mange reineiere i Finnmark har sommerbeitet sitt i kommunen. I tillegg finnes det store fjellarealer som bør være mulig å utnytte til annen type matproduksjon.

Tidligere har det vært gruvedrift flere steder i Kvæningen. Det undersøkes for tiden om det finnes drivverdige forekomster i Kvæningen som kan gi ny verdiskaping til kommunen. Kvæningen fremstår som en kommune rikt på mineraler, men all erfaring viser at det er ofte en lang vei fra å finne forekomster til å kunne sette i gang utvinning av mineralene. Mineralforekomstene fremstår derfor som et fortrinn for kommunen, men vil trolig først og fremst være et fortrinn på lang sikt og ikke gi vesentlige ringvirkninger i omstillingsperioden.

⁴ www.snoscooterloyper.no

5.1.2 Menneskelige ressurser og arbeidskraft

Flere intervjuobjekter påpeker at både eksisterende og utflyttede kvænavngsværing er svært hjemkjære og lojale til hjemkommunen. Det er en generell oppfatning i lokalsamfunnet om at dersom man klarer å skape nye arbeidsplasser, vil utflyttede kvænavngsværing være interessert i å ta disse jobbene og flytte hjem. Denne situasjonen gjør at tilgangen på arbeidskraft i kommunen kan være større enn statistikken for antall sysselsatte i Kvænavngen viser.

Det finnes i underkant av 400 fritidsboliger (kilde: SSB) i Kvænavngen. Det er en gjennomgående holdning blant intervjuobjektene om at mange av hytteeierne bruker mye tid i Kvænavngen, men at få av hytteeierne engasjerer seg i lokalmiljøet. Det finnes trolig mye kompetanse, erfaring og nettverk blant disse hytteeierne som kan komme Kvænavngen til gode.

Mange reindriftseiere fra Finnmark har også sommerbosted i Kvænavngen. Dette er en gruppe som tilsynelatende er lite involvert i næringsutviklingen i Kvænavngen i dag. Det blir arrangert en fotballturnering, Verddeturneringen, i juli hvert år. Verdde er navn på en gammel tradisjon som går ut på å bytte varer og tjenester mellom fastboende og reindriftssamer og turneringen skal være et moderne tilsvar til denne tradisjonen og bidra til å få fastboende og reindriftsaktører til å møtes. Historien Kvænavngen har, med både reindriftssamer, fastboende sjøsamer og en kvensk minoritet, er spennende også i et næringsutviklingsperspektiv. Denne kulturhistorien fremstår som et næringsmessig fortrinn for Kvænavngen.

5.1.3 Teknologi og kompetanse

Mangesyleri har stått og står fremdeles sterkt i Kvænavngen. Tradisjonelt har man måttet drive med flere forskjellige næringer for å livberge seg og dette preger næringslivet i kommunen også i dag. Det formelle utdanningsnivået i Kvænavngen ligger under landsgjennomsnittet og en stor andel av de som har høyere utdanning i Kvænavngen jobber i kommunen.

Havbruksnæringen blir stadig mer spesialisert og næringen blir stadig mer kompetansekrevene. Næringen har vært tilstede i Kvænavngen i mange år og det er grunn til å tro at kompetansenivået innenfor havbruk derfor er stort blant mange sysselsatte.

5.1.4 Kapitaltilgang

Lokal tilgang på kapital fremstår ikke som noen åpenbar konkurransefordel for Kvænavngen. Samtidig vil kapitalinnhenting være fullt mulig også i små samfunn som Kvænavngen dersom prosjektene fremstår som lønnsomme nok. Både kapital utenfra og lokal folkefinansiering er mulige modeller for større, lokale prosjekter. Erfaringsmessig finnes det ofte mer lokal kapital tilgjengelig til gode prosjekter enn det man i utgangspunktet skulle tro.

Havbruksnæringen har også en sterk tilstedeværelse i Kvænavngen i dag. Dette er en bransje med god tilgang på kapital til lønnsomme prosjekter og tilstedeværelsen bør i kapitalsammenheng være en styrke for Kvænavngen.

5.1.5 Nærhet til markeder

Kvænavngen har på mange måter en svært sentral beliggenhet og nærheten til reiselivsmarkedet fremstår som svært god. E6 går gjennom Kvænavngen og særlig i sommerhalvåret er det stor gjennomgangstrafikk i kommunen. Kvænavngen er også et reisemål som er lett tilgjengelig med fly. Det ligger lett tilgjengelige flyplasser både i Alta og Sørkjosen, noe som gjør at reiseavstanden til Kvænavngen fra store deler av landet oppfattes som rimelig.

Fra Burfjord til Nordkapp-platået er det om lag fem timers kjøring (kilde: Google Maps). Dette gjør at Kvæningen kan være et naturlig sted for stopp og overnatting enten på vei til eller fra Nordkapp. I juli 2017 var det rekordhøyt antall besøkende på platået, over 90 000⁵. Dette gjør at totalt for 2017 venter man mellom 250 000 og 300 000 besøkende på platået. I tillegg ser vi at også for andre deler av Troms, eksempelvis Tromsø og Senja, har reiselivsveksten vært stor de siste årene.

Dette gir et stort verdiskapingspotensial også for Kvæningen. I seg selv kan markedsføring som et stoppested til Nordkapp, være en måte å utvikle Kvæningen og Nord-Troms som destinasjon. Både å bygge mer overnattingskapasitet og å tilby tilleggsattraksjoner til de reisende (eksempelvis Øksfjordjøkelen eller fisketurisme) vil trolig være med å bygge både Nordkapp og Kvæningen som reisemål.

Kvæningen ligger i nærheten av Alta. Alta har vært i stor vekst over lang tid og er blitt en av vekstmotorene i Nord-Norge. Med ny veiforbindelse vil reisetiden mellom Alta og Burfjord være på om lag en time. Mange fra Alta har fritidsboliger i Kvæningen og flere Alta-firmaer leverer varer og tjenester til Kvæningen, men nærheten kan også brukes til å eksportere produkter og tjenester fra Kvæningen til Alta. Dette blir i svært liten grad gjort i dag.

Den digitale infrastrukturen blir stadig bedre og muliggjør mer stedsuavhengig arbeid. Dette betyr i praksis at stadig flere i prinsippet kan sitte hvor som helst og jobbe, uavhengig av hvor arbeidstakeren har hovedkontor. Dette gir muligheter også for samfunn som Kvæningen, som blir stadig tettere koblet til resten av verden.

⁵ <http://www.radionordkapp.no/nyheter/3666/rekordbesok-i-juli-pa-nordkapp-plataet/>

6. Utviklingsmuligheter rundt eksisterende næringsliv

6.1 Næringsmiljø i Kvæningen

6.1.1 Industri

Det er lite industri og industrikultur i Kvæningen. Den industrien som er og har vært, har i svært stor grad vært tilknyttet fiskeri og/eller havbruksnæringen. Tilstedeværelsen fra disse bransjene i Kvæningen i dag, muliggjør utvikling og oppbygging av leverandørindustri til sjømatnæring i omstillingsperioden.

Marine Harvest eier et lakseslakteri i Kvæningen. Slakteriet er med på å bygge erfaring og kompetanse innenfor næringsmiddelproduksjon i kommunen. Marine Harvest er den desidert største private sysselsetteren i Kvæningen og havbruksnæringen er den viktigste industrien i kommunen.

Kvæningen har også en vesentlig kraftverksproduksjon, forvaltet av aksjeselskapet Kvæningen Kraftverk AS. På grunn av effektivisering har antall sysselsatte også i kraftverksbransjen blitt redusert de siste tiårene, men bransjen skaper store verdier og bør kunne gi utviklingsmuligheter lokalt. Kvæningen kommune eier 8% av Ymber AS, som igjen eier 66% av Kvæningen Kraftverk AS. Den direkte påvirkningskraften Kvæningen kommune har på de lokale kraftverkene er derfor begrenset, men å ha kraftverk i kommunen fremstår likevel som en fordel for næringsutviklingen.

6.1.2 Handel og tjenesteytende næringer

Det finnes noe handel og tjenesteytende næringer i Kvæningen. Blant annet finnes det tre dagligvareforretninger, flere bensinstasjoner, en byggvareforretning og flere anleggs- og snekkerbedrifter i kommunen.

Mange handels- og tjenesteytende bedrifter er lokalisert i Burfjord, i tillegg til flere bedrifter langs E6 i andre deler av kommunen.

Handelsbedriftene i Kvæningen opplyser om at både gjennomgangstrafikken og fritidsboligeierne i kommunen er svært viktig for å sikre omsetning og lønnsomhet.

En studie gjort av Lierne kommune⁶ i 2012 viser at hytteeierne i den kommunen i gjennomsnitt kjøpte varer og tjenester i hyttekommunen for 14 000,- per år. Over 50% av denne omsetningen var tjenester som vedlikehold, tilsyn osv. Det har ikke blitt gjort en tilsvarende studie for Kvæningen, men dette indikerer likevel at potensialet for tjenesteytende næringer rettet mot fritidsboligeierne i kommunen bør være vesentlig.

Flere intervjuobjekter påpeker også at det har vært vanskelig å bygge tjenesteytende næringer med bakgrunn i hjemmemarkedet fordi innbyggerne i Kvæningen i stor grad er vant til å klare seg selv og det er liten kultur for å kjøpe tjenester. Samtidig peker også mange på at trenden med mer utstrakt bruk av tjenestekjøp, eksempelvis snekkertjenester til oppussing, er i ferd med å komme også til Kvæningen. Dette kan gi et større hjemmemarked for tjenesteytende bedrifter og gi flere arbeidsplasser i dette segmentet i årene som kommer.

Marine Harvest som eier oppdrettsanleggene i Kvæningen kjøper en del varer og tjenester lokalt og danner dermed grobunn for annet næringsliv i kommunen. Å ha en såpass stor og profesjonell aktør tungt til stede i kommunen gir økte muligheter for salg av tjenester fra annet næringsliv, samtidig vil

⁶ TFoU-rapport 2012:13 «Økonomiske effekter av hytteturisme i Lierne»

store aktører som Marine Harvest kreve en mer profesjonell tilnærming til salg av tjenester enn det eksempelvis mange privatpersoner gjør. Dette gjør også at det lokale næringslivet som ønsker å levere til havbruksnæringen må levere tjenester av høy kvalitet.

6.1.3 Reiseliv og opplevelsesbaserte næringer

Reiselivet i Kvæningen har et stort potensial, blant annet med utgangspunkt i det som blir beskrevet i kapittel 5.1.5. I dag er reiselivsaktørene i Kvæningen få, små og spredte. Mange av aktørene med uttalte vekstambisjoner er i oppstartsfasen. Det mangler en samlende reiselivsmotor i kommunen.

Det finnes flere initiativ som søker å bygge Kvæningen som destinasjon, både fisketurisme, opplevelsesturisme knyttet til Øksfjordjøkelen og andre potensielle attraksjoner i Kvæningen. Basert på kundepotensialet i gjennomgangstrafikken og den generelle økningen i nordnorsk reiseliv, anses dette som et område med stort utviklingspotensial.

Å videreutvikle de aktørene som finnes i kommunen og bygge sterkere enheter med helårsdrift og fulltidsarbeidsplasser, må være et mål for omstillingsarbeidet.

For liten overnattingskapasitet blir pekt på som et hinder for reiselivsutviklingen i Kvæningen. Det er også behov for flere naturlige stoppesteder, typisk serveringssteder og toalettfasiliteter, for å få en større del av gjennomgangstrafikken til å legge igjen penger i kommunen.

I dag er mye av reiselivet og verdiskapingen fra turisme i Kvæningen basert på sommersesongen, særlig fordi det er større gjennomgangstrafikk og enklere å treffe turistene i sommerhalvåret. For at aktørene i Kvæningen skal lykkes med å bli helårsbedrifter, må det også utvikles tilbud til turistene i vinterhalvåret. Det finnes mange attraksjoner å spille på i Kvæningen også i vinterhalvåret. Nisjer som fiske, inkludert sjøfiske, skikjøring og snøscooterkjøring pekes på som mulige reiselivsattraksjoner i vinterhalvåret.

Dagens snøscooterløyper muliggjør å koble seg på løyper i Alta kommune. Så vidt vi kan se, finnes det ikke påkoblingsmuligheter til Kautokeino eller andre kommuner i Finnmark. Å lage et så sammenhengende løypenett som mulig, vil være en åpenbar styrke både for Kvæningen og for regionen som helhet, og det muliggjør en komplementær vinterturisme som spiller på de ulike styrkene kystkommunen Kvæningen har samtidig som man kan utnytte innlandsattraksjonene i eksempelvis Kautokeino. Å gjøre en politisk jobb for å få et større og mer sammenhengende løypenett kan derfor være en potensiell mulighet for reiselivet i Kvæningen.

6.1.4 Primærnæringer

Kvæningen har tradisjonelt vært en primærnæringskommune og «fiskarbonden» har lange tradisjoner i kommunen. Primærnæringene står fremdeles sterkt i Kvæningen og selv om antall sysselsatte i primærnæringene har blitt sterkt redusert, står jordbruk og fiskeri for viktig verdiskaping i kommunen.

Foredling og småskalaproduksjon finnes i Kvæningen i dag, men i begrenset omfang. Å løfte de eksisterende aktørene eller bidra til å bygge nye aktører bør det ligge et stort potensial i, både som verdiskapere i seg selv, men også som understøttere til reiselivsnæringen. Foredling av både kjøtt, primært lam, og villfisk med utgangspunkt i eksisterende produksjon kan være et potensielt utviklingsområde for Kvæningen.

Kvæningen kommune har allerede fått midler til et prosjekt som skal kartlegge mulighetene i landbruket i Kvæningen og bidra til at man legger til rette for å styrke landbruksnæringen i

kommunen. Dette er arbeid som kan understøtte et omstillingsprosjekt eventuelle satsing på foredling og disse prosjektene er godt egnet til å gå i parallell.

Mange reindriftsaktører fra Finnmark har sommerbeitet sitt i Kvæningen. Dette gir verdiskaping i lokalmiljøet, særlig i handelsnæringen. Likevel kan det ligge utviklingsmuligheter for Kvæningens del knyttet til denne tilstedeværelsen. Kvæningen kommune har begynt med dialogmøter med reindriftsnæringen både for å minske konfliktnivået knyttet til arealdisponeringer og for å kunne få til mer lokal verdiskaping knyttet til reindriftsnæringen i kommunen.

Selv om omstillingsmidlene ikke kan brukes til direkte investeringer i fiskeribransjen eller prosjekter som dekkes av jordbruksavtalen, kan man bruke omstillingsmidler på fellestiltak som legger til rette for flere primærnæringsaktører i kommunen. Dette kan eksempelvis være infrastrukturtiltak eller kompetansehevende tiltak. Flere, både i intervjuene og i folkemøtet, mener slike fellestiltak vil være med på å løse ut et uutnyttet potensial også i de tradisjonelle primærnæringene i kommunen.

6.1.5 Lokalt nærings samarbeid

Det eksisterer en næringsforening i Kvæningen, men denne fremstår som inaktiv per høsten 2017. En aktiv næringsforening er ingen forutsetning for suksess i et omstillingsarbeid, men kan ofte fungere som en viktig medspiller til omstillingsorganisasjonen.

Det er også få formaliserte samarbeid eller sammenslåtte bedrifter i Kvæningen. Næringsmiljøet er lite og oversiktlig og bruk av uformelt ad hoc-samarbeid mellom bedriftene foregår i enkelte tilfeller. Bedriftene opererer likevel i stor grad på egen hånd og tar markedsandeler ut fra egen kapasitet og egne markedsstrategier. Tidligere har det vært forsøk på å få til mer formaliserte samarbeidsstrukturer uten at man har lyktes i dette arbeidet. Slike forsøk bør likevel igangsettes i omstillingsprosjektet.

6.2 Nye næringsmuligheter

Det finnes flere næringsmuligheter i Kvæningen i bransjer som er mangelfulle eller bare delvis til stede i kommunen i dag.

Marine Harvest opplyser om at de kjøper en del tjenester og varer lokalt i dag, men at det er rom for å utvikle flere og større leverandørbedrifter i kommunen, blant annet innenfor verkstednæringen. Dette er muligheter som gjør at lokale bedrifter ikke bare vil kunne levere lokalt til Marine Harvest, men også bygge seg opp til å bli regionale aktører som kan levere til havbruksbedrifter i hele Nord-Norge.

Flere av intervjuobjektene vi har snakket med trekker fram mineralutvinning som en mulig ny næringsvei i Kvæningen. Fra ca. 1840 til tidlig 1900-tall var det aktiv gruvedrift i kommunen. Det pågår for tiden undersøkelser for å finne ut om de påviste forekomstene er drivverdige og økonomisk og politisk mulig å utvinne kommersielt. Dette er et arbeid som vil ta tid, men som kan gi nye næringsmuligheter i Kvæningen på sikt.

Omstillingsmidler kan ikke brukes til ordinær utvikling dekket av jordbrukskvoter eller kjøp av fiskekvoter/-båter. Midlene kan derimot brukes til videreutvikling av nye produkter, utvikling av småskala foredling eller nye forretningsmodeller innenfor primærnæringen. Det finnes enkelte spredte aktører som driver på med noe småskala produksjon og foredling i Kvæningen per i dag, men å bygge en kultur og et miljø for dette anses likevel som en ny næringsmulighet i kommunen.

6.3 Vurderinger

Næringsmiljøet i Kvæningen fremstår som oversiktlig og lite, med få store aktører. Det er en utfordring at det finnes få, om noen, lokalt eide næringsmotorer i Kvæningen. Med utgangspunkt i Kvæningens størrelse, omland og antall besøkende per år, tror vi likevel det ligger utviklingsmuligheter i det eksisterende næringslivet.

Det bør vurderes om man i omstillingsperioden bør prioritere å løfte næringsforeningsarbeidet som et nettverks- og kompetansebyggende tiltak for næringslivet i Kvæningen.

Å tilby flere tjenester til fritidsboligeierne i kommunen fremstår som et uforløst potensial i Kvæningen. Utover handelsbransjen, kan det virke som at få av næringsaktørene i Kvæningen har sett på fritidsboligeierne som et potensielt marked og ikke markedsført tjenestene sine mot dette segmentet. Med nesten 400 fritidsboliger, mange av de i hyppig bruk, bør det ligge et potensial i flere og større tjenesteleveranser inn mot denne nisjen.

Omtrent uten unntak peker intervjuobjektene på reiseliv som den bransjen med størst utviklingspotensial i Kvæningen. Det er ingen store reiselivsaktører i kommunen i dag, noe som gjør at man har ikke klart å bygge Kvæningen som en egen destinasjon. Å dra nytte av de satsingene som gjøres i Troms og Finnmark for øvrig, særlig knyttet til nordlysturisme i Alta og Tromsø og Nordkapp-turisme, bør være et mulig første steg for Kvæningen. For å få til dette kreves det at man klarer å etablere en organisering og et fellesskap som gjør at man jobber sammen.

Samarbeid med destinasjonsselskap bør vurderes. Det finnes aktuelle partnere både i Nord-Troms og i sørdelen av Finnmark. Man kan samarbeide med begge de to regionene i reiselivssammenheng, men for at et slikt samarbeid skal fungere godt må det legges ned vesentlig tid i å få tette bånd mellom aktørene. Dette gjør at man kan komme til en situasjon der man av ressurs hensyn må ta noen veivalg knyttet til i hvilken geografisk retning man ønsker å trekke samarbeidet.

Innenfor andre bransjer, særlig bygg og anlegg, er det også mulig å hente ut mer verdiskaping ved å samarbeide bedre. I dag er lokale bedrifter i praksis ikke i stand til å konkurrere om oppdrag av en viss størrelse i regionen, men må basere seg på å leie seg inn som underentreprenør til større bedrifter utenfra. Ved å samarbeide mer, eventuelt slå seg sammen i større selskaper, vil man ha mulighet til å konkurrere på større oppdrag enn man gjør i dag. Det ligger nødvendigvis en risiko i dette, da man må ha større ordremengde for å kunne lønne flere ansatte, men vi anser at fordelene ved samarbeid/sammenslåinger langt på vei kompenserer for dette. Forutsetningen er at man har aktører som er risikovillige nok og har en reell vilje til vekst.

Kvæningens lange historie som primærnæringskommune bør også utnyttes til å skape vekst i omstillingsperioden. På grunn av teknologiutvikling og effektivisering vil landbruk og fiskeri etter vår vurdering ha et begrenset sysselsettingspotensial. Dette kan det være rasjonelt å kompensere for ved å satse på økt grad av foredling i Kvæningen.

Tilstedeværelsen reindriftsnæringa har i sommerhalvåret fremstår også som et uutnyttet potensial for Kvæningen. Vi vet at det har vært og er arealkonflikter knyttet til tilstedeværelsen, samtidig mener vi at det er viktig å fokusere på mulighetene denne tilstedeværelsen gir. Innbyggertallet i kommunen øker vesentlig i kommunen i sommerhalvåret som følge av sommerbeitet, samtidig er det lite aktivitet å spore i det lokale næringslivet knyttet til reindriftsnæringa. Dette fremstår som et mulig vekstområde i Kvæningen.

Havbruksnæringa, representert ved Marine Harvest, er sterkt tilstede i Kvæningen i dag og bidrar til mange arbeidsplasser i kommunen. MTB, maksimalt tillatt biomasse, er nådd for Kvæningen, slik at det vil ikke være mulig å øke produksjonen i kommunen basert på dagens områder og konsesjoner. Nye oppdrettskonsesjoner eller åpning av nye områder anses uansett som såpass politisk betent i Kvæningen at det vurderes som en lite realistisk mulighet i omstillingsperioden.

Havbruksnæringa er en kapitalsterk næring, slik at prosjektmidler fra omstillingsarbeidet sjelden vil være avgjørende for om næringen gjør investeringer i en kommune. For å få utvikling i havbruksnæringen i Kvæningen, eksempelvis ved bygging av settefiskanlegg eller rensefiskanlegg, må kommunen først og fremst legge ned en bevisst og langsiktig innsats som tilrettelegger på andre områder enn direkte via omstillingsmidlene. Uavhengig av bransje anses blant annet tilgjengelige næringsarealer og en profesjonell og effektiv saksbehandling som forutsetninger for å få større investeringer til kommunen.

7. Kvæningen kommunes rolle som tilrettelegger

7.1 Utviklingsbehov i det kommunale servicetilbudet

Det har pågått en diskusjon i Kvæningen over flere år knyttet til skolestruktur. Det er vedtatt at alle kommunale skoler i kommunen skal ligge i Burfjord og det pågår nå bygging av en ny grunnskole i kommunen. Dette har vært en kontroversiell beslutning, særlig i de deler av kommunen som har mistet sitt nærskoletilbud.

Samtidig peker intervjuobjektene på at Kvæningen er en god bokommune. Tradisjonelt har kommunen hatt god økonomi, blant annet knyttet til kraftverksinntekter, og har derfor hatt mulighet til å tilby gode basistjenester. Kommunen har måttet skjære ned på kostnadene de siste årene, men tjenestene fremstår fremdeles som gode.

Mange peker på at en stor utfordring i Kvæningen er at det er for få funksjonelle boliger og attraktive boligtomter tilgjengelig. I hvor stor grad boliger er en del av det kommunale servicetilbudet, er det generelt noe uenighet om. Erfaringsmessig vet vi likevel at i små kommuner som Kvæningen vil kommunen ha en viktig rolle å spille som samfunnsbygger generelt, dette inkluderer også som regulator i boligmarkedet. Mangelen på boliger oppleves som et generelt distriktsproblem ikke unikt for Kvæningen. Kommunen selv peker på at de har regulert og lagt for salg boligtomter, uten at responsen var veldig stor i markedet.

Intervjuobjektene spriker i hvordan man opplever de tekniske tjenestene til næringslivet (eksempelvis byggesaksbehandling). Enkelte intervjuobjekter er svært godt fornøyd med disse tjenestene, andre er svært misfornøyd.

Et tilbakevendende tema i intervjuene er kommunens manglende arealplaner. Per i dag har ikke kommunen noen gjeldende, oppdaterte arealplaner. Byggesøknader må behandles som dispensasjoner eller blir utsatt i påvente av endelig arealplan. Dette oppleves som et stort hinder for næringsutvikling i Kvæningen. Planverket er under utarbeidelse, men det er konsensus både i næringslivet og hos kommunen selv om at man raskt må få vedtatt arealplaner alle kan forholde seg til. Kvæningen kommune har ansatt en egen person som skal jobbe med planlegging for å få fortgang i planarbeidet, og tror dette vil gjøre at man får på plass arealplaner ganske raskt.

7.2 Kommunal næringservice, næringsbygg og næringsarealer

Det er flere næringsarealer i ulike deler av kommunen. Områder både i Burfjord og Badderer er regulert og har ledig plass.

Kvæningen kommune eier to næringsbygg, ett i Burfjord og ett i Sørstraumen. Bygget i Burfjord har både blitt brukt som lakselakteri og til foredling av reinkjøtt, men står i dag tomt. Bygget i Sørstraumen var opprinnelig skole, men brukes nå som kontorarealer. I dag er det i stor grad utleid til arbeidere på den nye kraftlinja gjennom kommunen, men etter anleggsperioden vil lokalene stå ledig til nye næringsdrivende. I tillegg eier Kvæningen kommune to fiskemottak som leies ut til selvkostpris til andelslag.

Kommunen har flere kommunale kaier som brukes både til gods- og persontransport. Det er også en kommunal småbåthavn i Badderer, der Kvæningen Produkter AS står for forvaltning og utleie. I tillegg finnes det flere kommunale flytebrygger og småbåthavner rundt omkring i kommunen.

7.3 Utvikling av senterstruktur og kommunikasjoner

Det er et uttalt mål fra politisk ledelse i Kvæningen at Burfjord skal satses på som senteret i kommunen. Dette innebærer i praksis at de kommunale basistjenestene primært skal bygges opp i Burfjord. Dette er i tråd med fylkeskommunens senterstrategi, der Burfjord er klassifisert som senter på nivå 4.⁷

Veiforbindelsene i Kvæningen oppleves som jevnt over gode. E6 går gjennom kommunen, med kommunale veiforbindelser til de grendene som ikke ligger langs E6. Dette gjør at reiseavstandene med bil innad i kommunen er forholdsvis korte. Det er noen utfordringer med vinterstengte veier i Kvæningen. Særlig gjelder dette Kvæangsfjellet, som ligger mellom Kvæningen og Nordreisa. I Nasjonal Transportplan 2018-2029 ligger tunnel gjennom Kvæangsfjellet inne som en av de prioriterte prosjektene. En slik tunnel vil gjøre Kvæningen mindre sårbar for stenginger på den værutsatte veistrekningen og koble Kvæningen tettere på resten av Troms. Alt i alt oppleves likevel kommunikasjonslinjene på veinettet som gode i Kvæningen.

7.4 Utvikling av en lokal entreprenørskapskultur

Den lokale entreprenørskapskulturen fremstår som svak og noe som Kvæningen kommune må prioritere å jobbe med i omstillingsperioden.

Som nevnt tidligere, har Kvæningen tradisjonelt vært et primærnæringsamfunn der fiskarbonden har stått sentralt. Vi opplever at dette preger lokalsamfunnet fremdeles. Den store styrken er at folk i samfunnet generelt er vant til å klare seg selv, vant til å skape sin egen arbeidsplass og har hatt stor arbeidsvilje. Ulempen er at de næringsdrivende i Kvæningen generelt oppleves å være mindre ambisiøse på egne vegne enn det er grunnlag for. Vi tror at mange av bedriftene i Kvæningen har et større markedspotensial enn de tar ut per i dag, men at viljen til å satse frem til nå har vært for liten.

For å løse ut dette potensialet bør det jobbes med å bygge en entreprenørskapskultur. Det må være lov til å satse, og til å bygge lykkes og mislykkes. Omstillingsarbeidet bør som en del av arbeidet med å skape en entreprenørskapskultur også jobbe med risikoavlastning hos eksisterende bedrifter som ønsker å ta risiko for å vokse videre.

Entreprenørskapskultur kan bygges fra tidlig alder og Kvæningen kommune har derfor en viktig rolle å spille som skoleeier. Ved å prioritere samarbeid med aktører som eksempelvis Ungt Entreprenørskap, legge til rette for bedriftsbesøk og næringsrettet opplæring i grunnskolen og å bidra til å skape en positiv kultur knyttet til næringsutvikling og entreprenørskap, kan Kvæningen kommune legge til rette for en fremtidig god entreprenørskapskultur i lokalsamfunnet.

7.5 Kommunalt omdømme

Kvæningen kommunes omdømme vil både bestå av en ekstern del, hva omverdenen mener og føler om Kvæningen, og en intern del, hva innbyggerne selv mener og føler om Kvæningen.

Kvæningen kommune var med i et omdømmeprojekt i Nord-Troms sammen med kommunene Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord. Som en del av prosjektet ble det i 2014 gjort omdømmeundersøkelser blant innbyggerne i kommunene. Omdømmeundersøkelsen gikk på Nord-Troms som helhet, men det er all grunn til å tro at svarene er overførbare ned på kommunenivå.

⁷ Fylkesplan for Troms 2014-2025.

Svarene fra Kvæningen var overveiende positive på et generelt nivå («Har du et positivt inntrykk av Nord-Troms?») og i vurderingen av naturen i regionen, men svært sprikende i konkrete kategorier som jobbmuligheter og fritidsaktiviteter. Dette bekreftes også våre dybdeintervjuer, der naturen spesielt og bokkvaliteter generelt blir dratt fram som fortrinn for Kvæningen, men der man er mindre fornøyd med konkrete områder i kommunen som tilgangen på boligtomter og arbeidsplasser. Et utvalg på 650 personer fra Tromsø og Alta deltok også i undersøkelsen. Blant disse er svarene påfallende like – man har et generelt positivt inntrykk av Kvæningen og Nord-Troms og naturen spesielt, men et dårligere inntrykk av jobbmarked og tilgangen på fritidsaktiviteter.

Kvæningen kommune hadde en betalt kampanje i avisa Nordlys for å markedsføre kommunen som et attraktivt sted å bosette seg. Som en del av kampanjen tilbudte Kvæningen kommune billige boligtomter til de som ønsket å flytte til kommunen. Kampanjen ga Kvæningen mye oppmerksomhet i Nordlys' nedslagsfelt (Troms fylke, særlig Tromsø-regionen), men kommunen opplevde lite konkret etterspørsel etter boligtomtene. Satsingen har likevel gitt økt bevissthet rundt Kvæningens kvaliteter i resten av Troms og vil kunne være en del av en langsiktig strategi om å bygge Kvæningen som bo- og arbeidskommune.

Å bygge omdømme er en viktig kommunal oppgave. Kommunens politiske og administrative ledelse må ha omdømmebygging i bakhodet i sitt daglige arbeid. Ekstern kommunikasjon ut mot resten av Troms og Norge og intern kommunikasjon mot Kvæningens eksisterende innbyggere er like viktig i et omdømmeperspektiv. Dette arbeidet må understøtte omstillingsarbeidet på en måte som kommer hele Kvæningen til gode og forsterker satsingene i omstillingsarbeidet.

8. Innsatsområder – anbefalinger og prioriteringer

Innsatsområde 1 – Opplevelsesnæring

Vi mener en satsing på opplevelsesnæring i Kvæningen bør være et eget bransjemessig innsatsområde. Dette kan begrunnes både ut fra intervjuobjektene tilbakemeldinger, offentlige statistikker, den generelle veksten i reiselivet i Nord-Norge og vårt eksterne inntrykk av kommunen.

Opplevelsesnæring omfatter reiselivsutvikling basert på natur, kultur og historie med fokus på utvikling av opplevelser.

Reiselivet i kommunen har et stort potensial, både knyttet til potensielle attraksjoner og at kommunen er lett tilgjengelig via både fly og bil. Dette gir grobunn både for å utnytte eksisterende masseturisme (gjennomgangstrafikken), men også å bruke nærheten til flyplasser til å utvikle mer eksklusiv turisme i Kvæningen.

Det finnes mange små reiselivsaktører i kommunen, men det bør være et mål for omstillingsprosjektet å utvikle en eller flere reiselivsmotorer i Kvæningen. En motor vil i denne sammenhengen bety en aktør som blir så stor at den klarer å skape ringvirkninger også for resten av næringslivet i kommunen. Samarbeid med andre aktører og destinasjoner i regionen, både i Nord-Troms og Finnmark anses som nødvendig for å kunne utvikle det lokale reiselivet.

Potensialet i reiselivet gjør at denne bransjen vil være en bærebjelke i innsatsområdet, men vi mener Kvæningen også har næringsmessig utviklingspotensial innenfor andre former for opplevelsesnæring. Både småskala matproduksjon og kulturhistorie peker seg ut.

Kvæningen er og har vært en primærnæringskommune, og å ta ut lokal verdiskaping ved hjelp av foredling tror vi er mulig. Dette vil også understøtte en satsing på reiselivet.

I Kvæningen har det tradisjonelt vært både fastboende sjøsamer, reindriftssamer med sommerbeite i Kvæningen og en kvensk minoritet. Denne historiske blandingen av folkegrupper gjør Kvæningen til et spennende kulturhistorisk område. Å bruke denne unike historien til å skape arbeidsplasser, anser vi som en mulighet som bør utforskes.

Innsatsområde 2 – Attraktivitet

Attraktivitet som innsatsområde bør i denne sammenhengen tolkes i flere retninger.

Et av de viktigste funnene fra intervjuene var at mange mener det er en mangelfull entreprenørskapskultur i Kvæningen. Å bygge kultur er et langsiktig arbeid, men samtidig svært viktig i et omstillingsprosjekt. En større entreprenørskapskultur vil være viktig for attraktiviteten til Kvæningen som næringssted. Under dette innsatsområdet ligger det også at man bør støtte personer og næringer som ikke naturlig faller inn under de andre innsatsområdene, da det å få et bredere og mer variert næringsliv i seg selv vil kunne være med på å øke attraktiviteten til Kvæningen.

Primærnæringene har historisk vært livsgrunnlaget i Kvæningen. Man kan ikke bruke omstillingsmidler til å støtte investeringer i primærnæringene, men på samme måte som man kan bruke omstillingsmidlene på småskala foredling i innsatsområde 1, kan man under innsatsområdet attraktivitet gjennomføre fellestiltak som gjør Kvæningen mer attraktivt for primærnæringsaktører. Dette kan både være fellestiltak knyttet til landbruk og fiskeri. Slike fellestiltak blir av mange, både i

intervjuene og i folkemøtet, pekt på som viktig for å skape og sikre arbeidsplasser i primærnæringene også fremover.

Attraktivitet for å kunne tiltrekke seg større etableringer, eksempelvis innenfor støttefunksjoner til oppdrettsnæringen, vil også være et mulig satsingsområde. Det er ikke sikkert det er hensiktsmessig å bruke store ressurser på muligheter som kanskje aldri dukker opp, men for Kvæningen sin del kan det være et poeng i å gjøre seg attraktiv for de etableringene som eventuelt måtte komme og som det er mulig å få til Kvæningen.

Innsatsområdet bør også kunne brukes til attraktivitetstiltak som ikke direkte gir målbare arbeidsplasser som resultat, men som likevel er viktig for utviklingen av næringslivet. Dette kan være tiltak som tenderer mot bolyst-aktiviteter. Eksempler på slike tiltak kan være felles markedsføringsprosjekter for Kvæningen, boligprosjekter eller fellesprosjekter rettet mot fritidsboligeierne i kommunen. Dette vil både kunne øke Kvæningens attraktivitet som bosted og besøkssted. Selv om disse prosjektene ikke nødvendigvis kan gi målbare resultater i form av arbeidsplasser, må man hele tiden ha næringslivets utvikling i fokus. Prosjekter som ikke på en eller annen måte understøtter utviklingen av det lokale næringslivet bør ikke prioriteres.

Innsatsområde 3 – Utvikling og samarbeid i eksisterende næringsliv

Næringslivet i Kvæningen preget av små bedrifter, ofte enkeltpersonforetak. Erfaringer fra tidligere omstillingsprosjekter viser at det ofte er et utviklingspotensial i eksisterende næringsliv (uavhengig av bransje) som det er viktig å hente ut. De raskeste resultatene oppnår man ofte ved å bistå de eksisterende bedriftene i kommunen med å utvikle seg.

Dette er et bransjeuavhengig innsatsområde, og kan favne alt fra handelsbransje til bygg og anlegg. Vi tror mer samarbeid er et viktig stikkord for å løse ut verdiskapingspotensialet i eksisterende næringsliv. Dette kan eksempelvis gjøres ved mer formaliserte samarbeidsstrukturer eller at bedrifter ser det som hensiktsmessig å slå seg sammen. De lokale bedriftene tar i liten grad oppdrag utenfor kommunen, og ved samarbeidsløsninger vil man kunne bli mer konkurransedyktige også utenfor kommunegrensen. Det er viktig å bruke midlene i innsatsområdet på en slik måte at man ikke konkurrerer mot Innovasjon Norges eksisterende ordninger, men understøtter og forsterker satsingene også med ordinære midler fra Innovasjon Norge

På hvilke måter bedriftene ønsker å utvikle seg i fellesskap, må være opp til bedriftene selv. Vi tror det finnes flere store muligheter i Kvæningen. To eksempler er å levere til oppdrettsnæringen eller til fritidsboligeierne i kommunen.

Det er viktig at man klarer å unngå konkurransevridende effekter når man deler ut midler til eksisterende næringsliv. Dette bør være mulig å unngå i et så gjennomsliktig samfunn som Kvæningen, samtidig gjør de små forholdene også at det vil være ekstra kritisk for det lokale renomméet til omstillingsarbeidet dersom lokalsamfunnet oppfatter at man er uryddige i tildelingene. Å bruke en del av pengene på fellestiltak som kommer flere i eller hele næringslivet til gode, kan derfor være hensiktsmessig.

Som følge av bedre veistandard og fremtidig fylkessammenslåing vil Kvæningen høyst trolig komme tettere på Alta enn man tradisjonelt har vært. Dette vil først og fremst gi muligheter for Kvæningen som bokommune, men også næringslivet i Kvæningen vil kunne få muligheter som følge av denne utvikling. Å sørge for at man i omstillingsprosjektet utvikler næringslivet på en slik måte at nærheten til Alta kommer Kvæningen til gode anser vi som viktig.

Litteraturliste

Overordna for Troms

- Regional næringsutvikling i Troms 2015 (Troms fylkeskommune, mai 2016)
- Omstillingsbehov i kommunene i Troms (Telemarksforskning, TF-rapport nr. 354, mars 2016)
- Fylkesplan for Troms 2014-2025
-

Kvæningen som omstillingskommune

- Konsekvensutredning for Kvæningen kommune (Troms fylkeskommune, mars 2017)
- Planstrategi Kvæningen kommune 2016 – 2019 (Vedtatt kommunestyret 21.09.2016)
- Rullering kystsoneplan – Planbeskrivelse 08.10.2014
- Planprogram for Strategisk for næringsplan 2018 – 2030 Forslag 13.03.2017

Andre kilder:

- TF-rapport 303-2012, «Suksessrike distriktskommuner» (Morten Hatling, Lars Ueland Kobro og Knut Vareide)
- TFoU-rapport 2012:13 «Økonomiske effekter av hytteturisme til Lierne»
- <http://www.innovasjon Norge.no/no/regional-omstilling>
- www.snoscooterloyper.no

Vedlegg

Vedlegg 1. Spørreundersøkelse – spørsmålsstillinger

Følgende spørsmål ble stilt i spørreundersøkelsen:

Nr	Spørsmål
1	Hvilken tilknytning har du til Kvæningen i dag? <ul style="list-style-type: none">- Bor og jobber i Kvæningen- Bor i Kvæningen, men jobber i annen kommune- Bor utenfor Kvæningen, men jobber i Kvæningen- Bor utenfor Kvæningen, men har fritidsbolig i Kvæningen- Annet (vennligst spesifiser)
2	Hva er din rolle? <ul style="list-style-type: none">- Kommunalt ansatt- Kommunepolitiker- Næringsaktør- Annet (vennligst spesifiser)
3	Hva er de viktigste konkurransefortrinnene og utviklingsmulighetene til Kvæningen? (Fritekst)
4	Hvilken/hvilke bransjer eller næringer mener du har størst potensial til å skape nye arbeidsplasser? (Fritekst)
5	Hva er de største utfordringene for å få til vekst i Kvæningen? (Fritekst)
6	Hvilke ressurspersoner er det viktig at man klarer å engasjere i det kommende omstillingsarbeidet i Kvæningen? (Fritekst)
7	Hva mener du Kvæningen kommune kan forbedre i sin rolle som tilrettelegger for næringslivet? (Fritekst)
8	Hva mener du bør være målet for omstillingsarbeidet? Gjerne tallfest dersom mulig! (Fritekst)
9	Hva er prosjektideen/-ideene dine? (Fritekst)
10	Dersom du har svart på spørsmålet ovenfor, ønsker vi kontaktinformasjonen din slik at omstillingsorganisasjonen kan kontakte deg for videre støtte og bistand til å utvikle ideen. (Fritekst)

Vedlegg 2. Intervjuguide

<p>Kvænanngens komparative fortrinn:</p> <p>Lokale produksjonsfaktorer:</p> <ul style="list-style-type: none">• Råstoff og naturressurser?• Menneskelige ressurser, arbeidskraft og kompetanse?• Teknologi og kompetanse?• Kapitaltilgang?• Nærhet til markeder? <p>Hvilke utviklingsmuligheter kan best utnytte disse lokale produksjonsfaktorer?</p>
<p>SWOT enkel, overordnet - hva er Kvænanngens</p> <ul style="list-style-type: none">• styrker,• svakheter,• muligheter og• trusler?
<p>Utviklingsmuligheter rundt eksisterende næringsliv med utgangspunkt i Kvænanngens:</p> <ul style="list-style-type: none">• lokale næringsmiljøer, næringskultur og næringstradisjoner• lokalt nærings samarbeid, næringsklynger og nye næringer <p>Spesielle produktideer eller prosjektideer i eksisterende næringsliv eller hos gründere - som noen må ta tak i?</p> <p>Ressurspersoner som kan bidra i omstillingsarbeidet?</p>
<p>Kommunen som utviklingsaktør</p> <p>Et vellykket omstillingsarbeid er avhengig av</p> <ul style="list-style-type: none">• en offensiv kommune med et tydelig eierskap til omstillingsutfordringene og – prosessen og• en kommune med gode og relevante tjenester til næringslivet – en næringsvennlig kommune <p>Hvordan fungererer Kvænanngens kommune som utviklingsaktør i dag?</p> <p>Hva kan eventuelt gjøres bedre?</p> <p>NB dersom respondenten tilhører kommuneorganisasjonen bør spørsmålet være: Hvordan tror de næringslivet oppfatter kommunen som utviklingsaktør innen sentrale områder?</p>
<p>Andre innspill som ønskes tatt med i videre arbeid?</p>

Vedlegg 3. Oversikt over intervjuobjekter

Politikere

Eirik Losnegaard Mevik Jan Helge Jensen Vera Wassnes	Ordfører Formannskapsmedlem Formannskapsmedlem
--	--

Administrasjon

Frank Pedersen Åsmund Austarheim Anne Berit Bæhr Jan Inge Karlsen	Rådmann Rådgiver landbruk og utmark Næringskonsulent Leder næring, utvikling og teknisk
--	--

Næring / prosjektledere

Bjarte Hollevik Bjørnar Boberg Svein O. Thomassen Espen Vidjeland John Willy Kvarsvik Oddbjørn Pedersen Geir Johnsen Odd Kristiansen Silke Shikorr Trond Jensen Liv Reidun Olsen Geir Morten Olsen Joakim Olsen Gudmund Helberg Monika Berg Kurt Solheim	Moonlight Mountain Gear Super service Bjørnar Boberg Melkeprodusent Utleie fritidsboliger Låvan Områdeleder Marine Harvest Nord-Troms maskin og anlegg Aquamek Kvænanngshagen Verdde Bjørkenes camping Småskala matproduksjon Sørstraumen Handel Sørstraumen Eiendom Arktisk Geotek Ravelsnes gård Coop Extra Snekker og villsauprodusent
---	--

Andre

nøkkelpersoner/Frivillighet

Marit Boberg Ragnhild Enoksen Ingvild Johnsen Tonny Mathiassen Åge Jørgensen	Alteidet idretts- og ungdomslag Kjækan og Kvænanngsbotn grendeutvalg Badderer grendeutvalg Jøkelfjord grendeutvalg Leder NAV Kvænanng
--	---

Vedlegg 4. Kvæningen i Kommune-NM

Indikator	Forklaring	Plassering Kvæningen 2016	
		I fylket (24 kommuner)	I landet (426 kommuner)
Samlet rangering	En samlet rangert basert på kriteriene vist under	18	405
Næringsliv og privatøkonomi	<ul style="list-style-type: none"> • Delplassering • Næringsvariasjon • Inntektsnivå • Privat sysselsetting • Kommunalt kjøp av private tjenester 	21 15 14 22 24	421 389 386 420 425
Arbeidsmarkedet	<ul style="list-style-type: none"> • Delplassering • Sysselsettingsandel • Sykefravær • Uføre • Arbeidsledige • Arbeidsmarkedsintegrasjon 	21 16 20 16 11 14	412 291 418 383 199 329
Demografi	<ul style="list-style-type: none"> • Delplassering • Befolkningsvekst • Yngre vs eldre i arbeidsstyrken • Netto innflytting • Aldring 	15 14 12 8 20	275 282 229 250 389
Kompetanse	<ul style="list-style-type: none"> • Delplassering • Andel med minst 4 års høyere utdanning • Andel sysselsatte med bestått fagutdanning • Andel sysselsatte med teknisk og naturvitenskapelig utdanning (opptil 4 år) 	6 15 7 8	223 302 183 170
Kommunal økonomi	<ul style="list-style-type: none"> • Delplassering • Kommunale administrasjonsutgifter • Eiendomsskatt fra næringseiendom i gjennomsnitt per sysselsatt • Kommuneinntekter i forhold til utgifter • Kommunal betalingsevne 	20 20 24 13 7	396 363 371 370 218

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
73/17	Kvæningen kommunestyre	20.12.2017

Oppstart av kommunedelplan for idrettsanlegg, fysisk aktivitet og friluftsliv

Henvisning til lovverk:

Administrasjonssjefens innstilling

Kvæningen kommunestyre vedtar oppstart av arbeidet med en kommunedelplan for idrettsanlegg, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Planarbeidet innarbeides i vedtatt planstrategi, med en ferdigstillelse innen innen 15.10.2018

Bygging av en ny idrettshall tilknyttet Kvæningen barne og ungdomsskole, vil være prioritert som nummer 1 i planen.

Saksopplysninger

Kvæningen kommunestyre vedtok i sak 58/17, å bygge ny flerbrukshall tilknyttet Kvæningen barne og ungdomsskole. Jmf. Kulturdepartementets «Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet», vil man kunne søke om spillemidler for en slik hall, men det betinger at anlegget er beskrevet og plassert i en godkjent kommunedelplan for idrettsanlegg, fysisk aktivitet og friluftsliv. Det er Troms Fylkeskommune som behandler og fordeler spillemidlene. Vi har i dag ikke en godkjent kommunedelplan for dette området. I vedtatt planstrategi er planen medtatt, men arbeidet er ikke igangsatt.

Før igangsetting av byggingen av ny hall, må det søkes om en idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning. (Jmf. Kulturdepartementets bestemmelser). Forhåndsgodkjenningen skal gjennomføres for å sikre behovsriktige og gode idrettsfunksjonelle løsninger, slik at anlegget oppfyller de krav som de ulike idrettene setter til sine anlegg. Dette gjelder f.eks

sikkerhetssoner, belysning, banedekke, universell utforming etc. Det er kommunen selv som i dette tilfellet, behandler søknaden.

Det er en forutsetning for å kunne søke om spillemidler, at planene for anlegget har fått en idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning. Det vil si at kommunen har gjennomgått de tekniske planene for anlegget og etter dette gitt sin uttalelse/godkjenning i et eget brev, samt at tegningene har fått et godkjenningsstempel. Dette brevet sammen med tegningene skal vedlegges søknad om spillemidler.

Hvis man har igangsatt byggearbeidene før vedtak om Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning foreligger, vil det bli gitt avslag på søknaden om spillemidler

Som vedlegg i søknaden om idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning skal det blant annet opplyses om anleggets plass i kommunedelplanen for idrettsanlegg fysisk aktivitet og friluftsliv. Dersom et anlegg er planlagt å bli vedtatt i en kommende plan skal det i godkjenningsbrevet (idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning) gis forbehold mot at anlegget kommer inn i planen før søknad om spillemidler sendes inn.

Vurdering

Man kan gi idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning, med forutsetning om at dokumentasjon på at anlegget er med i en godkjent kommunal plan foreligger, før spillemiddelsøknaden sendes inn. Dette dokumenteres ved å vedta administrasjonssjefens innstilling. Kommunedelplanen for idrettsanlegg, fysisk aktivitet og friluftsliv, framskyves da i planstrategien.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
74/17	Kvæningen kommunestyre	20.12.2017

Organisering av omstillingsprosjektet i gjennomføringsfasen

Henvisning til lovverk:

1. KommuneLOVEN (www.lovdata.no)
2. Aksjeloven (www.lovdata.no)
3. <http://www.innovasjon Norge.no/no/regional-omstilling>
4. <http://www.troms fylke.no/#/innhold/tjenester/planlegging/planer-og-strategier/>

Vedlegg

- 1 Vedtak fylkesrådet 109/17
- 2 Protokoll fra styremøte i Kvæningshagen verdde AS
- 3 Vedtekter for Kvæningshagen Verdde AS

Administrasjonssjefens innstilling

1. Kvæningen kommune delegerer ansvaret for gjennomføring og koordinering av omstillingsarbeidet, til det kommunale utviklingsselskapet Kvæningshagen Verdde AS. Kommunestyret har det overordnede ansvaret for omstillingsarbeidet, og selskapet skal rapportere til kommunestyret.
2. Formannskapet skal representere Kvæningen kommune i selskapets generalforsamling.
3. I henhold til aksjelovens bestemmelser velger generalforsamlingen styret for Kvæningshagen verdde AS. Kommunestyret vedtar at medlemmer i prosjektets interimsstyret fortsetter som selskapets styret. Selskapets styre vil fungere som omstillingsstyret i omstillingsperioden. Selskapet ansetter daglig leder som blir omstillingsleder i omstillingsperioden. Troms Fylkeskommune og Innovasjon Norge skal ha observatørstatus i selskapets styret i omstillingsperioden.
4. Omstillingsarbeidet skal gjennomføres i henhold til fylkesrådets vedtak om omstillingsstatus i sak 109/17. Kommunestyrets omstillingsplan og årlige handlingsplaner legger føringer for arbeidet. Selskapet disponerer omstillingsmidlene og realiserer omstillingsplanen ved å gjennomføre tiltak i tråd med årlige handlingsplaner. Midlene skal de disponeres etter reglene i kommuneloven. Det innebærer blant annet at forvaltningsloven, offentlighetsloven og lov om offentlige anskaffelser gjelder. Tildeling av støtte til eksterne prosjekter skal skje i tråd med reglene for bagatellmessig støtte i henhold

til EØS' regelverk om statsstøtte. Omstillingsmidlene kan konkret brukes til administrasjon av omstillingsorganisasjonen, tilretteleggende prosjekter og bedriftsrettede prosjekter.

Saksopplysninger

Kvæningen kommune er eier av omstillingsprosjektet, og skal ifølge fylkesrådets vedtak 109/17 gjennomføre programmet i henhold til Innovasjon Norges veiledning www.regionalomstilling.no. Kommunen ved kommunestyret har det overordnede ansvaret for omstillingsarbeidet, og legger føringer for arbeidet, blant annet ved å vedta omstillingsplanen. Kommunen skal etablere en omstillingsorganisasjon som ivaretar den daglige oppfølgingen av arbeidet.

Omstillingsorganisasjonen skal ha det operative ansvaret og gjennomføre og koordinere omstillingsarbeidet i henhold til kommunens vedtak. Innovasjon Norge skal gi råd og veiledning i nært samarbeid med fylkeskommunen til kommunen og omstillingsorganisasjonen. Innovasjon Norge vurderer og rapporterer fremdrift og resultater i omstillingsarbeidet til fylkeskommunen

Innovasjon Norge forventer at organisering av omstillingsprogrammet i kommunen avklares i strategi- og forankringsfasen. Kvæningen kommune har tatt høyde for det i prosjektplanen for denne fasen.

Innovasjon Norge skisserer følgende løsninger for organiseringen av omstillingsarbeidet:

1. **Avdeling i kommuneorganisasjon.** Omstillingsarbeidet ivaretatt direkte av kommunen, som legger ansvaret til en kommunal avdeling, gjerne plan/næringsavdeling eller tilsvarende.

Oppgavene blir ivaretatt av en eksisterende avdeling. De blir dermed del av linjeorganisasjonen og skal utføres sammen med andre pålagte oppgaver.

2. **Programorganisasjon.** Programorganisasjonen «rendyrker» omstillingsarbeidet. Det etableres en egen organisasjon med styringsgruppe og prosjektgruppe. Dette er en fleksibel organisasjonsform som er lett å etablere. Det juridiske ansvaret ligger hos kommunen, som eier og leder programmet.
3. **Aksjeselskap AS.** Ansvar og roller til styre og ledelse er lovfestet (Lov om aksjeselskaper).

Kommunen står fritt til å delegere omstillingsarbeidet til et aksjeselskap som er heleid av kommunen eller andre offentlige organer. Når et selskap har private aktører som medeiere, må disse selge seg ut dersom oppdraget skal kunne gis uten forutgående anbudskonkurranse.

4. **Kommunalt foretak KF.** Kommunen er eneeier i selskapet – ansvar og roller i foretaket er lovfestet.
5. **Interkommunalt selskap IKS.** Her er det flere kommuner som eier selskapet sammen. Ansvar og roller i foretaket er lovfestet (Lov om interkommunale selskap).

Vurdering

Kommunestyret har det overordnede ansvaret for omstillingsarbeidet, og definerer oppgaver og prioriteringer i omstillingsarbeidet. Det viktigste styringsdokumentet i dette prosjektet er omstillingsplanen. Kommunestyret vedtar omstillingsplanen etter forslag fra omstillingsstyret (interimsstyret). Kommunestyret behandler årsrapporter og årlige handlingsplaner. Kommunen søker årlig om omstillingsmidler fra fylkeskommunen, bevilger egenandel og følger opp omstillingsarbeidet. Vurdering av styrets arbeid og sammensetning er også kommunens ansvar å ivareta.

Omstillingsorganisasjonen disponerer omstillingsmidlene og realiserer omstillingsplanen ved å gjennomføre tiltak i tråd med årlige handlingsplaner.

Omstillingsorganisasjonen skal være offensiv i arbeidet med å identifisere og utvikle gode prosjektidéer sammen med næringslivet i tråd med prioriteringer i omstillingsplanen. Næringsaktører kan få finansiering til prosjekter som utvikler deres virksomhet og næringslivet i Kvæningen. Tildeling av støtte skal skje i tråd med reglene for bagatellmessig støtte i henhold til EØS' regelverk om statsstøtte (regjeringen.no). Innovasjon Norge understreker at omstillingsmidlene skal primært brukes til prosjekter i tidlig fase, forstudie og forprosjekt, og er et supplement til de ordinære virkemidlene. Bruken av omstillingsmidlene skal være med å klargjøre og utrede prosjektene som et grunnlag for senere gjennomføring i hovedprosjekt. Omstillingsmidlene kan konkret brukes til administrasjon av omstillingsorganisasjonen, tilretteleggende prosjekter og bedriftsrettede prosjekter.

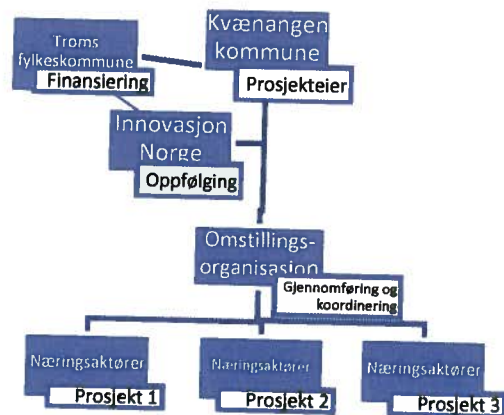
Tilretteleggende prosjekter er samfunns- og infrastrukturtiltak som har stor betydning for en vellykket omstilling. Innovasjon Norge nevner følgende eksempler på tilretteleggende prosjekter, lokal mobilisering, bygdeutvikling, kompetanseutvikling og utvikling av nettverk mellom bedrifter. I bedriftsrettede prosjekter skal omstillingsmidler i størst mulig grad brukes på forstudier og forprosjekt for å avklare om idéen er bærekraftig og lar seg gjennomføre. Midlene kan også gis til nyetableringer og i eksisterende bedrifter til:

- Dekke ekstraordinære etableringskostnader
- Markedsundersøkelser
- Prosess- og produktutvikling
- Kompetanseheving
- Konsulenthjelp

I henhold til fylkesrådets vedtak er ansvaret for forvaltning av omstillingsmidlene lagt til kommunen, men det åpnes for at kommunen kan overlate disponeringen av midlene til et annet organ. Dersom midlene blir overført til et aksjeselskap, skal de disponeres etter reglene i kommuneloven. Det innebærer blant annet at forvaltningsloven, offentlighetsloven og lov om offentlige anskaffelser gjelder. Kommunestyret kan utarbeide egne retningslinjer for omstillingsmidler.

Fylkeskommunen vurderer omstillings- og handlingsplan, og gir tilsagn om årlige omstillingsmidler. Fylkeskommunen er oppdragsgiver for Innovasjon Norge.

Ansvarsforholdet i omstillingsarbeidet kan illustreres på denne måten

Administrasjonssjefen mener at Kvæningen kommunes omstillingsarbeid bør gjennomføres adskilt fra kommuneorganisasjonen. Omstillingsarbeidet er en ekstraordinær innsats på næringsutvikling, med formål om utvikling i næringslivet. Styring av prosjektet bør overlates til aktører som kjenner næringslivet i kommunen godt. Erfaringer fra andre omstillingskommuner er at det kan være nødvendig å skille mellom kommuneorganisasjon og omstillingsorganisasjonen for å ha et tydelig skille mellom omstillingsarbeid og ordinære kommunale oppgaver og unngå å blande kommunale oppgaver i omstillingsarbeidet. Dersom det organiseres som en avdeling i kommuneorganisasjonen (alt.1) eller program/prosjektorganisasjon (alt.2) kan det være en fare for at omstillingsarbeidet ikke får det fokuset det burde ha. Kvæningen kommune er i en utfordrende tid hvor fokuset er på innsparinger og reduksjon av driftskostnader, i slike tilfeller kan det være utfordrende å prioritere utviklingsoppgaver.

Innovasjon Norge understreker at når omstillingsarbeidet ikke ivaretas av kommunen i egen regi, skal oppdraget i utgangspunktet legges ut på anbud, jf. lov om offentlige anskaffelser. Arbeidet defineres imidlertid som ivaretatt «i egen regi» dersom det delegeres til et AS heleid av kommunen eller andre offentlige organer. Kvæningen kommune stiftet i 2013 et aksjeselskap med flere aktører, og vært medeier i selskapet Kvæningshagen Verdde AS siden stiftelsen. Formannskapet i har sak 50/17 igangsatt en prosess med oppkjøp av aksjer i Kvæningshagen Verdde AS, dette med hensikt at selskapet skal drive omstillingsprogrammet, i henhold til kravene for alternativ 3. Aksjeoverdragelsene er gjennomført og styret i Kvæningshagen Verdde AS har samtykket i aksjeoverdragelsene. Kvæningshagen Verdde AS er nå et heleid kommunalt aksjeselskap. I selskapets vedtekter står at selskapets formål er å være koordinator og pådriver i næringsutvikling i Kvæningen. Selskapets formål er i tråd med målet for omstillingsarbeidet i Kvæningen kommune. Administrasjonssjefen mener at kommunestyret bør delegere gjennomføring av omstillingsarbeidet til dette selskapet. Interimsstyret har på møte 14.11.2017 i sak 6 /17 støttet forslaget om at omstillingsorganisasjonen organiseres som et heleid kommunalt aksjeselskap i gjennomføringsfasen. Administrasjonssjefen ser at det ikke er nødvendig å etablere et nytt kommunalt foretak (alt. 4) eller nytt aksjeselskap for å ivareta dette oppdraget, når kommunen allerede har et selskap som er kvalifisert for oppgaven. Dersom Kvæningen kommune som eier av selskapet ønsker å endre på vedtektene til selskapet, kan dette gjøres av generalforsamlingen.

Kvæningen kommune eier alle aksjene i selskapet, og utøver selskapets øverste myndighet gjennom generalforsamling jmf aksjelovens §5-1. I følge aksjeloven bestemmer aksjeeier selv hvem som skal representere eier på generalforsamling. Kommunestyret som øverste kommunalt organ, treffer vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller

delegasjonsvedtak. I delegasjonsreglementet er det ikke gjort vedtak om generalforsamling i kommunale selskap. Kvæningen kommune har to heleide kommunale selskap, Kvæningen produkter AS og Kvæningen næringsbygg AS. I disse selskap representerer formannskapet Kvæningen kommune i generalforsamlingene. Administrasjonssjefen anbefaler at formannskapet representerer Kvæningen kommune også i dette selskapets generalforsamling.

I henhold til aksjelovens § 6-1 skal generalforsamling velge styret til selskapet. Nåværende styret i Kvæningshagen Verdde AS har innkalt til ekstraordinær generalforsamling den 20.12.2017 for å velge et nytt styre. Styret ansetter en daglig leder i selskapet. Ved delegering av omstillingsarbeidet til dette selskapet, vil styret i dette selskapet fungere om omstillingsstyret. Formannskapet som generalforsamling velger styret til selskapet. Formannskapet har i sak 50/17 har delegerte myndighet til ordfører og administrasjonssjef å organisere prosjektet i strategi- og forankringsfasen. Formannskapet oppnevnte Eirik Losnegaard Mevik og Jan Helge Jensen som medlem til et interimsstyre, og tillegg har ordfører har oppnevnt følgende medlemmer til interimsstyret:

- Espen Vidjeland
- Tor Johnny Josefsen
- Monika Berg
- Ida Karlstrøm
- Liv Reidun Olsen som varamedlem.

I samme vedtak ble det bestemt at interimsstyret fungere som styringsgruppe i prosjektet, inntil kommunestyret velger et omstillingsstyre. Styret er godt i gang med arbeidet og det anbefales dette styret fortsetter som styret i Kvæningshagen verdde As.

Argumentet for delegere det operative ansvaret for omstillingsarbeidet til et kommunalt aksjeselskap, er at aksjeselskap er en fleksibel og ryddig organisasjonsform, med klare regler for styrets og ledelsens ansvar som er lovfestet i aksjeloven. Aksjeselskap er regnskapspliktige etter regnskapsloven og det vil være krav om årsregnskap og årsberetning til selskapet. Med å gjennomføre omstillingsprosjektet som kommunalt aksjeselskap vil prosjektregnskapet være adskilt fra kommuneregnskapet. Det kommunale utviklingsselskapet vil sannsynligvis bestå etter at omstillingsarbeidet er avsluttet, og det betyr at foreslått organiseringen bygger opp utviklingskompetanse lokalt og sikrer videre drift etter omstillingsprosjektets avslutning.

FYLKESRÅDSSAK

Sak 109/17

Løpenr.: 24794/17
Saknr.: 16/4648-4
Ark.nr.: U01SAKSARKIV
Dato: 19.04.2017

Til: Fylkesrådet
Fra: Fylkesråd for helse kultur og næring

KVÆNANGEN KOMMUNE - VURDERING AV OMSTILLINGSSTATUS

Innstilling:

1. Troms fylkeskommune innvilger omstillingsstatus til Kvæningen kommune i inntil tre år, fra 2017 til og med 2019.
2. Etter treårsperioden vil Troms fylkeskommune gjøre en evaluering av om omstillingsstatus skal forlenges i tre nye år.
3. Troms fylkeskommune finansierer omstillingsarbeidet i Kvæningen kommune (strategifasen + år 1) med inntil kr 3.000.000,- dette skal tilsvare en finansieringsandel på 75 %. Midlene bevilges fra kap. 553.65, omstillingsprogram ved akutte endringer i arbeidsmarkedet. Midlene settes av, men tilskudd for omstillingsår 1 utstedes ikke før strategifasen er gjennomført.
4. Kvæningen skal nå gå i gang med strategifasen der omstillingsplan og handlingsplan for år 1 skal utarbeides. Kvæningen kan bruke en andel av innvilgede midler til strategifasen, kommunen bes utarbeide prosjektplan og budsjett for strategifasen og sender søknad om midler til denne fasen via regionalforvaltning.no.
5. Det forutsettes at Kvæningen kommune stiller med resterende 25 % av finansieringen som egenandel.
6. Kommunen bevilges ikke kommunalt næringsfond så lenge den har omstillingsstatus.
7. Det forutsettes at omstillingsarbeidet gjennomføres i tråd med Innovasjon Norges veileder på nettsiden www.regionalomstilling.no.

Saksutredning:

KVÆNANGEN KOMMUNE - VURDERING AV OMSTILLINGSSTATUS

Det vises til:

- Kvæningen kommunes søknad om omstillingsstatus datert 14 oktober 2016.
- Konsekvensutredning for Kvæningen kommune – mars 2017
- Rapport fra Telemarksforsking på omstillingsbehovet i kommunene i Troms (2015).

Bakgrunn

Kvæningen kommune har søkt Troms fylkeskommune om å bli vurdert som omstillingskommune. Søknaden har kommet på bakgrunn av en rapport på omstillingsbehov i Troms fra 2015, der kommunen kom dårlig ut sammenliknet med andre kommuner i Troms. Denne rapporten ga et statusbilde for kommunene i fylket, og har blitt brukt som et grunnlag for å vurdere om man skulle iverksette en større samfunnsmessig konsekvensanalyse for et aktuelt område eller en kommune. Dette er nå gjennomført for Kvæningen, se konsekvensutredning i vedlegg.

Arbeidet med konsekvensutredningen

Troms fylkeskommune ved Næringssetaten har i løpet av andre halvdel i 2016, og første kvartal 2017, bygd opp kompetanse og gjennomført en konsekvensutredning for Kvæningen kommune på egenhånd. Dette har blitt gjort innenfor etatens ordinære budsjett og har trolig spart fylkeskommunen for flere hundre tusen kroner i konsulentbistand. Utredningen er gjennomført med basis i data fra Statistisk Sentralbyrå (SSB) og statistikkverktøyet «PANDA» som eies av fylkeskommunene. Innovasjon Norge har vært med å utvikle en ny omstillingsmodul i panda som ble ferdigstilt i 2016 og Troms fylkeskommune har vært pilot på å teste denne modulen. Fremstilling av kartdata har blitt til gjennom et samarbeid med planavdelingen.

Vurdering av omstillingsstatus

Kvæningen har en stor og dominerende offentlig sektor, og det er svært få store bedrifter i privat sektor, unntaket er Marine Harvest. Totalt 66 % av alle sysselsatte jobber i offentlig sektor. Om veksten i offentlig sektor øker – som fremskrevet – vil dette kunne påvirke og hemme næringsutvikling i privat sektor. Et omstillingsarbeid som tilrettelegger for etablering av nye bedrifter og økning i antall sysselsatte i privat sektor kan bidra til å bøte på denne utviklingen.

Med en stor offentlig sektor, få konkurranseutsatte næringer og brå nedgang i naturbaserte næringer (siden 2013), er næringsstrukturen i kommunen en utfordring. For å unngå at man blir avhengig av kommunen for å ivareta sysselsettingen, vil det bli viktig å tilrettelegge for vekst i privat næringsliv.

Befolkningsprognosene viser en nedgang fram mot 2025, uavhengig av om man legger lav, middels og høy nasjonal vekst til grunn for prognosene. Under forutsetning av middels nasjonal vekst, vil det være en total nedgang på 55 innbyggere i tidsperioden. Det vil også være en nedgang i arbeidsstyrken frem mot 2025, og kommune vil ha en større andel innbyggere i arbeidsfør alder i gruppen 50+, sammenliknet med resten av Troms. En slik endring kan på sikt gi økt forsørgelsesbyrde for innbyggerne i kommune. Dette er utfordrende da forsørgelsesbyrden allerede er høy.

Arbeidsledighet i kommunen er høyere enn landsgjennomsnittet. Kvæningen er også en av kommunene i Troms som scorer høyest på indikator for arbeidsledig ungdom, dette har vært tendensen siden 2008.

Oppsummert er hovedutfordringen i Kvæningen en stor offentlig sektor som sysselsetter en veldig stor andel av befolkningen, det er få store bedrifter i privat sektor som kan fungere som drivere for næringsutvikling. Sysselsettingen totalt i kommunen har gått ned de siste ti årene (ca.11,5%) og naturbaserte næringer har allerede opplevd en sterk nedgang (i 2013). Ser man fremover vil være viktig at kommunen bidrar til å tilrettelegge for vekst og nyetablering i privat sektor.

I forhold til vurdering av omstillingsstatus vektlegges den langsiktige nedgangen i sysselsettingen, og den kraftige reduksjonen av sysselsatte innen naturbaserte næringer – kombinert med en stor offentlig sektor og få private næringsdrivere. På bakgrunn av dette anbefales det at Kvæningen kommune innvilges omstillingsstatus fra 2017 og i tre år fremover. Etter treårsperioden vil Troms fylkeskommune gjøre en kort evaluering på om omstillingsstatus skal forlenges i tre nye år. Maksimalt kan en kommune eller et område ha omstillingsstatus i seks år.

Økonomiske og administrative konsekvenser: Saken gjelder virkemiddelforvaltning, og vil kreve administrative ressurser til oppfølging, kontroll og rapportering. Næringsetaten deltar med observatør i omstillingsstyret, og det vil påregnes kostnader tilknyttet møteaktivitet og reiser.

Tromsø, 19.04.2017

Willy Ørnebakk
Fylkesråd for helse, kultur og næring

Vedlegg:

1. Konsekvensutredning Kvæningen
2. Omstillingsbehov i kommunene i Troms – Mars 2015
3. Søknad om omstillingsstatus

Protokoll Kvænanngshagen Verdde AS

Tid: 27.11.2017, kl. 10 – 10.30

Sted: Kommunehuset i Burfjord

Tilstede: Odd Kristiansen, Liv Reidun Olsen, Geir Skåre

Saksliste:

Sak 09 /17 Godkjenning av aksjeoverdragelser

Enstemmig vedtak: Styret samtykker i aksjeoverdragelser.

Sak 10/17 Innkalling til ekstraordinær generalforsamling

Enstemmig vedtak: Styret innkaller til ekstraordinær generalforsamling 20.12.2017.

Sak 1 : Valg av nytt styre.

Burfjord 27.11.2017

Odd Kristiansen

Styreleder

Geir Skåre

styremedlem

Liv Reidun Olsen

styremedlem

VEDTEKTER FOR KVÆNANGSHAGEN-VERDDE AS

1. SELSKAPETS FORETAKSNAVN

Selskapets foretaksnavn er Kvænangshagen-Verdde AS. Selskapet er et aksjeselskap og skal ikke registreres i Verdipapirsentralen.

2. FORRETNINGSKONTOR

Selskapet forretningskontor er i Kvæningen kommune.

3. SELSKAPETS VIRKSOMHET

Selskapets virksomhet er:

Selskapets formål er å være koordinator og pådriver i næringsutvikling i Kvæningen.

4. SELSKAPETS AKSJEKAPITAL

Selskapets aksjekapital er kr 215 000, fordelt på 43 aksjer pålydende kr 5 000,00.

5. STYRET

Selskapets styre skal ha fra 3 til 7 styremedlemmer.

6. ORDINÆR GENERALFORSAMLING

Ordinær generalforsamling avholdes hvert år innen seks måneder etter utgangen av hvert regnskapsår. Innkalling til generalforsamling skal sendes senest en uke før møtet skal holdes. Innkallingen skal bestemt angi de saker som skal behandles. Forslag om å endre vedtektene skal gjengis ordrett i innkallingen. Aksjeeierne kan la seg representere på generalforsamlingen ved fullmektig med skriftlig fullmakt.

På ordinær generalforsamling skal følgende saker behandles og avgjøres:

- Godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen, herunder utdeling av utbytte.
- Andre saker som etter loven eller vedtektene hører under generalforsamlingen.

7. OVERDRAGELSE AV AKSJER OG AKSJERS OMSETTELIGHET

Aksjene i selskapet kan overdras. Erververen av en aksje skal straks sende melding til selskapet om sitt aksjeervert.

Ervert av aksjer er betinget av samtykke fra selskapet. Det hører under styret å avgjøre om samtykke skal gis. Samtykke kan bare nektes når det foreligger saklig grunn for det. Samtykke kan ikke nektes ved eierskifte ved arv eller på annen måte når erververen er den tidligere eiers

personlige nærstående eller slektninger i rett opp- eller nedstigende linje. Styret skal ellers nekte samtykke hvis erververen ikke oppfyller vilkårene i loven eller vedtektene for å være aksjeeier.

Er erververen ikke underrettet om at samtykke er nektet innen to måneder etter at melding om ervervet kom inn til selskapet, anses samtykke å være gitt.

Hvis styret nekter å gi samtykke, gjelder reglene i aksjeloven § 4-17.

8. FORKJØPSRETT

Ved overdragelse av aksjer har de øvrige aksjeeiere forkjøpsrett. Forkjøpsretten utløses av enhver form for eierskifte, når ikke annet er bestemt ved lov. Retten kan gjøres gjeldende overfor enhver erverver, unntatt en erverver som er den tidligere eiers personlig nærstående eller slektning i rett oppstigende eller nedstigende linje. Forkjøpsrett kan ikke utøves for et mindre antall aksjer enn det antall retten kan gjøres gjeldende for. Ved sammenhengende avhending av flere aksjeposter fra samme eier eller flere eiere må retten gjøres gjeldende i forhold til antall aksjer under ett.

Når selskapet mottar melding om at aksjer er avhendet eller ønskes avhendet, skal det straks varsle de øvrige aksjeeierne.

Alle aksjeeiere har samme prioritet i forhold til retten til å overta aksjen eller aksjene. Når forkjøpsretten utøves av flere aksjeeiere i selskapet, fordeles aksjene i forhold til det antall aksjer i selskapet disse aksjeeierne har fra før. Aksjer som ikke kan fordeles likelig etter reglene i første og annet ledd, skal fordeles mellom rettighetshaverne ved loddtrekning.

Forkjøpsretten gjøres gjeldende ved melding til selskapet. Meldingen må være kommet frem til selskapet senest to måneder etter at selskapet fikk melding om eierskiftet. Forkjøpsretten gjelder på ellers like vilkår. Dersom det er gitt meddelelse om at det foreligger gave eller gavesalg, eller det bestrides at den oppgitte kjøpesum er reell, skal innløsningssummen fastsettes etter aksjens virkelige verdi på det tidspunktet kravet er fremsatt. Oppnås ikke enighet om innløsningssummen innen den samme frist som er fastsatt for å gjøre forkjøpsretten gjeldende, avgjøres dette ved skjønn. Dersom partene ikke blir enige om valg av skjønnsmann, velger partene hver sin skjønnsmann som igjen velger en tredje skjønnsmann. Utgifter til skjønnsfastsettelse deles av partene.

Løsningssummen skal betales innen en måned etter at kravet om forkjøpsrett ble fremsatt eller i tilfelle innen to uker etter at tvist om innløsningssummen er bindende avgjort.

Kvæningen , 10.09.2013

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
36/17	Utvalg for oppvekst og omsorg	13.12.2017
75/17	Kvæningen kommunestyre	20.12.2017

Samarbeidsavtaler mellom UNN og kommunene - til signering

Henvising til lovverk:

Helse- og omsorgstjenesteloven
Forskrift om spesialistgodkjenning og turnusstillinger

Administrasjonssjefens innstilling

Kvæningen kommune inngår følgende samarbeidsavtaler med Universitetssykehuset Nord-Norge:

- Tjenesteavtale 4 – samarbeid om og beskrivelse av kommunens tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp.
- Ledsageravtalen – avtale om bruk av ledsager ved reise til og fra spesialisthelsetjenesten, og ved opphold i sykehus.
- Retningslinjer for organisering av transport og ledsagelse av pasienter som skal innlegges ved psykiatrisk akuttpost (vedlegg til Ledsageravtalen).
- Samarbeidsavtale om tilsetting av Lege i spesialisering del 1

Myndighet til å vedta endringer av liten prinsipiell betydning delegeres til administrasjonssjefen.

Saksopplysninger

I møte 22.06.17 vedtok Kvæningen kommunestyre (PS 41/17) at kommunen inngår revidert overordnet samarbeidsavtale med Universitetssykehuset Nord-Norge HF og tilhørende tjenesteavtaler 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 og 11. Tjenesteavtale 4 og Ledsageravtalen var på dette stadiet ennå ikke klar for signering for kommunene. Gjennomgangen av disse var blitt utsatt i påvente av ny nasjonal veileder for kommunenes øyeblikkelig hjelp døgntilbud. Etter å ha blitt gjennomgått og revidert i Arbeidsgruppen som har jobbet med revisjon av avtalene, ble de vedtatt av Overordnet samarbeidsorgan (OSO) den 08.06.17. OSO anbefaler at kommunene slutter seg til Tjenesteavtale 4 og Ledsageravtalen med vedlegg, og at kommunestyrene delegerer

til administrasjonen å forhandle, utarbeide og fornye avtalene, der det i avtaleteksten ikke er gjort endringer av vesentlig betydning.

Ad. Tjenesteavtale 4: Fra og med 01.01.16 hadde alle kommuner plikt til å ha etablert et tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp for somatiske pasienter. Fra 01.01.17 ble denne plikten utvidet til også å gjelde pasienter innen rus og psykisk helse. Det framgår av saksframlegg til OSOs møte 08.06.17 at den største endringen i forslag til ny tjenesteavtale 4 er at tilbudet om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp nå er etablert i alle kommuner, mens den gamle avtalen hadde som intensjon at kommunene skulle etablerer slikt.

Ad. Ledsageravtalen: Det framgår av saksframlegg til OSO at det i forlag til ny Ledsageravtale er relativt få endringer, formelle feil er korrigert. Tilbakemeldingene de har fått er at utfordringen for UNN og kommunene er å få til en god *dialog* om ledsagerfunksjonen.

I tillegg anbefaler OSO at kommunene inngår samarbeidsavtale om tilsetting av lege i spesialisering del 1. Bakgrunnen for denne avtalen er at det våren 2017 ble gjennomført en omlegging fra turnuslegeordning til lege i spesialisering (LIS del 1). Det framgår av forskrift om spesialistgodkjenning og turnusstillinger § 12 at kommunen og helseforetak eller sykehus skal samarbeide om å lyse ut turnuslegestillinger koblet, slik at den som tilsettes får anledning til å gjennomføre turnustjeneste. OSO har derfor vedtatt en egen samarbeidsavtale om tilsetting av LIS-lege, som de anbefaler at kommunene signerer.

Dermed foreligger det i denne sak følgende fire avtaler for signering:

- Tjenesteavtale 4 – samarbeid om og beskrivelse av kommunens tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp.
- Ledsageravtalen – avtale om bruk av ledsager ved reise til og fra spesialisthelsetjenesten og ved opphold i sykehus.
- Retningslinjer for organisering av transport og ledsagelse av pasienter som skal innlegges ved psykiatrisk akuttpost (vedlegg til Ledsageravtalen).
- Samarbeidsavtale om tilsetting av Lege i spesialisering del 1

Etter helse- og omsorgstjenesteloven § 6-1 skal kommunestyret selv inngå samarbeidsavtale med det regionale helseforetaket i helseregionen. Overordnet målsetting med samarbeidet er å bidra til at pasienter og brukere mottar et helhetlig tilbud om helse- og omsorgstjenester.

Vurdering

Administrasjonen vurderer det som positivt og viktig at kommunen inngår foreliggende samarbeidsavtaler med UNN.

Vedlegg

- 1 Tjenesteavtale 4
- 2 Ledsageravtalen
- 3 Vedlegg til ledsageravtalen
- 4 Samarbeidsavtale om tilsetting av Lege i spesialisering del 1

Tjenesteavtale nr 4
mellom
Kvæningen kommune
og
Universitetssykehuset Nord-Norge HF
om

***Samarbeid om og beskrivelse av kommunens tilbud om
døgnopphold for øyeblikk hjelp (ØHD) etter lov om
kommunale helse- og omsorgstjenester § 3-5 tredje ledd***

1. Parter

Denne avtalen er inngått mellom Kvæangen kommune (heretter kommunen) og Universitetssykehuset Nord Norge HF (heretter UNN/helseforetaket).

2. Bakgrunn

Denne tjenesteavtalen er inngått i henhold til overordnet samarbeidsavtale pkt. 5, første avsnitt nr. 4.

Bruken av det kommunale døgntilbudet for øyeblikkelig hjelp skal kun gjelde for de pasientgrupper som kommunen selv har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg for.

Tilbudet er ment å bidra til å redusere antall øyeblikkelig hjelp innleggelser i spesialisthelsetjenesten. Pasientene skal i kommunens tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnoophold sikres like god eller bedre behandling som ved innleggelse i sykehus.

3. Formål

Denne tjenesteavtalen har som formål å avklare og konkretisere UNNs og kommunens oppgaver og ansvar for tilbud om døgnoophold for øyeblikkelig hjelp etter helse- og omsorgstjenestelovens § 3-5 tredje ledd. Kommunens tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnoophold skal baseres på et samarbeid mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten.

Denne avtalen regulerer samarbeidet omkring kommunens tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnoophold og omfatter ikke desentralisert spesialisthelsetjeneste og andre oppgaver som UNN og kommunene regulerer i egne avtaler.

Avtalen omhandler og regulerer oppgaver og tiltak som kommunen og UNN skal eller kan samarbeide om, jf. blant annet helse- og omsorgstjenestelovens § 3-4 (kommunens plikt til samhandling og samarbeid), § 6-2 (avtaler) og spesialisthelsetjenesteloven § 2-1e (samhandling/samarbeid).

Pasienter som er aktuelle for det kommunale tilbudet er pasienter med forverring av kjente tilstander, med avklart diagnose og funksjonsnivå. Det skal utarbeides egen driftsavtale med kriterier for bruk av tilbudet. Tilbudet omfatter alle pasient- og brukergrupper. Driftsavtalen er vedlegg til denne avtalen.

Partene kan ikke ved denne eller andre avtaler innskrenke ansvar eller plikter som partene er tillagt etter lov og forskrifter.

4. Lovgrunnlaget

Kommunens ansvar for tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp beskrives i Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-5, tredje ledd:

«Kommunen skal sørge for tilbud om døgnopphold for helse- og omsorgstjenester til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig hjelp. Plikten gjelder kun for de pasienter og brukere som kommunen har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg til.»

Helse- og omsorgstjenester som tilbys eller ytes etter loven skal være forsvarlige jfr. Helse- og omsorgstjenesteloven § 4.1 Forsvarlighet.

Kommunen skal tilrettelegge tjenestene slik at:

- den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud
- den enkelte pasient eller bruker gis et verdig tjenestetilbud
- helse- og omsorgstjenesten og personell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter og
- tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene

5. Kommunens ansvar og beskrivelse av tilbudet

Kvæningen kommune har ansvar for at det finnes et tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp for innbyggerne i kommunen. Det er kommunen som har systemansvar, økonomisk ansvar og medisinsk faglig ansvar for tilbudet.

Kvæningen kommune har organisert sitt ØHD-tilbud slik:

- Ved Gargo sykestue, 9161 Burfjord
- Antall sengeplasser: 1

Det er utarbeidet egen driftsavtale for kommunens ØHD-tilbud. Driftsavtalen omfatter organisering av tilbudet, samarbeid med andre etater og virksomheter samt inklusjons- og eksklusjonskriterier. Denne driftsavtalen er vedlegg til denne avtalen.

6. UNNs ansvar og tilbud

UNN har ansvar for øyeblikkelig-hjelp-tilbudet for de pasienter kommunen ikke kan ta imot.

I tilknytning til kommunens tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp har UNN plikt til å dekke kommunens behov for råd og veiledning i konkrete pasienttilfeller. Slik veiledning skal være tilgjengelig for kommunens allmennleger på kort varsel. UNN skal oppgi telefonnummer til kontakt for slik veiledning.

Det skal legges til rette for ordninger for strukturert samarbeid og veiledning mellom sykehuset og kommunen rundt pasienter innlagt i ø-hjelpssenger i kommunen. Dette må skje innenfor rammer som er egnet i praksis både for UNN og kommunen.

UNNs plikter og tilbud etter denne avtalen skal sees i sammenheng med ordningene etter tjenesteavtalene 6 og 7 om henholdsvis "gjensidig kunnskapsoverføring og

informasjonsutveksling og for faglige nettverk og hospitering,” og “samarbeid om forskning, utdanning, praksis og læretid”.

UNNs forpliktelser hva gjelder støttefunksjoner, slik som elektronisk samhandling og kliniske tjenester over videokommunikasjon (VK), er nærmere beskrevet i tjenesteavtale nr.9.

UNN har ansvar for å transportere pasientene til det kommunale øyeblikkelig hjelp tilbudet på samme måte som ved transport til sykehus.

UNN forplikter seg til å delta i en årlig faglig evaluering av driften ved ø-hjelpsengegene. Dette kan gjøres i tilknytning til reforhandling av denne avtalen.

7. Særlige bestemmelser om psykisk helse og rus

- UNN har et særlig ansvar for råd og veiledning knyttet til bruk av ØHD-tilbudet på området psykisk helse og rus.

8. Samarbeidstiltak

Partene skal holde hverandre informert og sørge for gjensidig veiledning innenfor det enkelte ansvarsområdet, jfr. pkt. 7 i overordnet samarbeidsavtale.

Den annen part forplikter seg til å bidra ved utarbeidelse av prosedyrer som berører begge parter, eller prosedyrer hvor kommunene overtar oppgaver som tidligere har vært oppgaver for helseforetaket. Partene skal så langt det er mulig bidra i prosessen med å utvikle det kommunale tilbudet når den andre parten ber om det.

Partene etablerer et gjensidig samarbeid hva gjelder kompetansebehov, veiledning og kompetanseutvikling, jfr. tjenesteavtale nr. 6.

Partene sørger for at elektroniske kommunikasjonsløsninger, videokonferanseutstyr og lignende tas i bruk der det er mulig og hensiktsmessig, jfr. tjenesteavtale 9.

Partene bærer sine omkostninger selv, der ikke annet er avtalt.

Partene utarbeider en felles kommunikasjonsplan om kommunens tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp.

Partene plikter å sikre medvirkning fra brukere, fagmiljø og tillitsvalgte ved planlegging, gjennomføring og evaluering av denne tjenesteavtalen.

9. Kontaktpunkter/kontaktpersoner

Partene oppretter faste kontaktpunkter for dialog om avtalen til bruk dersom det underveis oppstår behov for slik dialog.

Partene utveksler jevnlig ajourført oversikt over navn, telefon og e-postadresse til disse kontaktpersonene.

10. Brukermedvirkning

Se overordnet samarbeidsavtale.

11. Avvik

Se overordnet samarbeidsavtale.

12. Varighet, revisjon og oppsigelse

Se overordnet samarbeidsavtale.

13. Uenighet

Uenighet og tvist etter denne avtalen skal løses etter bestemmelsene i overordnet samarbeidsavtale mellom Kvæningen kommune og UNN.

14. Dato og underskrift

Sted og dato:

Sted og dato:

For Kvæningen kommune

For Universitetssykehuset Nord-Norge HF

Avtale
mellom
Kvænangen kommune
og
UNN HF
om

***Avtale om bruk av ledsager ved reise til og fra
spesialisthelsetjenesten og ved opphold i sykehus***

(Ledsageravtalen)

1. Parter

Denne avtalen er inngått mellom Kvænanen kommune og Universitetssykehuset Nord Norge HF (heretter kalt UNN).

2. Bakgrunn og avtalens omfang

Denne tjenesteavtalen er inngått i henhold til overordnet samarbeidsavtale pkt. 5, tredje avsnitt. I tilfelle konflikt mellom denne avtalen og overordnet samarbeidsavtale, skal sistnevnte ha forrang.

Denne avtalen gjelder bruk av ledsager ved reise til/fra og ledsager ved opphold i sykehus. Ledsager i forbindelse med dagbehandling og poliklinisk konsultasjon omfattes av Pasientreiseforskriften (FOR-2015-06-25-793)

Transport og ledsagelse av pasienter med psykisk sykdom reguleres av egne retningslinjer vedlagt denne avtalen.

Denne avtalen omfatter ikke følgetjenester for gravide i den utstrekning dette er regulert i retningslinje til tjenesteavtale nr 8 (Samarbeid om jordmortjenester).

Barn på sykehus reguleres hovedsakelig av Forskrift om barns opphold i helseinstitusjon (FOR-2000-12-01-1217). Behov for ledsager ut over pårørende må organiseres på samme måte som for voksne i henhold til denne avtalens pkt 7.

Denne avtalen omfatter ikke lege som ledsager pasient i ambulanse.

Denne avtalen omfatter ikke tilfeller der pasientens pårørende eller tilsvarende er ledsager på reise i den utstrekning dette dekkes av Pasientreiseforskriften.

Refusjon av lønnsgodtgjørelse/overnatting for ledsager som faller inn under Pasientreiseforskriften kapittel 2, blir omtalt i pkt. 6.4.

3. Formål

Formålet med denne tjenesteavtalen er å sikre bedre pasientbehandling og pasientforløp. Avtalen skal klargjøre kommunens og helseforetakets ansvar og forpliktelser knyttet til pasienters behov for ledsager ved reise til og fra spesialisthelsetjenester og/eller ved opphold i sykehus.

4. Vedlegg til avtalen

Følgende dokumenter er vedlegg til denne avtalen:

- Plan for kommunal vaktordning for pasient innlagt ved UNN HF
- Retningslinjer for organisering av transport og ledsagelse av pasienter som skal innlegges ved psykiatrisk akuttpost

Ved motstrid mellom bestemmelser i vedleggene og denne avtalen har denne avtalen forrang.

5. Vurdering av behov for ledsager

Rett til dekning av utgifter for ledsager skal være begrunnet i helsemessige, medisinske eller behandlingsmessige behov. Behovet skal vurderes i hvert enkelt tilfelle. I denne vurderingen vil blant annet følgende forhold bli vektlagt:

- Pasientens forflytningsevne
- Pasientens orienteringsevne
- Pasientens evne til å kommunisere (forstå og/eller gjøre seg forstått)
- Vurdering av sannsynligheten for at det vil oppstå behov for hjelp under reisen eller innleggelsen.
- Generell vurdering av hvor belastende reisen og/eller innleggelsen vil være i forhold til pasientens generelle og spesielle tilstand.

Vurderingen skal gjøres i samråd med pasienten og eventuelt pasientens pårørende. Vurderingen skal alltid ha pasientens beste og pasientens interesser i fokus.

6. Ledsager ved reise

6.1. Ledsager ved reise til spesialisthelsetjenesten

Pasienten har rett til ledsager etter bestemmelsene i Pasientreiseforskriften. Henviser eller den denne delegerer myndighet til, har ansvar for å vurdere pasientens helsetilstand i forhold til behov for ledsager ved reise.

6.2. Ledsager ved reise fra spesialisthelsetjenesten

UNN har ansvar for å vurdere pasientens behov for ledsager ved utskrivning fra sykehuset.

6.3. Ansvar for å skaffe ledsager

UNN har et helhetlig ansvar for å sørge for at ledsager er tilgjengelig når det er nødvendig for at reisen blir forsvarlig.

Som regel er det pårørende som ledsager pasienten. I de situasjoner der pasienten trenger ledsager, og det ikke er pårørende som kan ledsage, må partene hver for seg eller i samarbeid bidra til å sikre en forsvarlig ledsagertjeneste.

UNN er avhengig av hjelp fra kommunene for å kunne få til gode tjenester for den enkelte bruker. I denne avtalen forplikter partene seg til å samarbeide om å etablere en god ledsagertjeneste.

6.4. Dekning av utgifter til ledsager ved reise

UNN ved Pasientreiser har ansvar for dekning av utgifter for reise for pasient og ledsager i henhold til Pasientreiseforskriften og denne avtalen.

Når pasienten av medisinske eller behandlingsmessige grunner har behov for ledsager, har ledsager rett til å få dekket nødvendige utgifter forbundet med det å følge pasienten.

Hovedregel for dekning er regulert i Pasientreiseforskriften og pasient/ledsager sender inn reiseregning til Pasientreiser.

Ved refusjon av lønnsgodtgjørelse/overnatting for ledsager gjelder følgende:

- Lønn dekkes etter Pasientreiseforskriftens satser for aktiv ledsagelse. Tid som tilbringes på hotell/annet overnattingssted uten pasient på samme rom regnes ikke som reise-/arbeidstid.
- Full dekning av overnatting på UNNs avtalehotell.
- Kostgodtgjørelse iht Pasientreiseforskriften ved over 12 timers fravær fra hjemmet.

Der det er avtalt kommunalt ansatt ledsager dekker UNN påløpt lønn under reisen med eventuelle tillegg.

6.5. Oppgjør mellom UNN v/Pasientreiser og kommunen

Reiseutgifter refunderes med en standardsats på reiser under 300 kilometer. Reiser over 300 kilometer refunderes som hovedregel tilsvarende taksten for billigste rutegående transport. Dersom det er medisinsk nødvendig med drosje skal denne rekvireres av lege.

Kommunalt ansatt ledsager som reiser uten pasient har samme rett til refusjon som beskrevet i første avsnitt. Utgifter dekkes av kommunen som får utgiftene refundert fra UNN. Ledsager skal ikke betale egenandel.

7. Ledsager ved opphold i sykehus

7.1. UNNs ansvar og oppgaver

Hovedregel er at ved opphold i sykehus vil sykehuset dekke alle pasientenes behov i forbindelse med oppholdet. Det gjelder både omsorg, bistand, mat, medisiner m.m. Behandlende lege ved UNN avgjør om pasienten har behov for ledsager under opphold. I slike tilfeller kan sykehuset be kommunen om å bistå med å finne ledsager.

Før avgjørelse om at pasienten skal ha ledsager under opphold tas, skal ansvarlig helsepersonell ved UNN så langt mulig diskutere og planlegge forhold rundt oppholdet, herunder ledsager, med kommunens omsorgstjeneste. Se også tjenesteavtale nr 3, «Retningslinjer for Innleggelse i sykehus».

UNN har ansvar for å utarbeide en plan hvor omfang av tjenester framgår. Slik plan utarbeides i samarbeid med kommunen og pasienten/pårørende. Der det er aktuelt skal slik plan inneholde bestemmelser om turnusordning og utskifting av personell.

UNN dekker kommunens kostnader for ledsager etter denne bestemmelsen etter nærmere plan mellom kommunen og UNN. Kostnader skal spesifiseres på eget skjema som er vedlegg til denne avtalen. (Plan for kommunal vaktordning for pasient innlagt ved Universitetssykehuset Nord-Norge)

Ved akutte innleggelser skal spørsmålet om ledsager under opphold avklares så raskt som mulig.

7.2. Kommunens ansvar og oppgaver

Kommunen skal bistå med å finne ledsager for pasient som har behov for dette og der UNN ikke kan dekke behovet.

Kommunen og UNN skal sammen utarbeide en plan for oppholdet og ledsagerens oppgaver. I særskilte tilfeller kan det være aktuelt at kommunen må yte kommunale tjenester også under oppholdet, jf rundskriv fra Sosial- og helsedirektoratet av 9. juli 2007.

Arbeidsgiveransvar og forsikringsordninger endres ikke ved ledsageroppdrag. I tilfeller der verken UNN eller kommune er ledsagers arbeidsgiver er det UNN som tar dette ansvaret.

7.3. Ledsagerens rolle og oppgaver

Partene skal sikre at ledsageren bistår pasienten og behandlingen på en god måte. Partene skal blant annet sikre at:

- Ledsageren er til stede for pasienten og ivaretar dennes behov for oppfølging i det daglige.
- Ledsageren så langt mulig utfører arbeid som denne ellers gjør for pasienten og ikke benyttes til behandlingsrettet arbeid inne på sykehuset.
- Ledsager retter seg etter rutiner og regler for den avdelingen de er på og utfører de oppgaver som er avtalt i arbeidsplanen.
- Ledsageren har taushetsplikt i henhold til helsepersonelloven.

7.4. Betaling/oppgjør

Etter at ledsageroppdraget er utført, sender kommunen refusjonskrav for utgifter til aktuell avdeling/klinikk ved UNN. Se også pkt 7.1 over.

Følgende utgifter skal dekkes av UNN:

- Lønn iht avtale for den enkelte innleggelse
- Reise og diett
- Bytte av ledsager.
 - Bytte av ledsager må avtales og skjer i utgangspunktet en til to ganger pr uke, avhengig av oppholdets varighet.

UNN har ansvar for å ordne overnatting for ledsager der det er behov for dette.

8. Brukermedvirkning

Se overordnet samarbeidsavtale.

9. Varighet, revisjon og oppsløsing

Se overordnet samarbeidsavtale.

10. Uenighet

Se overordnet samarbeidsavtale.

11. Dato og underskrift

Sted og dato:

Sted og dato: Tromsø 4/7-17

For Kvænangen kommune

For Universitetssykehuset Nord-Norge HF

Ledsageravtalen

Universitetssykehuset Nord-Norge HF
Sykehusvegen 38
9038 Tromsø

Side 5 av 5

Vedlegg til «Avtale om bruk av ledsager ved reise til og fra spesialisthelsetjenesten og ved opphold i sykehus» (Ledsageravtalen)

Retningslinjer for organisering av transport og ledsagelse av pasienter som skal innlegges ved psykiatrisk akuttpost

1. Formål/hensikt

Retningslinjene skal bidra til god kvalitet på helsetjenesten i forbindelse med transport/ledsagertjeneste av psykisk syke til øyeblikkelig hjelp innleggelse i psykiatrisk avdeling og gjøre ansvars- og oppgavefordeling kjent for alle aktuelle aktører.

2. Ansvar/myndighet

Samhandlingsavdelingen ved UNN HF har ansvar for at retningslinjene og prosedyren revideres ved behov.

3. Beskrivelse

Denne retningslinjen gjelder mellom UNN HF og kommuner i UNN HF sitt nedslagsfelt. Retningslinjen gjelder for forhold rundt transport og ledsagelse av pasienter til øyeblikkelig hjelp innleggelse i psykiatrisk avdeling ved UNN Tromsø eller ved SPHR-ene (senter for psykisk helse og rusbehandling)

Retningslinjene bygger på de dokumentene som det er henvist til under i pkt 4.

3.1. Ansvarsforhold

- a. Helse Nord RHF skal sørge for gode og verdige transportordninger for psykisk syke. Ordningene skal bidra til at bruken av tvang og bruk av politi reduseres til et minimum.
- b. UNN HF har ansvar for finansiering, organisering og koordinering av transport og ledsagelse av pasienter som skal til øyeblikkelig hjelp innleggelse for psykisk sykdom.
- c. Arbeidsgiveransvaret endres ikke ved utførelse av transportoppdrag. I tilfeller der hverken UNN HF eller kommune er ledsagers arbeidsgiver er det UNN HF som tar dette ansvaret.
- d. Under oppdraget er ledsagerpersonell forsikret i henhold til gjeldende forsikringsordninger hos arbeidsgiver med arbeidsgiveransvar.
- e. UNN HF har ansvar for å tilby kurs/opplæring i ledsagelse av psykisk syke pasienter for ledsagere og ambulanspersonell.
- f. Partene har ansvar for å informere om disse retningslinjene i sine organisasjoner. Kommunene har også ansvar for å informere fastlegene i sine kommuner.

3.2. Generelt om ledsageroppdraget

Kommunens helse- og omsorgstjeneste og UNN HF skal samarbeide og samhandle om den praktiske organiseringen av ledsagertilbudet. Se også «Ledsageravtalen».

Følgende forhold skal gjelde for ledsageroppdragene.

- Ledsageroppdrag skal utføres av helsepersonell med relevant erfaring og kompetanse.
- UNN skal arbeide aktivt med å rekruttere ledsagere og kommunen bistår med dette.
- Kommunene skal være behjelpelige med å fremskaffe navn på egnet helsepersonell som kan forespørres om å være ledsagere. Kopi av oppdaterte lister over aktuelle ledsagere skal finnes på legevakten (LV).

3.3. Det enkelte ledsageroppdraget

Henviser vurderer i samråd med pasienten og eventuelt mottakende avdeling transportalternativ og om det er nødvendig med ledsager. Følgende transportalternativer kan være aktuelle:

- **Ambulansetransport**
Henviser vurderer om det er behov for ledsager i tillegg til ambulansepersonellet. Henviser rekvirerer ambulanse ved henvendelse til AMK-sentralen. AMK-sentralen eller henviser henvender seg til LV-sentralen for utkallelse av ledsager dersom henviser har vurdert at ledsager er nødvendig.
- **Drosjetransport**
Ved behov skal pasienten ledsages av to helsepersonell. Henviser henvender seg til LV-sentralen for utkallelse av ledsagere.

Dersom pasienten vurderes å kunne utgjøre en sikkerhetsrisiko for seg selv eller andre, skal det vurderes å be om bistand fra politiet ved transport. Henviser informerer politiet om grunnlag for vurderingen og dokumenterer i journal at bistand er nødvendig. Pasienten skal som hovedregel ledsages av helsepersonell i tillegg til politiet.

Det anbefales å inngå egne avtaler med lokal politimyndighet i henhold til anbefalinger i veileder https://www.politi.no/vedlegg/lokale_vedlegg/politidirektoratet/Vedlegg_1722.pdf

Henviser har behandlingsansvar for pasienten inntil annen lege overtar dette ansvaret.

Ledsager møter opp så raskt som mulig etter at transporttidspunkt er avklart. Før avreise plikter henviser å gi nødvendig informasjon til ledsager.

Dersom en pasient under transporten endrer adferd og kan utgjøre en sikkerhetsrisiko for seg selv eller andre kontaktes AMK-sentralen for konferanse med politi slik at nødvendig bistand fra politi sikres.

Etter ankomst til bestemmelsessted skal ledsager normalt ikke returnere før mottakende lege har gjort en vurdering av pasienten. Dette forutsetter at pasienten blir undersøkt av lege umiddelbart etter ankomst.

Ved bruk av drosje rekvirerer henviser etter vanlig praksis ved rekvisisjon. Ved rekvirering bør pasientreiser informeres om ledsagers behov i forbindelse med retur.

Pasienter som søkes inn til tvunget psykisk helsevern er fritatt fra å betale egenandel.

Ledsager skal ikke betale egenandel.

3.4. Etter ledsageroppdraget

Ledsageroppdraget er avsluttet når ledsager ankommer bopel eller arbeidssted i hjemkommunen. Ledsager leverer timeliste og reiseregning til arbeidsgiver. Arbeidsgiver sender faktura på samlet oppdrag til UNN HF så raskt som mulig og senest innen 3 måneder etter ledsageroppdraget.

4. Relevant lovverk m.m.

- **Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)**
<https://lovdata.no/lov/2011-06-24-30>
- **Lov om spesialisthelsetjenesten m.m. (spesialisthelsetjenesteloven)**
<https://lovdata.no/lov/1999-07-02-61>
- **Lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven)**
<https://lovdata.no/lov/1999-07-02-63>
- **Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven)**
<https://lovdata.no/lov/1999-07-02-64>
- **Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (psykisk helsevernloven)**
<https://lovdata.no/lov/1999-07-02-62>
- **Forskrift om krav til og organisering av kommunal legevaktordning, ambulansetjeneste, medisinsk nødmeldetjeneste mv. (akuttmedisinforskriften)**
<https://lovdata.no/forskrift/2015-03-20-231>
- **IS-15/2012 «Helsetjenestens og politiets ansvar for psykisk syke – oppgaver og samarbeid» (Rundskriv)**
https://www.politi.no/vedlegg/lokale_vedlegg/politidirektoratet/Vedlegg_1722.pdf
- **Samarbeidsrutine ved henvisning til innleggelse ved psykiatriske avdelinger av pasienter hvor luftambulansetransport er aktuell transportmåte (Nord-Norge) med virkning fra 11.10.2007**
- **Overordnet samarbeidsavtale mellom kommunene og UNN HF**

Retningslinjer organisering av transport og ledsagelse av pasienter til psykiatrisk akuttpost.

5. Avvik

Avvik eller forslag til forbedringer medes til postmottak@unn.no

Sted og dato:

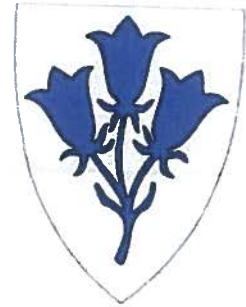
Sted og dato: Tromsø 6/7.17

For Kvænangen kommune

For Universitetssykehuset Nord-Norge HF

Universitetssykehuset Nord-Norge HF
Sykehusvegen 38
9038 Tromsø

**KVÆNANGEN
KOMMUNE**

Samarbeidsavtale om tilsetting av Lege i spesialisering del 1

mellom

Kvæningen kommune

og

UNN HF

**Vedlegg til tjenesteavtale 7:
Samarbeid om forskning, utdanning, praksis og læretid**

OSO
OVERORDNET SAMARBEIDSGRAN
UNN og kommunene

1. Parter

Denne samarbeidsavtale er inngått mellom Kvænangen kommune (heretter kommunen) og Universitetssykehuset Nord-Norge HF (heretter UNN HF).

2. Bakgrunn

Samarbeidsavtalen er inngått i henhold til overordnet samarbeidsavtale pkt. 5. «Tjenesteavtaler, retningslinjer og veiledere» samt tjenesteavtale nr. 7, pkt. 5.1 «Partenes forpliktelser i samarbeidet».

Avtalen skal være i tråd med etablerte ordninger for utlysning av og søknad til stillinger for Lege i spesialisering del 1 (heretter LIS1).

3. Formål

Formålet med denne avtalen er å klargjøre helseforetakets og kommunenes ansvar når det gjelder utlysning og tilsetning av LIS1. I tillegg skal avtalen fremme et godt samarbeid mellom partene og bidra til en god prosess som skal ivareta kommunenes, helseforetakets og LIS1-legens interesser.

4. Relevant regelverk

4.1 Forskrifter

- FOR-2016-12-08-1482 Forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for leger og tannleger - [Spesialistforskriften \(Lovdata.no\)](#)
- FOR-2017-01-16-46 Forskrift om endring av forskrift om spesialistutdanning og spesialistgodkjenning for leger og tannleger (spesialistforskriften) - [endring spesialistforskriften \(Lovdata.no\)](#)
- FOR-2005-12-19-1653 Forskrift om veiledet tjeneste for å få adgang til å praktisere som allmennlege med rett til trygderefusjon - [Forskrift om veiledet tjeneste \(lovdata.no\)](#)
- FOR-2000-12-21-1379 Forskrift om lisens til helsepersonell - [Lisensforskriften \(lovdata.no\)](#)
- FOR-2015-03-20-231 Forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus - [Akuttmedisinforskriften \(lovdata.no\)](#)

4.2 Veiledere og informasjon om LIS1-ordningen

Helsedirektoratet:

<https://helsedirektoratet.no/autorisasjon-utdanning-og-godkjenning/spesialistgodkjenning/lege/spesialistutdanning-for-leger>

[https://helsedirektoratet.no/autorisasjon-utdanning-og-godkjenning/autorisasjon-og-lisens/lege#søk-om-lis1-lisens-\(tidligere-turnus\)](https://helsedirektoratet.no/autorisasjon-utdanning-og-godkjenning/autorisasjon-og-lisens/lege#søk-om-lis1-lisens-(tidligere-turnus))

https://candidate.webcruiter.com/nb-no/Home/companyadverts?&link_source_ID=0&companylock=100300#search

Ovenstående er gjeldende forskrifter og veiledere på tidspunkt for avtaleinngåelse. Endring av lov, forskrift eller veiledere nødvendiggjør endring av denne avtalen bare i de tilfeller der endringer i regelverket direkte berører partenes forpliktelser og/eller ansvar etter denne avtalen.

Partene forplikter seg til å holde seg orientert om det til enhver tid gjeldene regelverk og å organisere LIS1-ordningen i tråd med dette. Denne avtalen forutsettes alltid å være i tråd med gjeldende lover.

5. Roller og ansvar

Helsedirektoratet

Helsedirektoratet har det overordnede ansvar for LIS 1-ordningen inkl. det administrative og praktiske arbeidet med utlysningsportalen for ledige LIS1-stillinger (tidligere turnusportalen). Direktoratet fastsetter antallet LIS1-stillinger i helseforetak og i kommunene samt fordeling av disse. Det administrative ansvar for behandling av søknader om LIS1-lisens og autorisasjon er delegert til Statens autorisasjonskontor for helsepersonell.

Fylkesmannen

Fylkesmannen har ansvar for å opprette og godkjenne LIS1-stillinger i kommunehelsetjenesten, bistå helseforetak og kommuner i arbeidet med kobling av LIS1-stillingene og føre tilsyn med at LIS1-tjenestens innhold og gjennomføring er i samsvar med myndighetenes krav.

UNN HF

Helseforetaket har arbeidsgiveransvar for LIS1-legen de 12 månedene den er ansatt i foretaket. LIS1-legen inngår i virksomheten på lik linje med øvrige leger, med de rettigheter og plikter som følger av arbeidsforholdet. Det skal oppnevnes personlig veileder for LIS1-legen, og helseforetaket bør tilpasse tjenesten i avdelingen slik at LIS1-legen kan delta i aktiviteter for å oppfylle målbeskrivelsen for sykehustjeneste.

Kvæangen kommune

Kommunen har arbeidsgiveransvar for LIS1-legen de 6 månedene den er ansatt i kommunen. LIS1-legen inngår i virksomheten på lik linje med øvrige leger, med de rettigheter og plikter som følger av arbeidsforholdet. Kommunen er ansvarlig for at LIS1-tjenestens innhold og gjennomføring er i samsvar med målbeskrivelsen og at tilfredsstillende veiledning etableres. Kommunen bør tilpasse tjenesten slik at LIS1-legen kan delta i aktiviteter for å oppfylle målbeskrivelsen for kommunehelsetjeneste.

6. Tilsettingsprosess i foretaket.

6.1 Utllysning av LIS1-stillinger

LIS1-stillingene utlyses i Helsedirektoratets utlysningsportal for ledige LIS1-stillinger, og på en måte som tydelig viser kobling mellom sykehus og kommune eller gruppe av kommuner. HR-avdelingen ved UNN HF utarbeider i annonsen i samarbeid med kommunene.

LIS1-legene tilsettes i en stilling ved helseforetaket med en varighet på 12 mnd. og i en stilling i en kommune med 6 mnd. varighet. Oppstarttidspunkter i LIS1-stilling vil være 1. mars og 1. september.

Kobling sykehus – kommune er pr. juni 2017 som følger:

Foretak/sykehus	Antall plasser	Kommuner
UNN Tromsø	16 plasser	Tromsø (5), Målselv (3), Balsfjord (2), Karisøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Nordreisa, Kvænangen, Skjervøy
UNN Harstad	11 plasser	Harstad (2), Skånland, Kvæfjord, Salangen, Lenvik/Senjalegen (4), Lødingen, Sørreisa/Dyrøy
UNN Narvik	6 plasser	Narvik (2), Bardu, Evenes/Tjeldsund, Lavangen, Ballangen.

6.2 Behandling av søknader

Ved hvert sykehus opprettes et innstillingsutvalg som består av representanter for helseforetaket (sykehuset), kommunene og tillitsvalgt fra DNLF. Innstillingsutvalget skal behandle og rangere søkerne ut fra følgende kriterier;

6.2.1. Formalkriterier

- LIS1-lisens/autorisasjon som lege.
- Gode norskkunnskaper, muntlig og skriftlig. Ved tvil dokumentert gjennom språktest.
- Gode referanser.

6.2.2. Kriterier som vektlegges

- Motivasjon, personlig egnethet, gode samarbeidsevner, samt gode evner til kommunikasjon med pasienter og kollegaer.
- Interesse for å jobbe i kommunehelsetjenesten.
- Tidligere arbeidserfaring i helsesektoren.
- Erfaring fra og interesse for rekrutteringssvake områder, lokalt og i UNN.
- Kandidater med lokal tilhørighet kan foretrekkes hvis søkerne ellers er likt kvalifisert.
- Forskningsinteresse, forskningserfaring eller forskningskompetanse.
- Flerkulturell kompetanse.

6.2.3. Koblingsmodell og tildeling av kommuneplass

Etter spesialistforskriften er det to mulige modeller for å koble sykehus og kommune i tilsetting av LIS1:

- 11a) direktekobling sykehus – enkeltkommune
- 11b) kobling sykehus – gruppe av kommuner

UNN og kommunene tilknyttet UNN vil benytte koblingsmodell 11b) *Kobling sykehus og gruppe av kommune*. Tildeling av stilling i kommune skjer ca. 5 - 6 mnd. før oppstart i kommunen. Stillingene tildeles på følgende måte:

LIS1-legene leverer innen en gitt frist en prioriteringsliste hvor alle definerte kommuner rangeres. Arbeidsgivers representanter og tillitsvalgt for LIS1-legene fordeler deretter plassene etter trukket rekkefølge og utfra innsendt prioriteringsliste.

6.2.4. Andre forhold

Gruppen av LIS1-leger som skal tilsettes må i tillegg vurderes som et hele i forhold til en balansert sammensetning mht. for eksempel kjønn, etnisitet, studiested. Representanter for innstillingsutvalget kan foreta intervjuer og innhenting av referanser. Det anbefales at det lages en lang innstillingsliste med for eksempel 20 kandidater mer enn hva som skal tilsettes da de samme søkerne kan søke stillinger i andre foretak.

HR- avdelingen foretar den formelle tilsettingen ved å sende ut tilbudsbrev innen gitte tidsfrister. LIS1-legen vil da få beskjed om tilbud ved x sykehus og i en av samarbeidskommunene, og at hvilken kommune avklares på et senere tidspunkt.

Formelt tilsetningsbrev sendes fra den enkelte kommune til LIS1-legen så snart som råd etter at stilling i kommune er tildelt etter koblingsmodell som beskrevet i pkt. 6.2.3.

Om vikariat oppstår, må partene selv søke å få gjort nye tilsettinger.

For å praktisk lette overgangen fra sykehus-tjeneste til kommunehelsetjeneste, anmodes partene om å vise fleksibilitet. Det anbefales å tilrettelegge for at LIS1-legen kan starte med flyttedag/-er ved å f.eks. ta ut avspasering enten på slutten av sykehusperioden og/eller på forhånd av kommuneperioden.

7. Varighet, revisjon og oppsigelse

Avtalen trer i kraft fra den er underskrevet av partene og gjelder frem til en av partene sier opp avtalen med ett års oppsigelsesfrist, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 6-5 andre ledd. Dersom avtalen sies opp, skal ny avtale inngås innen det tidspunkt den oppsagte avtalen løper ut.

Partene er enige om å gjennomgå avtalen årlig og sørge for jevnlig rapportering og evaluering. Hver av partene kan kreve avtalen revidert dersom vesentlige forutsetninger for avtalen endres eller erfaringer tilsier behov for dette.

Partene forplikter seg til å endre avtalen dersom endringer i lov-/regelverk gjør dette nødvendig.

8. Uenighet og avvik

Håndtering av avvik på inngåtte avtaler, retningslinjer og prosedyrer, er nødvendig for å sikre at det etableres et system for lukking av avvik, læring og erfaringstilbakeføring.

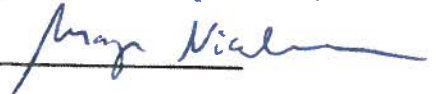
Uenighet og tvist etter denne avtalen skal løses etter bestemmelsene i overordnet samarbeidsavtale mellom Kvænaven kommune og UNN HF.

Dato og underskrift

Sted og dato:

For Kvænaven Kommune

Sted og dato: Tromsø 6/7-17

For Universitetssykehuset Nord-Norge HF.

Universitetssykehuset Nord-Norge HF
Sykehusvegen 38
9038 Tromsø